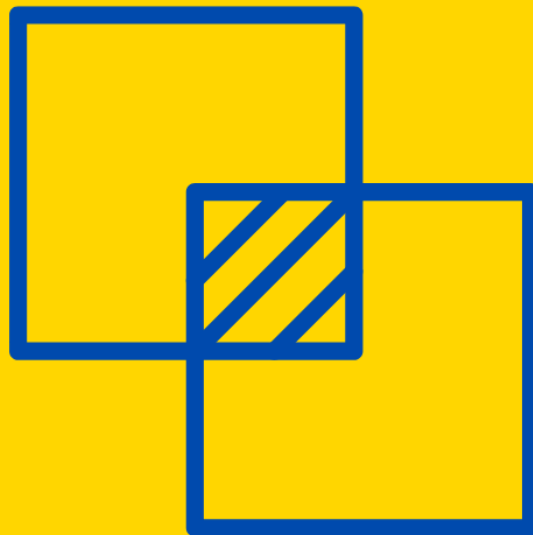

ZBORNİK SAŽETAKA

3.KOKOSS KONFERENCIJA INTERDISCIPLINARNOST KAO RESURS

ZAJEDNICA, OBITELJ, RODITELJ, DIJETE I PROFESIONALNO POMAGANJE

BOL, OTOK BRAČ, 23.-26.04.2025.

**KOKOSS KONFERENCIJA
ZBORNİK SAŽETAKA**

Interdisciplinarnost kao resurs – Zajednica, obitelj, roditelj, dijete i profesionalno pomaganje

Izdavač:

Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora
Hrvatska psihološka komora
Hrvatska komora psihoterapeuta
Hrvatska komora socijalnih pedagoga
Hrvatska komora socijalnih radnika

Pokroviteljstvo:

Vlada Republike Hrvatske

Organizacijski odbor:

Antun Ilijaš
Vedran Korušić
Domagoj Kronstein
Alma Rovis Brandić
Ana Skender
Dejvid Zombori

Programski odbor:

Vanja Branica
Toni Maglica
Ljiljana Pintarić Mlinar
Sanda Puljiz Vidović
Ivana Vlahek Teskera

Zagreb, ožujak 2025.

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	
PLENARNA IZLAGANJA.....	1
PANEL RASPRAVA.....	8
IZLAGANJA.....	10
RADIONICE.....	84
POSTER PREZENTACIJE.....	108

PREDGOVOR

Drage kolegice i kolege, dragi članovi strukovnih komora, dragi prijatelji,

KOKOSS konferencija po treći puta okuplja stručnjake pomažućih profesija: edukacijske rehabilitatore, psihologe, psihoterapeute, socijalne pedagoge i socijalne radnike koji svakodnevno interdisciplinarno surađuju. Konferencija u organizaciji pet strukovnih komora okupljenih u Kordinaciji komora u sustavu socijalne skrbi (KOKOSS) održava se od 23. do 26. travnja 2025. godine u Bluesun Hotelu Elaphusa u Bolu na otoku Braču.

Ove godine konferencija je posvećena temi roditeljstva koje je često u fokusu rada stručnjaka pomagačkih profesija. Roditeljstvo promatramo kao dinamičan konstrukt s različitim zadacima i izazovima na cjeloživotnom putu na kojem obitelji, djeca i roditelji trebaju profesionalnu pomoć i podršku od rođenja do starije životne dobi. S obzirom na suvremene trendove i izazove s kojima se obitelji susreću, a imajući u vidu činjenicu da na iskustva roditelja i djece djeluju različiti biološki, psihološki, socijalni i kulturalni čimbenici u okviru zajednice u kojoj obitelj živi, potrebno je kontinuirano razvijati mreže podrške u zajednici, od preventivnih aktivnosti i programa do intervencija i usluga kojima se pruža snažnija pomoć i podrška roditeljima kao i drugim članovima obitelji. Sastavni dio razvoja programa i usluga namijenjenih obiteljima treba biti suradnja stručnjaka kao i međuresorna suradnja, ali i unaprjeđenje politika te osiguravanje potrebnih resursa. Aktualan trenutak nalaže da su profesionalne usluge i intervencije temeljene na dokazima, prilagođene različitim potrebama roditelja i djece kao i različitim socijalnim rizicima s kojima se obitelji susreću. Razvoj i planiranje kvalitetnih programa podrške obiteljima, roditeljima i djeci treba razvijati interdisciplinarno i u partnerstvu te suradnji s roditeljima. Proces pomaganja te uspostava i razvoj odnosa s korisnicima nezaobilazan su i središnji dio pružanja usluga i provedbe intervencija. Stoga je značajno povezivanje i komunikacija s korisnicima i klijentima koji se susreću s brojnim teškoćama u području mentalnog i tjelesnog zdravlja te socijalnih odnosa. Također, značajna je i komunikacija te odnos među stručnjacima kao nužan preduvjet interdisciplinarne i transdisciplinarne suradnje. Pružati pomoć i podršku kompleksan je zadatak s brojnim preprekama, neizvjesnostima i nesigurnostima koje od stručnjaka zahtijevaju posvećenost, toleranciju na neizvjesnost, otvorenost, upornost i još mnogo drugih osobnih i profesionalnih kvaliteta koje su povezane sa samopouzdanjem, slikom o sebi, samopoštovanjem u profesionalnoj ulozi.

Stoga smo tri teme stavili u fokus ovogodišnje konferencije, jedna od njih je roditeljstvo od rođenja do starije životne dobi s ciljem prikaza različitih usluga kojim se nastoji podržati, razvijati i unaprijediti roditeljstvo u cjeloživotnoj perspektivi te osnaživati obitelji. Drugu temu posvetili smo stručnjacima s naglaskom na izvore profesionalnih snaga i profesionalne zabrinutosti te kako se *čuvati* u profesionalnom radu. Treću temu posvetili smo esenciji rada s ljudima, odnosu, razvoju profesionalnog odnosa, povjerenja u radu s roditeljima i djecom te kolegama.

S obzirom na veliki odaziv stručnjaka, možemo reći da su navedene teme pobudile interes te će na konferenciji biti održano 74 izlaganja i 24 radionice te 67 poster prezentacija. Također, navedene teme u kontekstu interdisciplinarne suradnje biti će obrađene i kroz šest plenarnih predavanja. Ove godine na konferenciji plenarnim predavanjem sudjeluje i kolegica, gošća iz

Slovenije. Sadržajno bogat program konferencije poziv je svima da se uključe u radionice i sekcije te sudjelovanjem na konferenciji razvijaju svoje profesionalne mreže, dijalog te grade interdisciplinarnu prema transdisciplinarnoj suradnji kojoj će u fokusu biti dobrobit korisnika, stručnjaka i društva u cjelini.

Programski i organizacijski odbor

PLENARNA IZLAGANJA

dr. sc. Ana- Marija Bohaček

Učinkovitost obitelji usmjerenog pristupa u ranoj intervenciji

prof. dr. sc. Dejana Bouillet

Paradigma interdisciplinarne suradnje: stvarnost ili mit

prof. dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić

Roditeljstvo u doba ekrana: Kako digitalne navike roditelja oblikuju kvalitetu roditeljstva i razvoj djece

dr. sc. Margareta Mesić

Stručnjaci pomažućih profesija u transformaciji vlastitog profesionalnog identiteta

prof. dr. sc. Branka Sladović Franz

Tko se boji suradnje još?

dr. sc. Tatjana Rožič

Regulacija emocija u odnosima kao važan dio psihoterapijskog i supervizijskog procesa

IZLAGANJA

Kristina Anić Kuhar

Zatvorenik-roditelj

Monika Barić i Matea Rajić

Što nakon burnout-a?

Marija Barilić

Akademija socijalne skrbi - Resurs osnaživanja i jačanja kompetencija stručnih radnika

Tadeja Barun Hardi, Lucija Matanović, Nikol Jakobović, Dina Koren, Saša Preradović i Lucija Lamešić

Korištenje kreativnih i terapijskih tehnika u radu s obiteljima u riziku

dr. sc. Matea Belošević, prof. dr. sc. Martina Ferić i Katarina Serdar

Znanstveno utemeljeni školski preventivni program Imam stav: Stvaranje pozitivnog školskog okruženja

Milica Benić

Prediktori rizika kod očeva za zlostavljanje djece mlađe adolescentske dobi

Tamara Beriç Blažić, Sanja Krznarić, Ivana Pavlović

Važnost suradnje i komunikacije stručnjaka u multidisciplinarnom radu Centra za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“

Jelena Birsa, Vesna Banković, Vesna Marušić, Sanja Mihetec i Marinela Pincan Šimić

Program "Rastimo zajedno Plus Online"

Josipa Blažević, prof. dr. sc. Martina Ferić i izv. prof. dr. sc. Jasmina Stošić

Kvalitativna analiza ishoda "Posebnog poludnevnog programa za predškolsku djecu s poremećajem iz spektra autizma" iz perspektive roditelja

Vanja Branica i Linda Rajhvajn Bulat

Radna angažiranost stručnjaka u sustavu socijalne skrbi

Elena Cerovečki

Stres i razvijanje slike o sebi u profesionalnoj ulozi

Sonja Čuljak

Kako ljudsko ponašanje oblikuje uspješno liderstvo

Ivan Čaleta i Tomislav Ramljak

Izazovi modernog roditeljstva: Odgoj djece u digitalnom okruženju

Kristina Draguzet, Andreja Žagar, Mirta Vranko, Tihana Jendričko, Aleksandar Savić i Petrana Brečić

Osnaživanje roditeljstva u kontekstu mentalnih bolesti: Podrška odrasloj djeci i obitelji

Ivanka Dugan i Nelica Ivezić

Osnaživanje udomitelja kao interdisciplinarni resurs u izgradnji asertivnih odnosa u udomiteljskim obiteljima

Maja Đolonga

Psihosocijalna podrška Centra Maestral - Primjena kognitivno bihevioralnih tehnika u radu s djecom i mladima s anksiozno-depresivnim simptomima

Andrea Fajdetić, Alka Požnjak Malobabić i Lidija Modrušan

Transdisciplinarna i međuresorna suradnja stručnjaka s ciljem podrške djeci i roditeljima - Primjena teorije izbora u profesionalnom okruženju

Luka Femec

Važnosti profesionalne suradnje u radu s učenicima s teškoćama u razvoju

Martina Ferić, Matea Belošević i Katarina Serdar Čerpnjak

Istine i zablude o prevenciji

Dominika Ewa Flakus-Tadić i Lana Štemberger

Sustavna podrška roditeljima djece s višestrukim teškoćama u razvoju: Uloga edukacijskih rehabilitatora i međusektorske suradnje

Josipa Galić i Ivana Sabljak Mijakovac

Primjena vještina i intervencija iz terapije igrom u radu s djecom u Obiteljskom centru, Područna služba Brodsko-posavska

Karla Glažar i Katarina Babić

Uloga socijalnog socijalnog pedagoga i socijalnog radnika u jačanju roditeljskih kompetencija liječenih alkoholičara

Mirela Grbić i Vlatka Arančić Krstulović

Projekt "O' sjeti..." - i što sve mogu učenici pomoćnih zanimanja!

Vlasta Grgec-Petroci i Mirna Pašalić Katić

Kako unijeti promjene u visoko konfliktne razvode - Iskustva provođenja grupnog programa podrške roditeljima tijekom i nakon razvoda

dr. sc. Sanja Horvatić, Daniela Buršić i Manuela Krakar Ahmedović

Odgoj i obrazovanje djece s problemima u ponašanju u alternativnoj skrbi

Anita Jaman i Veronika Perić

ODGAJATELJ - Profesionalni izazov

Iva Jovović

Kvaliteta života jednoroditeljskih obitelji- Rezultati istraživanja

Lana Juranić, Radojka Sućeska Ligutić, Daniela Noll i Martina Ferić

Sinergija stručnjaka u odgoju i obrazovanju: Muzičko obrazovanje kao zaštitni čimbenik za pozitivan razvoj mladih

Domina Kljaković-Gašpić, Simona Runje, Morana Bobanac, Marija Bogić i Karmela Petrović

Interdisciplinarnost u fokusu timskog rada u ranoj razvojnoj podršci

Marina Kotrla Topić, Marina Perković Kovačević, Silvija Mihaljević, Ana-Marija Čango, Tihana Brkljačić i Andreja Brajša-Žganec

Roditeljski stavovi i ponašanja u pogledu bavljenja fizičkom aktivnošću kao odrednice dobrobiti djece u srednjem djetinjstvu

Irma Kovčo Vukadin

Učinak poremećaja uporabe alkohola roditelja na djecu

Valentina Kozjak i Bernarda Vrtarić

Balansiranje između uloga voditelja mjera obiteljsko - pravne zaštite i edukanta psihoterapije - Pomirba dva slična, a ipak toliko različita svijeta

Maja Kralj, Josipa Veseličić i Mia Žurić

Od sagorijevanja do zadovoljstva: Strategije za zdraviji rad u sustavu socijalne skrbi

Marija Leopoldović, Lana Poljak Branisavljević, Nina Burela i Andreja Omerso

Profesionalni izazovi i briga o sebi u radu sa osobama starije životne dobi

Lana Krušelj, Marta Vukoje i Marija Akmadžić

Izazovi u suradnji s roditeljima romskih korisnika

Zvončica Kučanda

Što je klijentima važno?

Sanja Kuvačić

Emocije u superviziji psihosocijalnog rada iz perspektive teorije privrženosti

Ivana Mandić Milas

Doprinos izvaninstitucionalnog modela skrbi Centra za rehabilitaciju Stančić dobrobiti roditelja i članova obitelji korisnika

Ivana Mandić Milas

Transdisciplinarnost u procesu transformacije Centra za rehabilitaciju Stančić - Zašto, kako i s kime smo surađivali?

Dragana Mandić Subotić

Stručnjak u fokusu - Profesionalni izazovi i krizne intervencije u radu s ovisnicima

Nedjeljko Marković, Mirjana Soljačić i Angelina Krsnik

Podrška pozitivnom roditeljstvu u zaštiti djece u online prostoru

Mirjana Marojević i Ivana Rogar Gojević

Tranzicija u odraslu dob kod osoba s višestrukim teškoćama

Ivana Maurović, Lelia Kiš-Glavaš, Svea Kučinić i Lucija Šutić

CARPO - Centar za podršku studentima i razvoj karijera Sveučilišta u Zagrebu Edukacijsko - rehabilitacijskog fakulteta kao model sustavne podrške budućim pomagačima

Marina Milković i Ivana Vlahek Teskera

A što s roditeljima? - Prikaz psihodramskih radionica za roditelje gluhe i nagluhe djece na Sportskom kampusu jednakih prilika

Ivana Mošić Pražetina i Nikoleta Josipović

Metafore - Moćan alat u sistemskom razumijevanju odnosa

Mislav Noel Sabo, Kristina Pavuna, Monika Puhek, Ana Zoger i prim. Domagoj Štimac

Timska podrška i osnaživanje obitelji iz ranjivih i socioekonomski nepovoljnih sredina

Davorka Osmak-Franjić

Pravo djeteta na izražavanje mišljenja u postupcima zaštite djetetove dobrobiti i prava

Karmen Pagar i Tea Knezović

Roditeljstvo osoba lišenih poslovne sposobnosti - Zakonski okvir i prikaz slučaja

Sonja Patrčević i Maja Ernečić

Kako interdisciplinarno pristupiti problemu obiteljskog nasilja i femicida?

Dobрила Zvonimira Paulić

"Čudovište ispod moga kreveta i kip koji nema usta": Razvijanje odnosa s djetetom iz perspektive psihologa u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

Ninoslava Pećnik, Tena Erceg Milković i Marko Štengl

Što se promijenilo kod roditelja i djece nakon sudjelovanja u programu "Rastimo zajedno i mi"?

Lidija Petrović

Zaštita najboljeg interesa djeteta

Ivana Pojatina

Matresencija i važnost podrške zajednice

Nikolina Popadić, Daria Čagalj, Alenka Aladrović Deklman i Miro Maćešić

Radionice iz Psihosocijalnog tretmana djece i maloljetnih počinitelja nasilja u Obiteljskom centru, Područne službe Osječko - baranjske

Andrej Preglej

Razvijanje psihološke otpornosti djece kroz odgoj

Tihana Premuž i Natalija Novak

Timski rad u udomiteljstvu: Kada se stručnosti nadopunjuju

Tihana Premuž, Ines Škrabić-Aničić i Natalija Novak

Generacija Z u ulozi udomitelja: Kako oblikovati sustav budućnosti?

Veronika Komšo

Pružanje podrške žrtvama nasilja u obitelji - Iskustva s hrvatske 116 006 linije

Josipa Radas

Doživljaj života u organiziranom stanovanju iz perspektive mladih

Milka Ramić

Suradnja roditelja i stručnjaka u tretmanu specifične fobije: Prikaz dobre prakse

Sandra Matošina Borbaš i Tamara Sadlovski

Multidisciplinarna suradnja stručnjaka različitih profesija u radu obiteljskog centra – Primjeri iz prakse

Katarina Serdar Čerpnjak, dr. sc. Matea Belošević i prof. dr. sc. Martina Ferić

Europski preventivski kurikulum - Jačanje kompetencija praktičara u području prevencije

Mila Špinderk, Maja Škifić i Lucija Škrokov Kučina

Razvod braka kroz usluge koje pruža Obiteljski centar područna služba Zadarska

Marin Šupe, Davor Bodor, Ana Rakić, Svijetlana Akik i Vladimir Grošić

Višeobiteljska terapija u Dnevnoj bolnici za ovisnost o kockanju Klinike za psihijatriju Sveti Ivan

Marin Šupe, Jadranka Hübler, Antonia Vuk, Julijana Pravdić, Ivan Barun, Luka Mijalković i Vladimir Grošić

Obiteljska terapija u Programu zaštite mentalnog zdravlja LGBTQIA+ osoba Klinike za psihijatriju Sveti Ivan

Ivan Turković, Jelena Mihelj, Marina Janžek Gazdić i Inga Štefancić

Dinamika odnosa i treća dob - Priča iz Dubrave

Eliza Učović, dr. sc. Sanja Horvatić i Manuela Krakar Ahmedović

Suradnja s roditeljima djece s problemima u ponašanju u alternativnoj skrbi

Kristina Urbanc i Sandra Matijević

Što nam govore psihodramske priče adolescenata?

Lucija Zadelj i Lidija Kos Bzik

Stavovi gimnazijalaca o starijim osobama

Andreja Žagar, Kristina Draguzet, Mirta Vranko, Aleksandar Savić, Tihana Jendričko i Petrana Brečić

Percepcija pacijenata o obiteljskoj podršci u liječenju prvih psihotičnih poremećaja

Ana Žerovnik Vidak

Sustav podrške, zaštite i prevencije nasilja u obitelji, razvoj specijaliziranih usluga i podrška zajednici na području Dubrovačko - neretvanske županije

Fran Žganec Brajša, Andreja Brajša-Žganec i Ljiljana Kaliterna Lipovčan

Povezanost bavljenja tjelesnom aktivnošću sa procjenama zdravlja

Tatjana Žižek

Psihološki wellness pomagača - Kako kad nije lako?

RADIONICE

Aida Bagić

Tijelo i pisanje u terapijskom procesu

Nevena Barišić i Dragana Grujović

Heroj u meni - Razvoj profesionalnog identiteta kroz godine

Ivana Blajić, Dolores Pranjić i Lucija Marčelić

Psihosocijalna podrška kroz kreativne tehnike

Lea Buljević

Samopouzdanje u terapiji: Otpuštanje straha od nesavršenosti

Lina Đulvat Bučević

Spojene obitelji - Izazovi i rješenja

Tatjana Farkaš Radočaj, Darja Maslić Seršić, Marion Trcol i Mario Jovković

Sagorijevanje na poslu (burnout) i suočavanje s profesionalnim stresom

Danijela Glogolja, Maja Gabelica Šupljika i Bernardica Franjić Nađ

Djeca su samo jednom mala i brzo odrastu - Roditeljstvo iz zatvoreničke perspektive

Marica Grgurinović

Majke i kćeri - psihosomatske bolesti ženskog reproduktivnog sustava u kontekstu tjelesne psihoterapije

Dragana Grujović i Marko Grgurević

Pravila i (g)ranice

Lea Ivančić Žic

Autizam i kompleksna trauma u odrasloj dobi - Neprepoznati izazovi

Nikolina Kolić Antolović i Vedran Korušić

EBTS program (evidence based trauma stabilization) - Inovativni način poticanja stabilizacije traumatizirane djece i obitelji

Dina Koren, Saša Preradović, Lucija Lamešić Kurdiya, Tadeja Barun Hardi i Lucija Matanović

Vidiš li me? - Posvojenje iz moje perspektive

Sofija Mastelica Stokuća, Kristina Pavuna i Marija Markotić

Putevi privrženosti: Niti koje pletemo - sistemska perspektiva

Damir Miholić

Psihodrama kao metoda istraživanja profesionalnih odnosa

Renata Milanković Belas i Minja Vukadinović

Zamke roditeljstva

Renata Milanković Belas i Minja Vukadinović

Posvojena djeca i njihove obitelji - Senzibilizacijska radionica

Dragana Miletić i Ivana Brkljačić

Djeca koja (pre) dugo čekaju

Tatjana Ninić i Tamara Dabov

Pomogni(mo) si - Mentalno zdravlje i psihološka otpornost

Maja Radoš-Bučma

Profesionalni i kolegijalni odnosi u radnom okruženju

Iva Ramljak

Budi svoje ogledalo

Ivana Šešo i Dubravka Svilar Blažinić

Komunikacija u stručnom timu - Kako se bolje razumjeti

Maja Varžić i Klaudia Segnan Bilović

"Diši duboko, voli smireno: Mindfulness za roditelje"

Ivan Vračić i Tanja Dejanović Šagadin

Stres i izgaranje na poslu kao pokazatelji mentalnog zdravlja stručnjaka pomagačkih zanimanja

Ružica Vuger Stojnić i Natalija Vrbas Novak

Bondice - kartice povezalice: Podrška roditeljima u povezivanju s djecom kroz igru

POSTER PREZENTACIJE

Marta Ajduk Bačun, Anamarija Sraka i Irena Molnar Stubičar

Odabir najprikladnijih posvojitelja za dijete kao prvi korak zasnivanju obitelji

Marta Ajduk Bačun, Maja Romanić, Andrea Chircovici i Irena Molnar Stubičar

Posvojenje u brojkama (HZSR, područni ured Ivanić-Grad)

Ivana Azenić

Stavovi i potrebe razrednika o potrebnim oblicima podrške od strane stručne službe u školi

Doris Barišić, Martina Pavičić, Marija Udiljak i Jelena Lazić

Zbrinjavanje djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi u udruzi Nova budućnost

Nada Baždarić i Tamara Galov

Sagorijevanje roditelja

Tatjana Bedeković, Tea Milinović i Vedrana Viljevac Barić

Ručak s roditeljima

Mira Bek Vujičić, Ljiljana Gulić, Marija Stojević, Ozren Šenator, Ana Vodanović Kosić i Jadranka Jurić

Program edukacijskih radionica za djecu i roditelje djece s kroničnim bolestima – Primjer dobre prakse

Marina Bencek i Silvia Vučinić Žokalj

Odnos u fokusu – Profesionalno pomaganje kroz socijalno mentorstvo

Ančica Benko i Jelena Pavlek Bardić

Uloga obitelji u životu osoba s teškoćama mentalnog zdravlja iz perspektive stručnih radnika

Ivana Blajić, Dolores Pranjić i Lucija Marcelić

Mobilni u zajednici

Maria Brčić i Ljiljana Vojnović

Izazov održavanja suradnje sa roditeljima u situaciji žurnog izdvajanja djece - Prikaz slučaja

Ana Budimir i Diana Dorma Duvnjak

Navike korištenja interneta i društvenih mreža kod djece u višim razredima osnovne škole

Nikolina Bunčić, Željka Matijević i Nataša Horvat

Žuto svjetlo na semaforu

Nikolina Butigan i Tina Taslak

„Što kada mi je svega previše?“

Snježana Čotić i Marina Božić Bakušić

Od izazova do ostvarenja cilja - Kako je otok Brač postao prvi hrvatski otok na kojem se pružaju izvaninstitucionalne usluge rane razvojne podrške

Ines Čukelj i Gordana Mešin

Važnost uključivanja roditelja djece s teškoćama u razvoju u postupke rane intervencije

Danijela Dobrečević i Helena Gorički

Od usluge rane intervencije do osobne asistencije - Sustavna i kompletna podrška roditeljima djeteta s oštećenjem zdravlja

Ana Dokmanić, Mateja Jareš Moćan, Kristina Ostović i Martina Cuvaj

Zasnivanje posvojenja kao način ostvarivanja roditeljstva

Andrea Duvnjak i Marija Markotić

Roditeljstvo u ravnoteži: Podrška i izazovi školskog doba - prikaz edukacijskog programa za roditelje školske djece

Ena Frković, Renata Ozimec, Edita Šafranko

Strukturirane slobodne aktivnosti u sklopu socijalne usluge poludnevnog boravka kao zaštitni čimbenik u prevenciji razvoja problema u ponašanju

Patricija Fućec, Ivana Subotić i Ksenija Kolar Patarčec

Međuresorna suradnja – Tim Kotoriba

Iva Galić i Rafaela Galić

Mobilni tim Centra Maestral - Jedinstveni vid pružanja socijalne usluge na području Imotske krajine

Romana Galić i Iva Prpić

Prevenција vršnjačkog nasilja u gradu Zagrebu – Od istraživanja, akcijskog plana do preventivnog programa

Vera Gojsalić Tina Delić, Ružica Kiković i Sandra Strunje

Radni centar - Mreža podrške za uključivanje osoba s invaliditetom u svijet rada

Larisa Gornik, Zrinka Gauta i Ivana Angella Šparavec

Sva lica nasilja

Martina Gospić, Ivana Pavičić, Rafaela Plentaj i Katarina Bašić

Razvoj povjerenja u odnosu stručnih radnika s roditeljima i djecom uključenima u socijalne usluge Centra za pružanje usluga u zajednici Mocire

Ana Grgić Koprivčić, Marina Perković Kovačević i Maja Lovrić

Razvoj emocionalnih smetnji kod članova obitelji oboljelih od shizofrenije

Borja Grmoja i Ivana Crnjac

Potrebe, problemi i izazovi roditelja odraslih osoba s invaliditetom

Mirela Jagar, Lucija Nekić i Tea Petruhar Zima

Međugeneracijski prijenos siromaštva - Zaštitni čimbenici obitelji i iskustva stručnjaka

Anita Jandrić Nišević i Maja Karamarko

Projekt "Klub očeva"

Adela Janić, Daniel Rupić i Petra Takač

Kulturološka razlika udomitelja i roditelja kao prepreka kvalitetnog odnosa

Brigita Jerić, Anita Budimir i Jelena Grabovac

Odnos s roditeljima u procesu osamostaljivanja mladih s teškoćama Centra Slave Raškaj Zagreb

Medina Jović i Martina Josić

Obiteljska medijacija - Ciklus predavanja za stručne radnike ustanova socijalne skrbi na području Sisačko-moslavačke županije

Iva Kotarac i Karmen Rožić

Volonter - pomoć u odgoju

Maja Kovačević i Paula Rajković

Izazovi u radu s roditeljima ovisnicima o alkoholu

Martina Miriam Kovačević

Utjecaj promjena koncepta braka na roditeljstvo

Valentina Kozjak i Tea Ritoša

Briga o mentalnom zdravlju udomitelja - Trenutno stanje i potencijali za unapređenje

Ida Krajcar i Dobrila Poljak

Metode očuvanja stručnjaka u profesionalnom radu

Suzana Kranjčec Vidak, Nives Butorajac Radiček, Ana Lešić i Krešimir Radiček

AI tehnologija za planiranje aktivnosti za rad s djecom i mladima

Suzana Kranjčec Vidak, Marina Kuzmanić Tomaš, Martina Puškarić i Iva Zujić

Jačanje suradnje i profesionalne ravnoteže kroz timsku podršku u Centrima za pružanje usluga u zajednici

Bernarda Krnić

Rizik za razvoj problema mentalnog zdravlja učenika osmih razreda

Zvončica Kučanda

Podrška roditeljstvu u Osnovnoj školi Bratoljuba Klaića, Bizovac

Daliborka Kusić-Belić i Marko Vidović

“Iz nepovjerenja u povjerenje”

Adriana Georgeta Mamut i Katarina Pinjušić

Važnost suradnje zajednice u pružanju sustavne podrške roditeljima i cijeloj obitelji

Marin Mamić, Ivanka Zirdum i Lucija Perić

Trauma u djetinjstvu kao prediktor suicidalnih misli u odrasloj dobi na uzorku opće populacije

Antonija Maričić, Maja Tadić Vujčić i Kristina Starčević Kaić

Somatic Experiencing® Hrvatska: Udruga za prevenciju i rad s traumom-službena predstavница Europske asocijacije za Somatic Experiencing® (EASE)

Edita Marijanović i Ljubica Hajnić

Uspješnost postignutih ciljeva u mjerama za zaštitu prava i dobrobiti djeteta u obiteljima kojima je mjera izrečena zbog prisutnosti obiteljskog nasilja

Kristina Meštrović, Marina Buljan i Martina Kenfelja

Kako povećati kvalitetu života roditelja i njihove odrasle djece s intelektualnim teškoćama iz perspektive HZSR

Draženka Mihalec i Dijana Hrenar

Profesionalna briga o sebi u profesiji socijalnog rada - Primjena mindfulness tehnika

Marjana Paradinović i Ela Grgić

Osnaživanje roditelja kroz stručnu pomoć i potporu

Jurana Pavlović, Ana Mužak i Katarina Tašev

Kave za mame, tate i bebe – Psihosocijalna podrška roditeljima u zajednici

Marina Perković Kovačević, Ana Grgić Koprivčić i Marina Kotrla Topić

Podrška roditeljima nakon prve psihotične epizode kod mlade osobe

Sandra Perković, Tanja Markić, Nataša Kranjčec, Ana Pecirep i Hrvatinka Barišić

Stjecanje partnerske skrbi - prikaz slučaja

Gabrijela Petričević i Tomislava Huljev

Čimbenici nastajanja pozitivnih promjena u obitelji

Gordana Petrović i Mila Miholjević-Lapić

Tretmanske intervencije problema ponašanja (TIPP) – primjer dobre suradnje

Lana Pigarev, Petra Deranja i Kristina Majstorić

Važnost dobrog profesionalnog odnosa i odnosa povjerenja u procesu pomaganja - Put od izdvajanja iz obitelji do samostalnog života

Tijana Radojčić, Ines Koropatnicki, Ana Pavić i Ljiljana Pintarić Mlinar

Razvoj odnosa roditelja i stručnjaka u ranoj intervenciji uvođenjem kluba roditelja

Maja Romanić, Irena Molnar Stubičar i Andrea Chircovici

Podrška potencijalnim posvojiteljima kroz proces posvojenja

Suzana Rožić

Beskućništvo i povezivanje sustava socijalne zaštite – ključ uspješne suradnje

Lucija Šaško i Romana Gregurec

Utjecaj tehnologije na roditeljstvo

Andrea Štampar Lesjak, Ivana Majnarić i Sanja Dolar

Korak po korak do uspješnog posvojenja

Barbara Tišljarić i Tamara Topolovac

Značaj supervizije za osobni i profesionalni razvoj stručnjaka zaposlenih u skrbi za djecu

Dora Trgovec, Marijana Rodin i Petra Horvatić

Međuresorna suradnja u zaštiti djece i mladih grada Varaždina - primjer dobre prakse

Ljiljana Vrbić, Marijana Pećnik i Ljilja Jelenčić

Doživljaji roditeljske uloge kroz životna razdoblja iz perspektive korisnika socijalne usluge dugotrajnog smještaja

Jelena Wranna Kovač, Martina Međimurec i Anita Maglov

Jačanje kapaciteta roditelja te pružanje podrške u odgoju djeteta unutar narušenih obiteljskih odnosa iz domene socijalne skrbi

Martina Zanetti Pleša, Ema Grubišić i Tina Vostri

Važnost izvaninstitucijskih usluga u lokalnoj zajednici

Petra Žukina i Maja Rupčić

Odgajatelji u ustanovi socijalne skrbi za djecu s PUP-om - "Zašto još uvijek radim ovaj posao?"

PLENARNA IZLAGANJA

dr. sc. Ana-Marija Bohaček

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet

Laboratoriji za istraživanje ranih motoričkih ponašanja

e-mail: ana-marija.bohacek@erf.unizg.hr

UČINKOVITOST OBITELJI USMJERENOG PRISTUPA U RANOJ INTERVENCIJI

U prvim godinama života najvažniji kontekst koji uvelike određuje djetetov razvoj je obitelj. Suvremeni koncept rane intervencije ističe kako je kvaliteta ranih interakcija roditelj-dijete prepoznata kao ključna za optimalan djetetov razvoj, a podrška roditeljima kao sredstvo očuvanja metalnog zdravlja. Stoga se u praksi razvio *obitelji usmjeren pristup* u ranoj intervenciji nasuprot djetetu usmjerenog pristupa. Obitelji usmjeren pristup obuhvaća sustav ideja koji se odnosi na podršku djeci i njihovim obiteljima i poznat je kao najučinkovitiji pristup u ranoj intervenciji. Međutim, još uvijek se u praksi često susreću i provode postupci koji su ponajprije usmjereni na uvježbavanje određenih vještina kod djeteta i dostizanje razvojnog kalendara. Stoga se suvremeni terapijski pristupi u ranoj intervenciji oslanjanju na funkcionalne ishode nekog programa, odnosno koliko su ishodi programa relevantni za djetetovo sudjelovanje u dnevnim aktivnostima i koliko su povezani s obiteljskom svakodnevnicom. Cilj je obitelji usmjerenoga pristupa maksimalizirati funkcionalne ishode kod djeteta pružanjem proaktivne podrške roditeljima. Kako se mijenjaju pristupi ranoj intervenciji, odnosno kako se pomiče fokus na željene funkcionalne ishode nekog programa, mijenja se i uloga roditelja i stručnjaka. Glavni kontekst za provedbu programa su obiteljski dom i rutine. Roditelji prestaju biti roditelji terapeuti koji samo uvježbavaju svoje dijete zadane zadatke i postaju ravnopravni partneri u intervencijskom procesu. Naposljetku, stručnjak je zamijenio ulogu instruktora i postao suradnik. Stručnjak prestaje biti onaj tko daje upute i povremeno kontrolira, a postaje partner koji demonstrira, reflektira i vodi radi jačanja roditeljskog osjećaja kompetencije. Ovo predavanje će predstaviti značaj obitelji usmjerenog pristupa u ranoj intervenciji, prikazati rezultate istraživanja hrvatskog modela podrške koji promiče obitelji usmjeren pristup te potaknuti na razmišljanje o mogućnostima i preprekama na koje nailaze stručnjaci koji imaju za cilj promicanje obitelji usmjerenog pristupa.

Ključne riječi: obitelji usmjeren pristup, rana podrška, partnerski odnos s roditeljima

prof. dr. sc. Dejana Bouillet

Odsjek za pedagogiju

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

e-mail: dbouille@m.ffzg.hr

PARADIGMA INTERDISCIPLINARNE I MEĐURESORNE SURADNJE: STVARNOST ILI MIT?

U nazivu ovog izlaganja nalaze se dva pojma koja su sveprisutna u svakodnevnoj komunikaciji među pripadnicima pomažućih profesija, brojnim nacionalnim i međunarodnim dokumentima koji uređuju zaštitu prava djece, a ujedno su razmjerno često predmet znanstvenih istraživanja i analiza. Političko-pravni okvir, dostupnost pomažućih profesija i usluga, koordinacija, sposobnosti i odgovornost dionika ključni su aspekti kvalitete i učinkovitosti suradnje. Svi se slažu da su djeca zaštićena na najbolji mogući način kada svi akteri, na svim razinama, rade zajedno. Interdisciplinarna i međuresorna suradnja smatraju se samorazumljivim i pragmatičnim pristupom zaštiti prava djece, a ipak su u praksi suočeni s brojnim preprekama. Ne postoji institucija koja bi sveobuhvatno adresirala prava djece (pravo na preživljavanje, razvojna, zaštitna i participativna prava), već se paušalno podrazumijeva da će do zaštite prava djece dovesti primjerena interdisciplinarna i međuresorna suradnja. U literaturi se kao prepreke uspješnoj suradnji spominju složenost sustava suradnje koji su nedovoljno usklađeni s kontekstima u kojima se očekuje njihova implementacija, neusklađenost propisa u pojedinim resorima, nedovoljno razvijene komunikacijske vještine osoba koje se upućuju na međusobnu suradnju, neprimjereni stavovi prema pripadnicima drugih profesija i/ili korisnicima, nedovoljna angažiranost predstavnika pojedinih ustanova i dr. Na međunarodnoj razini koncepti suradnje kreću se na kontinuumu od strogo propisanih protokola suradnje do *ad hoc* pristupa potaknutima pojedinačnim slučajevima. U ovom izlaganju je pozornost usmjerena na interdisciplinarnu i međuresornu suradnju pripadnika pomažućih profesija i roditelja djece u nepovoljnom položaju. Temeljem analize recentnih javno političkih dokumenata, rezultata nacionalnih istraživanja i praktičnih primjera ukazat će se na slabosti i jake strane interdisciplinarne i međuresorne suradnje profesionalaca i roditelja u zaštiti prava djece u hrvatskom kontekstu. Svrha izlaganja je ponuditi model suradnje s roditeljima djece u nepovoljnom položaju koji je usmjeren dobrobiti djeteta, a počiva na visokoj razini profesionalne odgovornosti i autonomije pomažućih profesija u svim sustavima namijenjenima djeci.

Ključne riječi: međuresorna suradnja, interdisciplinarna suradnja, suradnja s roditeljima, zaštita prava djece

prof. dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić

Odsjek za psihologiju

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

e-mail: gkuterovac@m.ffzg.hr

**RODITELJSTVO U DOBA EKRANA: KAKO DIGITALNE NAVIKE RODITELJA
OBLIKUJU KVALITETU RODITELJSTVA I RAZVOJ DJECE**

Uslijed sveprisutne tehnologije u životu obitelji pred suvremenim roditeljima stoje novi i sve veći izazovi. Kvalitetno roditeljstvo je ključno za zdrav razvoj djece, no u današnjem digitalnom dobu, roditeljima je sve teže balansirati između obiteljskog života i korištenja medija. Prekomjerna uporaba informacijsko komunikacijske tehnologije, poput pametnih telefona i računala, može smanjiti kvalitetu roditeljskih interakcija i njihovu emocionalnu dostupnost, što dovodi do tehnoferencije, odnosno narušavanja, neuspostavljanja ili čak prekida emocionalne povezanosti između roditelja i djece. Predavanje će se baviti utjecajem digitalnih medija na obiteljske odnose i razvoj djece, s posebnim naglaskom na pretjeranu upotrebu komunikacijske tehnologije od strane roditelja. Predavanje će problematizirati kako prekomjerno korištenje medijske tehnologije smanjuje kvalitetu roditeljskih interakcija, ometa emocionalnu i kognitivnu dostupnost roditelja, te negativno utječe na kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj djece. Putem analize važnosti komunikacije za zdrav razvoj djece, predavanje će istaknuti kako djeca za optimalan rast i razvoj trebaju emocionalnu i socijalnu podršku roditelja, koja se ostvaruje kroz verbalnu i neverbalnu interakciju, igru i zajedničke aktivnosti. U predavanju će se pokušati ponuditi i praktični načini za sprječavanje i smanjenje tehnoferencije, uključujući postavljanje granica u korištenju medija, uvođenje "tehnoškog odmora" te razvoj zdravih navika u korištenju tehnologije. Također, predavanje će istaknuti važnost aktivne i svjesne roditeljske prisutnosti, kao i korištenje medija kao alata za kvalitetnu povezanost s djecom. Cilj je upozoriti stručnjake i roditelje na ovu pojavu koja narušava razvoj i mentalno zdravlje djece kako bi se mogli poduzeti koraci za unapređenje roditeljskih vještina u digitalnom dobu.

Ključne riječi: roditelji, tehnoferencija, obitelj, mediji, djeca

dr. sc. Margareta Mesić

EAPTI Psihika, Centar za psihoterapiju, edukaciju i savjetovanje

e-mail: meg.mesic@gmail.com

STRUČNJACI POMAŽUĆIH PROFESIJA U TRANSFORMACIJI VLASTITOG PROFESIONALNOG IDENTITETA

Vrijeme u kojem živimo okarakterizirano je spoznajom suvremenog čovjeka da globalni problemi svijeta i čovjeka neće nestati, iz čega proizlazi da je suvremenom čovjeku potrebno suočiti se s navedenom činjenicom. Suočavanje s činjenicama života pripada egzistencijalnoj perspektivi pomažućih profesija i dio je posla stručnjaka pomažućih profesija, no i stručnjacima treba podrška u suočavanju s pojavama koje trenutno snažno utječu na pomažuće profesije. Neke od tih pojava su globalno povećanje potražnje za stručnjacima pomažućih profesija, ali i viša očekivanja od njih. Ove pojave zajedno s nekim drugima stvaraju pritisak na stručnjake pomažućih profesija: da ih treba biti više, da trebaju biti što bolje educirani i kompetentni i što efikasniji.

Ovim će se predavanjem predstaviti neki od rezultata doktorske disertacije kao doprinos procesu razvijanja pomažućih profesija u cjelini. Prema rezultatima istraživanja, stručnjaci u pomažući odnos donose i svoje emocionalno i životno iskustvo, odnosno svjetonazor koji (svakako) predstavlja pozadinu njihova profesionalnog djelovanja koja se ne istražuje dovoljno tijekom procesa edukacije i usavršavanja stručnjaka pomažućih profesija iako snažno utječe na njihovo ponašanje. Stručnjaci pomažućih profesija naime, implicitno ili eksplicitno, uvijek pokazuju vlastiti svjetonazor, te ga na različite načine koriste u pomažućem odnosu.

Pomažuće profesije u Republici Hrvatskoj heterogenog su sastava i u intenzivnom su procesu promjene te stoga traže ozbiljnu transformaciju vlastitog profesionalnog identiteta i djelovanja prvenstveno kroz refleksiju, dijalog i odnos. Obrazovanje pomažućih struka, edukacije i kontinuirana stručna usavršavanja morale bi prestati podrazumijevati postojanje „idealne“ svjetonazorske pozadine pomagača te bi se trebale više usmjeriti jačanju humanističko egzistencijalno fenomenološke pozadine stručnjaka pomažućih profesija koja će im omogućiti bolje profesionalno djelovanje u aktualnom vremenu u kojem živimo. Dakle, uz sve stručne zahtjeve, stručnjaci pomažućih struka trebaju imati obvezu i priliku kontinuirano reflektirati o vlastitom svjetonazoru jer je istoga teško samostalno prepoznati.

Ključne riječi: stručnjaci pomažućih profesija, svjetonazor pomagača, refleksivnost, humanističko egzistencijalna fenomenološka perspektiva

prof. dr. sc. Branka Sladović Franz

Studijski centar socijalnog rada

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

e-mail: branka.sladovic.franz@pravo.hr

INTERDISCIPLINARNA ZAŠTITA DJECE - TKO SE BOJI (NE)SURADNJE JOŠ?

Zaštita dobrobiti djece podrazumijeva interdisciplinarnost unutar jednog ili više javnih sustava ali i međusektorski pristup na razini pojedinog djeteta i obitelji, lokalne zajednice te ukupnih društvenih okolnosti. Interdisciplinarnost se pritom odnosi se na suradnju različitih profesija i korištenje integriranih znanja u cilju osiguranja cjelovite zaštite i podrške svoj djeci, a osobito ranjivoj djeci i djeci ugrožene dobrobiti. U situacijama višeg razvojnog i sigurnosnog rizika, kršenja prava i potreba djeteta kao i odgojnih, obrazovnih i zdravstvenih teškoća nužan je međusektorski pristup. Iako postoji niz kvalitetnih propisa i protokola kao i smjernice za unapređenje međuresorne suradnje, svakodnevni su primjeri nesuradničkih iskustava koja dodatno mogu ugroziti dobrobit djece zbog institucionalnih propusta i nedostatnog razumijevanja uloga i mogućnosti profesionalnog doprinosa. Stoga će se zasebno razmotriti izostanak i formalistička suradnja u zaštiti djece koja odrastaju u rizičnim okolnostima u dva smjera - interdisciplinarni timski pristup i unutar sektorska suradnja u području socijalne skrbi te međusektorska suradnja socijalne skrbi, zdravstva, odgoja i obrazovanja, unutrašnjih poslova i pravosuđa. Interdisciplinarni dijalog i poboljšanje suradnje moguće je ostvariti uz povećanje individualne odgovornosti, osjetljivosti i spremnosti na zajedničku kontinuiranu edukaciju i superviziju. S druge strane, nužno je ostvariti organizacijske i radne uvjete u kojima se potiče efikasna koordinacija, sveobuhvatan pristup, dijeljenje resursa, uključivanje cijele zajednice i ukupno jasna javna odgovornost za adekvatnu primjenu postojećih stručnih normi i standarda ali i pokretanje potrebnih suštinskih promjena.

Ključne riječi: zaštita dobrobiti djece, interdisciplinarnost, međusektorska suradnja

dr. sc. Tatjana Rožič

Sveučilište Sigmunda Freuda u Beču

podružnica u Ljubljani

e- mail: tatjana.rozic@sfu-ljubljana.si

REGULACIJA EMOCIJA U ODNOSIMA KAO VAŽAN DIO PSIHOTERAPIJSKOG I SUPERVIZIJSKOG PROCESA

Zdravo psihološko funkcioniranje u velikoj je mjeri odraz sposobnosti regulacije emocija, dok emocionalna disregulacija može dovesti do stanja patnje, a dugoročno može ujecati na razvijanje nefunkcionalnih oblika ponašanja i djelovanja. Temeljni fokus psihoterapije stoga je usmjeren na osvještavanje klijentovih emocija, njihovo vrednovanje i regulaciju. Sve se to odvija u procesu u kojem je terapeut motiviran za odnos i spreman na stalno emocionalno usklađivanje. U intenzivnom odnosu terapeut postaje dio matrice disreguliranih afekata i, ako je toga svjestan, može prepoznati neobična iskustva ili ponašanja kod sebe. Istovremeno, moguće je i da terapeut to ne uvidi, a pitanje je hoće li potražiti pomoć i dopustiti si povjerenje u drugoga. Sličan proces, kao onaj koji se odvijao u terapiji, kada je terapeut regulirao klijenta i pritom svoja unutarnja stanja, ponavlja se i u superviziji. Kroz mehanizam paralelnog procesa i razvijajuće uzajamnosti, i supervizor postaje dijelom zajednički kreirane matrice odnosa. Kod supervizora se zadržava čitav niz disreguliranih afekata, zbog čega je središte njegova rada samoregulacija, čime istovremeno regulira i terapeuta tj. supervizanta. Svjesno prepoznavanje onoga što se događa ili dijeljenje iskustva doživljavanja predstavlja strategiju regulacije disreguliranih emocija. Ono što supervizor i terapeut kreiraju u svom odnosu postaje nova sigurnost i prednost za cijeli sustav. Nakon takve supervizije, terapeut klijentu može omogućiti iskustvo drugačijeg odnosa, koji pruža mogućnost uspostavljanja sigurne privrženosti i šireg repertoara strategija za suočavanje s bolnim iskustvima. Predavanjem će se naglasak staviti na važnost regulacije emocija u kontekstu terapije i supervizije, s posebnim naglaskom na ulogu supervizije kao one koja psihoterapeuta otvara suradnji ne samo s klijentom, već i sa stručnjacima koji su dio klijentove socijalne mreže. Iskustvo partnerstva u superviziji, gdje su na prvom mjestu povjerenje, suradnja, zajednička odgovornost, dijeljenje doživljaja, predstavlja temelj koji psihoterapeut može razvijati i jačati i u radu s drugim stručnjacima. Upravo je to ono što je klijentu potrebno kako bi, uz adekvatnu podršku sa svih strana, mogao ići naprijed.

Ključne riječi: regulacija emocija, terapija, supervizija, sigurna privrženost, partnerstvo u superviziji

PANEL RASPRAVA

UVODNA PANEL RASPRAVA

KOMPETENTNI STRUČNJACI – KVALITETNA USLUGA KORISNICIMA

Moderatorica: Andreja Bogdan

Cjeloživotno učenje definira se kao aktivnost učenja tijekom cijelog života s ciljem unapređenja znanja, vještina i sposobnosti unutar osobne, građanske, društvene i poslovne perspektive. Percipirano je kao temeljna poluga za ekonomski i demokratski razvoj društva, a često se navodi kao najvažniji način nošenja i odgovora na promjene izazvane znanstvenim, tehnološkim i kulturnim napretkom u suvremenom društvu. Koncept cjeloživotnog učenja danas je nesumnjivo okosnica svih modernih pristupa obrazovanju. Izvor snažnog zanimanja za koncept cjeloživotnog učenja jeste kriza obrazovanja koja je dijelom uzrokovana pogrešnim nastojanjem škole da svakog pojedinca do kraja pripremi za život, što je, naravno, zbog dinamike i ritma promjena iluzoran cilj. Cjeloživotno učenje je prije svega, obilježeno rastućom složenosti informacijske okoline, kako u kvantitativnom (brojnost izvora), tako i u kvalitativnom smislu (valjanost/relevantnost) izvora. Pojam cjeloživotno učenje često se zamjenjuje izrazom cjeloživotno obrazovanje, no važno je istaknuti da ta dva pojma nisu sinonimi. Obrazovanje obuhvaća samo organizirano učenje, a može uključivati različite oblike učenja, kao što su poslijediplomski studiji i tečajevi, radionice, seminari, online edukacije, ljetne i zimske škole, mentorske programe i dr. Zbog ubrzane produkcije novih znanja „poluživot“ inženjerskog i liječničkog znanja danas iznosi oko pet godina, što znači da za desetak godina cjelokupno znanje, specifično za određenu profesiju, postaje zastarjelo te ga je potrebno obnavljati novim spoznajama. Slično je i u svim drugim zanimanjima koja se temelje na primjeni znanosti. Zbog toga je potreban rast opsega trajne profesionalne izobrazbe odraslih u sustavu obrazovanja, u radnom okruženju i profesionalnim udruženjima.

Javna ovlast svih strukovnih komora je izdavanje ovlaštenja za samostalni rad, organizacija edukacija kojima se povećavaju profesionalne kompetencije njenih članova, kao i praćenje stručnog usavršavanja i stručni nadzor nad radom članova.

Sveučilišta, ministarstva i agencije, na različite načine sudjeluju u stvaranju strategija, programa i kriterija poslijediplomskog stručnog usavršavanja, pa je panel „Kompetentni stručnjaci - kvalitetna usluga korisnicima“ na 3. Konferenciji KOKOSS-a u Bolu na Braču organizirana s ciljem sagledavanje različitih perspektiva u razumijevanju uloge dionika cjeloživotnog obrazovanja te propitivanje mogućnosti za daljnji razvoj suradnje i transdisciplinarno povezivanje upravo kroz obrazovanje. Pitanja koja će se pokriti panelom odnose se a) sagledavanje uloge svakog dionika u cjeloživotnom obrazovanju i b) način stvaranja strukturalnih i sistemskih uvjeta za unaprjeđenje prakse temeljene na novim znanjima, odnosno na primjenu stečenih znanja u praksi.

Ključne riječi: cjeloživotno učenje, kompetencije, komore

IZLAGANJA

Kristina Anić Kuhar

Kaznionica u Lipovici-Popovači

ZATVORENIK-RODITELJ

Prema čl. 3. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (NN 14/21), svrha izvršavanja kazne zatvora jest osposobiti zatvorenika za život na slobodi u skladu sa zakonom i društvenim pravilima, a čime se pridonosi zaštiti društvene zajednice. Osposobljavanje zatvorenika za život na slobodi podrazumijeva i jačanje roditeljskih kompetencija. Prema Izvješću o stanju i radu kaznionica, zatvora, odgojnih zavoda i centara za 2023. godinu 37,43% osoba koje su se nalazile na izvršavanju kazne zatvora, maloljetničkog zatvora ili odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod bili su roditelji maloljetne djece. Cilj je prikazati kako iskustvo izdržavanja kazne zatvora, koje utječe na mentalno zdravlje pojedinca kao i njegov odnos prema sebi i drugima, utječe i na ulogu roditelja kod osobe. Neka od problematika koja se javlja je aktivno sudjelovanje u životu svoga djeteta, kao i zamjena uloge roditelj djeteta, a što sve ukazuje na to da se kaznena tijela svojim načinima rada trebaju uključiti u očuvanje obiteljskih odnosa s ciljem uspješnije reintegracije zatvorenika i pozitivnijeg razvoja djeteta. Između ostalog važno je prikazati i na koji način se isto postiže, a to je tretmanskim radom sa zatvorenikom kojega se motivira i upućuje na načine očuvanja kontakta s djecom putem posjeta u kazneno tijelo s ciljem smanjena negativnog efekta odvojenosti djeteta od roditelja što je jedno od deset negativnih iskustava u djetinjstvu koje dugoročno utječe na dobrobit djeteta. U svrhu jačanja roditeljskih kompetencija zatvorenike se motivira i na uključivanje u programe namijenjene toj svrsi koji se provode u kaznenim tijelima te ih se tretmanskim radom priprema na kontakte s djecom.

Ključne riječi: zatvorenik, roditeljske kompetencije, reintegracija, dobrobit djeteta

Monika Barić

Matea Rajić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Knin

ŠTO NAKON BURNOUT-A?

Duže vrijeme domaća i strana literatura ukazuje na visoku razinu profesionalnog stresa kojemu su izloženi djelatnici pomažućih struka. Neosporno je da su među njima i socijalni radnici zaposleni u sustavu socijalne skrbi koji se sve više susreću s problematikom povećanog opsega posla i broja korisnika, učestalim prozivanjima u medijima i javnosti, nedostacima sustava na koje ne mogu utjecati, a koji ih sprječavaju da efikasno obavljaju svoj posao. U ovoj prezentaciji će se posvetiti pažnja emocionalno zahtjevnim situacijama kojima su izloženi socijalni radnici, osobito u radu s obitelji, a koje dovode do profesionalnog stresa, a u konačnici i do sagorijevanja koje se sve više povezuje s direktnim radom s ljudima. Posebnu pozornost posvetit će se najvećim izvorima stresa te tehnikama koje pomažu pri nošenju s istima poput supervizije, mindfulness-a, emocionalne inteligencije te podrške kolega. Cilj ove prezentacije je osvijestiti problematiku sagorijevanja te prikazati na koje načine stručnjaci mogu jačati svoju otpornost. Otvara se pitanje što stručnjacima najviše pomaže od navedenih tehnika i gdje se otvara prostor za napredak pregledom uspješnih praksi u drugim zemljama. Važnost prepoznavanja ranih simptoma sagorijevanja daje značajan doprinos u održavanju kvalitetnog, motiviranog i fokusiranog rada kako u socijalnom radu tako i u drugim pomažućim strukama koje rade s obiteljima. Zaključno, osvrnut će se i na koji način stručni djelatnici Područnog ureda Knin prepoznaju rane znakove profesionalnog stresa i kako na njih odgovaraju.

Ključne riječi: burnout, socijalni rad, mentalno zdravlje, supervizija, mindfulness

Marija Barilić

Akademija socijalne skrbi

e-mail: marija.barilic@asosk.hr

AKADEMIJA SOCIJALNE SKRBI - RESURS OSNAŽIVANJA I JAČANJA KOMPETENCIJA STRUČNIH RADNIKA

Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi imaju pravo, dužnost i obvezu trajno se stručno usavršavati te imaju pravo na superviziju. S obzirom da se tijekom proteklih godina način organizacije stručnog usavršavanja i supervizije stručnih radnika pokazao nedostatan u smislu nemogućnosti obuhvata svih stručnjaka u kratkom roku kao i nedostataka procesa evaluacije istih i standardizacije programa, u okviru reforme sustava socijalne skrbi sa ciljem osnaživanja sustava socijalne skrbi osnovana je Akademija socijalne skrbi. Djelatnost Akademije socijalne skrbi je organiziranje i provođenje početnog i kontinuiranog stručnog usavršavanja ravnatelja, stručnih i drugih radnika u sustavu socijalne skrbi te standardizacija programa stručnog usavršavanja. Nadalje, djelatnost ustanove obuhvaća i organiziranje i provođenje supervizije u sustavu socijalne skrbi. Temeljni ciljevi rada Akademije obuhvaćaju promociju cjeloživotnog učenja, osiguravanje razvoja stručnih znanja i osobnih kompetencija radnika u djelatnosti socijalne skrbi, praćenje provedbe i vrednovanje rada Akademije s ciljem kontinuiranog osiguravanja visokih standarda kvalitete. S obzirom da je ustanova započela s radom u travnju 2024. godine cilj izlaganja je prvenstveno predstaviti djelatnost Akademije socijalne skrbi, specifičnosti načina rada te rezultate rada nakon prve godine rada ustanove. Nadalje, u izlaganju će biti predstavljene i planirane aktivnosti Akademije za 2025. godine.

Ključne riječi: Akademija socijalne skrbi, stručno usavršavanje, supervizija, rezultati rada

Tadeja Barun Hardi

Lucija Matanović

Nikol Jakobović

Dina Koren

Saša Preradović

Lucija Lamešić

SOS Dječje selo Lekenik

e-mail:tadeja.barun@sos-dsh.hr

KORIŠTENJE KREATIVNIH I TERAPIJSKIH TEHNIKA U RADU S OBITELJIMA U RIZIKU

SOS Dječje selo Hrvatska/SOS Dječje Selo Lekenik od 2014. godine provodi Program jačanja obitelji - Savjetovalište i Mobilni tim na području Sisačko-moslavačke županije. Glavni cilj Programa je razvojem i implementacijom inovativnih izvaninstitucionalnih socijalnih usluga unaprijediti kvalitetu skrbi o djeci te prevenirati izdvajanje djece na depriviranom i uslugama nepokrivenom području Sisačko-moslavačke županije. Veliku važnost u radu Programa ima multidisciplinarna suradnja- tim čine socijalne radnice, psihologinja, socijalna pedagoginja- praktičarka terapije igrom, te vanjska suradnica- logopedinja. Osim svojih primarnih profesija djelatnice tima se educiraju iz raznih terapijskih/ psihoterapijskih pravaca (obiteljska sistemska psihoterapija, geštalt psihoterapija, kognitivno-bihevioralna terapija, realitetna terapija, terapija igrom) kao i kroz niz drugih edukacija iz tretmanskog rada s djecom i obiteljima. U radu s obiteljima, osim savjetodavnih vještina i znanja povezanih s primarnim profesijama djelatnica Programa, koriste se i dodatne terapijske i kreativne tehnike dobivene kroz spomenute dodatne edukacije. Korištenje kreativnih i terapijskih tehnika pokazalo se kao vrlo učinkovit i efikasan alat u radu s obiteljima u riziku, a posebno u savjetodavnom radu s djecom i mladima.

U izlaganju će biti prikazane neke od tehnika i metoda koje su korištene, s glavnim ciljevima i ishodima korištenih tehnika, poput: projektivnih tehnika (Ružin grm, fraktalni crtež, asocijativne karte..), tehnike genograma, tehnika terapije igrom te drugih kreativnih aktivnosti koje se koriste u radu s korisnicima.

Ključne riječi: kreativne tehnike, obitelji u riziku, terapijske tehnike

dr. sc. Matea Belošević

prof dr. sc. Martina Ferić

Katarina Serdar

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Odsjek za poremećaje u ponašanju

Laboratorij za preventivna istraživanja

e-mail: matea.belosevic@erf.unizg.hr

ZNANSTVENO UTEMELJENI ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM IMAM STAV: STVARANJE POZITIVNOG ŠKOLSKOG OKRUŽENJA

Imam stav (engl. Unplugged) je školski program prevencije korištenja sredstava ovisnosti za adolescente od 12 do 14 godina s ciljem odgađanja početka eksperimentalne konzumacije sredstva ovisnosti te za sprečavanje napredovanja od eksperimentalne upotrebe do razvoja ovisnosti. Teorijsko polazište programa je model socijalnih utjecaja i model znanja i informiranja o sredstvima ovisnosti. Imam stav je znanstveno utemeljeni preventivni program koji se provodi u brojnim europskim državama, a osim na prevenciju korištenja sredstava ovisnosti, utječe i na brojne značajke školskog okruženja, poput poboljšanja školske klime i odnosa u školskom okruženju. Cilj ovog rada jest predstaviti elemente učinkovitosti Imam stav programa te najznačajnije rezultate njegove evaluacije u Hrvatskoj. Implementacija Imam stav programa u hrvatskom kontekstu pokazuje vrlo dobre rezultate u pogledu vjernosti implementacije programa, ali i u odnosu na zadovoljstvo nastavnika i učenika sudjelovanjem u programu. Kod učenika se ističu dobiveni rezultati u odnosu na poboljšanje odnosa s vršnjacima, ali i s provoditeljima programa (nastavnici i stručni suradnici). Provoditelji programa, također, ističu kako program doprinosi poboljšanju odnosa s učenicima, ali i poboljšanju razredne klime. Osim toga, provoditelji ističu da su unaprijedili svoja znanja i vještine iz područja korištenja sredstava ovisnosti, ali i vještine poučavanja. Dobiveni rezultati poticajni su za daljnju diseminaciju i implementaciju programa u školskom okruženju, jer ukazuju na učinke programa na prevenciju korištenja sredstava ovisnosti, ali i na razvoj socijalnih vještina učenika te stvaranje pozitivnog školskog okruženja. Stvaranjem poticajnog školskog okruženja koji omogućava razvoj smislenih odnosa s vršnjacima, ali i odraslima, škole mogu značajno doprinositi pozitivnom razvoju mladih.

Ključne riječi: Imam stav, prevencija ovisnosti, školsko okruženje, pozitivni odnosi, učinkovitost

Milica Benić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Vinkovci

PREDIKTORI RIZIKA KOD OČEVA ZA ZLOSTAVLJANJE DJECE MLAĐE ADOLESCENTSKE DOBI

U radu se ispituje doprinos prediktora (sociodemografskih faktora, psihosocijalnih faktora rizika i zaštite) za rizičnost tjelesnog zlostavljanja kod očeva djece mlađe adolescentne dobi. U istraživanju je sudjelovalo 378 očeva, prosječne dobi 45 godina, dok su djeca u odnosu na koju se procjenjivala rizičnost za zlostavljanje u prosjeku imala 13 godina. Kao kriterijska varijabla koristio se Inventar rizičnosti za zlostavljanje djeteta (Child Abuse Potential Inventory; Milner, 1986.). U istraživanju je korišten Upitnik za roditelje o odgoju djece u obitelji koji se sastoji od baterije testova od sedam instrumenata i 20 pitanja. Podaci o potencijalu za zlostavljanje i njegovim prediktorima prikupljeni su direktno od očeva. Rezultati su pokazali da je 13,4% očeva prema blažem, odnosno 7,8% prema strožem kriteriju rizično za tjelesno zlostavljanje djece. Nadalje, hijerarhijska regresijska analiza pokazala je da viša životna dob, niži mjesečni prihodi kućanstva, lošija kvaliteta partnerskog odnosa, češće korištenje psihičke agresije u partnerskom odnosu, veći broj stresnih događaja u posljednjih godinu dana te veća uznemirenost stresnim događajima povećava rizičnost za zlostavljanje djeteta, dok bolja strategija nošenja sa stresom smanjuje rizičnost. Nalazi su raspravljeni pod vidom izrade programa ojačavanja psiholoških aspekata obitelji i pojedinaca koji žive u ekonomskim teškoćama i promjene u području socijalnih politika koje se bave ekonomskim teškoćama obitelji s djecom.

Ključne riječi: očevi, Inventar rizičnosti za zlostavljanje djeteta, financijske poteškoće, stres, strategije suočavanja sa stresom

Tamara Berić Blažić

Sanja Krznarić

Ivana Pavlović

Centar za profesionalnu rehabilitaciju "Zagreb"

e-mail: sanja.krznaric@cprz.hr

VAŽNOST SURADNJE I KOMUNIKACIJE STRUČNJAKA U MULTIDISCIPLINARNOM RADU CENTRA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU „ZAGREB“

Profesionalna rehabilitacija je multidisciplinarno područje kojeg čine skup različitih aktivnosti usmjerene na profesionalno i radno osposobljavanje, zapošljavanje i rad osoba s invaliditetom. Usluge profesionalne rehabilitacije, sukladno Standardima usluga profesionalne rehabilitacije, provodi Centar za profesionalnu rehabilitaciju, a sve usluge vodi, usklađuje i evaluira multidisciplinarni tim kojeg čine psiholog, socijalni radnik, edukacijski rehabilitator, reha-tehnolog, trener, specijalist medicine rada te prema potrebi i ostali specijalisti. Rehabilitacijska procjena je usmjerena na cjelovitu procjenu osobe s invaliditetom uključujući i procjenu potencijalnih prepreka zapošljavanju i održavanju zaposlenja kao i stupnja potrebne podrške i prilagodbe na potencijalnom radnom mjestu. Osnova je za davanje mišljenja o mogućnostima, vrsti i načinu profesionalne rehabilitacije te za izradu plana profesionalne rehabilitacije, individualno za svaku osobu. Cijeli proces rehabilitacijske procjene ovisi o kvaliteti komunikacije i suradnje svih dionika uključenih u proces kao što su stručnjaci - članovi multidisciplinarnog tima Centra za profesionalnu rehabilitaciju, stručnjaci iz različitih ustanova s kojima blisko surađujemo, te sami korisnici i njihove obitelji. Kroz ovaj proces, svaki stručnjak unutar svog područja nailazi na određene izazove i prepreke. Prema našem iskustvu, izvor snaga za lakše prevladavanje tih izazova i prepreka je kvalitetna suradnja stručnjaka koja podrazumijeva aktivno sudjelovanje, iskrenu i stručnu komunikaciju ispunjenu poštovanjem te usmjerenost na ostvarivanje najveće moguće koristi za korisnika i poštivanje njegovog integriteta. Kroz primjere iz prakse predstaviti ćemo naše iskustvo u opisanim izazovima s kojima se susreće cijeli multidisciplinarni tim Centra za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“.

Ključne riječi: profesionalna rehabilitacija, multidisciplinarni pristup, suradnja, komunikacija

Jelena Birsa**Vesna Banković****Vesna Marušić****Sanja Mihetec****Marinela Pincan Šimić**

Obiteljski centar, PS Splitsko-dalmatinska

Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda

DV Vladimira Nazora, Zagreb

Centar za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno

PROGRAM "RASTIMO ZAJEDNO PLUS ONLINE"

„Rastimo zajedno Plus Online“ je dopunjena i izmijenjena verzija već postojećeg programa „Rastimo zajedno Plus“, namijenjen roditeljima predškolske djece s teškoćama u razvoju. Glavna razlika je u tome što se „Rastimo zajedno Plus“ provodi(o) uživo od 2014. u dječjim vrtićima, u pojedinim područnim službama Obiteljskog centra, rehabilitacijskim centrima i udrugama, dok se „Rastimo zajedno Plus Online“ provodi preko online platforme. Roditelji djece s teškoćama u razvoju imaju pojačanu potrebu za informacijama i za osobnim osnaživanjem, jer su suočeni s otežanim uvjetima podizanja svoje djece. Stoga je cilj programa „Rastimo zajedno Plus Online“ da se roditeljima, koji iz različitih razloga nisu u mogućnosti uključiti se u program uživo, omogući razmjena informacija, znanja, vještina i podrške koji im koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta. Posebno je namijenjen onim roditeljima djece s teškoćama koji su prostorno udaljeniji od većih gradskih središta, pa su im određene usluge i oblici podrške slabije dostupni te su u dodatnom riziku od roditeljskog izgaranja i socijalne isključenosti. Pilot-program „Rastimo zajedno Plus Online“ provodio se od listopada do prosinca 2024. godine, istovremeno u 3 skupine. Ciklus čini 10 međusobno povezanih interaktivnih radionica koje se odvijaju jednom tjedno u trajanju od 90 minuta. Radionice su se provodile u malim grupama roditelja (do 10 sudionika), radi kvalitete rada u online okruženju. U izlaganju će biti predstavljen program radionica i rezultati roditeljskih evaluacija (promjene roditeljskih ponašanja nakon uključivanja u ciklus radionica te evaluacija samog pilot programa), nakon čega je izrađena i konačna verzija programa.

Ključne riječi: roditelji djece s teškoćama u razvoju, online podrška, osnaživanje, Rastimo zajedno Plus

Josipa Blažević

kutAAK - edukacijsko rehabilitacijski kabinet

prof. dr. sc. Martina Ferić

izv. prof. dr. sc. Jasmina Stošić

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

KVALITATIVNA ANALIZA ISHODA "POSEBNOG POLUDNEVNOG PROGRAMA ZA PREDŠKOLSKU DJECU S POREMEĆAJEM IZ SPEKTRA AUTIZMA" IZ PERSPEKTIVE RODITELJA

Rad istražuje iskustva roditelja čija su djeca sudjelovala u "Posebnom poludnevnom programu za predškolsku djecu s poremećajem iz spektra autizma", provedenom u Dječjem vrtiću Bajka u Zagrebu. Cilj istraživanja bio je ispitati kako Program utječe na razvoj komunikacijskih, socijalnih i kognitivnih vještina djece te kako oblikuje obiteljsku dinamiku i roditeljske kompetencije. Istraživanje je provedeno metodom polu-strukturiranih intervju s roditeljima, a analizirani podaci obradili su se tematskom analizom. Rezultati pokazuju da roditelji prepoznaju Program kao ključnu podršku u razvoju djece i jačanju vlastitih roditeljskih vještina. Posebno korisnima istaknuti su individualni razgovori s edukacijskim rehabilitatorima, djelomična integracija djece u redovne vrtićke skupine te edukativna podrška roditeljima. Zaključci rada naglašavaju važnost kontinuirane podrške djeci i roditeljima, ističući preporuke za poboljšanje Programa kroz povećanu suradnju stručnjaka, prilagodbu sadržaja potrebama djece te proširenje trajanja intervencije. Ovi nalazi doprinose razumijevanju učinkovitosti rane intervencije u predškolskom sustavu i pružaju temelje za daljnje unapređenje inkluzivnih programa za autističnu djecu.

Ključne riječi: roditeljstvo, autizam, rana intervencija, inkluzija

izv. prof. dr.sc. Vanja Branica

izv. prof. dr.sc. Linda Rajhvajn Bulat

Studijski centar socijalnog rada

Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

e-mail: vanja.branica@pravo.hr

RADNA ANGAŽIRANOST STRUČNJAKA U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Radna angažiranost određuje se kao složen konstrukt s tri dimenzije (energičnost, zaokupljenost i posvećenost) koje govore o ponašajnoj, emotivnoj i kognitivnoj uključenosti stručnjaka u obavljanju radne uloge. Upravo zbog navedenih dimenzija konstrukt radne angažiranosti opisuje se kao pozitivan te kao suprotnost od sagorijevanja/izgaranja na radnom mjestu. Cilj istraživanja bio je ispitati što doprinosi radnoj angažiranosti stručnjaka u sustavu socijalne skrbi te provjeriti razlike u radnoj angažiranosti stručnjaka s obzirom na profesiju. Korištena je Utrecht skala radne angažiranosti (Utrecht Work Engagement Scale – UWES-9, Schaufeli i Bakker, 2003), *Skala generalne samoeфикаsnosti* (*General Self-Efficacy Scale – GSES*, Schwarzer i Jerusalem, 1995) te *Oldenburški upitnik sagorijevanja* (*OLBI*, Demerouti, Mostret i Bakker, 2010). U istraživanju je sudjelovalo 204 socijalna radnika, 54 psihologa i 32 socijalna pedagoga zaposlena u sustavu socijalne skrbi. Prikupljanje podataka odvijalo se 2021. godine online putem. Ispunjavanje upitnika je bilo anonimno i u potpunosti povjerljivo. Analiza podataka uključivala je metode deskriptivne i inferencijalne statistike. Rezultati pokazuju da na dimenzijama radne učinkovitosti sudionici postižu najviše rezultate na subskali zaokupljenosti, a najniže na energičnosti. S obzirom na profesije, socijalni pedagozi iskazuju višu energičnost u odnosu na socijalne radnike i psihologe. Slični rezultati dobivaju se i u slučaju sagorijevanja i samoeфикаsnosti. Socijalni pedagozi iskazuju manje sagorijevanja u odnosu na druge svije skupine stručnjaka u sustavu socijalne skrbi te višu razinu samoeфикаsnosti u odnosu na socijalne radnike. U raspravi rezultata ćemo se prvenstveno usmjeriti na moguće metode povećanja/održanja radne angažiranosti uz sprečavanje sagorijevanja.

Ključne riječi: radna angažiranost, samoeфикаsnost, sagorijevanje

Elena Cerovečki

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Varaždin

STRES I RAZVIJANJE SLIKE O SEBI U PROFESIONALNOJ ULOZI

Neusklađenost zahtjeva vezanih uz posao te nemogućnost da se tim zahtjevima udovolji dovode do profesionalnog stresa kojima su često izloženi stručnjaci pomagačkih profesija. Cilj ovog rada je identificiranje izvora profesionalnog stresa i načina upravljanja istim te razumijevanje utjecaja slike o sebi na odnose u radnoj okolini s osvrtom na domaća i strana istraživanja. Ovim radom željelo se odgovoriti na pitanja koji su to stresori, kako izbjeći negativne posljedice profesionalnog stresa te kako razvijanje slike o sebi utječe na odnose u radnoj okolini. Na osnovi prikazanih teorija i istraživanja o izvorima profesionalnog stresa može se zaključiti da postoje mnogobrojni izvori stresa koji mogu proizlaziti iz radne okoline, organizacije rada, načina komuniciranja u organizaciji, osobina profesionalaca te ostalih svakodnevnih čimbenika. Najčešći izvori stresa vezani su uz radno opterećenje, nedostatak vremena, nejasno definirane uloge, problem ravnoteže između radne i profesionalne uloge. Simptomi sagorijevanja na poslu najviše su prisutni kod socijalnih radnika a odnose se najviše na emocionalnu iscrpljenost i na osjećaj nemoći u činjenju promjena. Postoji nekoliko strategija upravljanja stresom a mjere prevencije trebaju biti usmjerene na organizacijske promjene, otklanjanje stresora ili njihovo modificiranje. Stoga je važno razumjeti i utjecaj slike o sebi u profesionalnom radu jer formiranjem negativne slike o sebi formira se slabije samopouzdanje te osobu čini podložnijom negativnim utjecajima i stresu dok je pretjerano samopouzdanje osobina mračne trijade koja negativno utječe na zadovoljstvo kolega na poslu. Slika o sebi je važan zaštitni čimbenik, te se osobe s pozitivnim slikom o sebi lakše nose s izazovima i stresom na radnom mjestu.

Ključne riječi: stres, slika o sebi, strategije upravljanja

Sonja Čuljak

Emovis tehnologije d.o.o.

e-mail: culjak.sonja@gmail.com

KAKO LJUDSKO PONAŠANJE OBLIKUJE USPJEŠNO LIDERSTVO

Cilj je istražiti kako primjena spoznaja o ljudskom ponašanju može unaprijediti komunikaciju, otpornost i autentičnost stručnjaka u profesionalnom okruženju te omogućiti bolje donošenje odluka, jaču timsku suradnju i dugoročnu održivost u radu. Najvažniji uvidi i rezultati:

Unapređenje komunikacije i suradnje: Prepoznavanje nesvjesnih obrazaca ponašanja i emocionalnih okidača omogućuje stvaranje povjerljivih komunikacijskih okruženja, uklanjanje barijera među disciplinama i povećanje sinergije unutar timova.

Profesionalne snage i zabrinutosti: Stručnjaci mogu smanjiti nesigurnost, strah od neuspjeha i prekomjernu samokritičnost razvijanjem svijesti o vlastitim kognitivnim pristranostima, redovitom refleksijom te traženjem i primjenom konstruktivnih povratnih informacija.

Očuvanje profesionalnog zdravlja: Jasno postavljanje granica između privatnog i poslovnog života, redovita emocionalna analiza te korištenje alata poput poslovnih konstelacija i tehnika smanjenja stresa ključni su za dugoročnu održivost stručnjaka.

Razvijanje profesionalne slike: Autentična profesionalna slika izgrađuje se kroz refleksiju o osobnim postignućima, traženje konstruktivne povratne informacije i primjenu objektivnih pokazatelja uspjeha.

Zaključci: Uspješni stručnjaci ne oslanjaju se samo na tehnička znanja, već i na razumijevanje ljudskog ponašanja, emocionalnu inteligenciju i otpornost na promjene. Bihevioralna ekonomija pruža im alate za donošenje promišljenih odluka, izgradnju povjerenja unutar timova i oblikovanje snažne profesionalne slike. Lideri budućnosti bit će oni koji uspiju spojiti stručne kompetencije s dubokim razumijevanjem ljudskih dinamika i emocionalnih procesa.

Ključne riječi: bihevioralna ekonomija, profesionalna otpornost, autentično liderstvo

Ivan Čaleta

Tomislav Ramljak

Centar za nestalu i zlostavljano djecu

e-mail: ivan.caleta@cnzd.org

IZAZOVI MODERNOG RODITELJSTVA: ODGOJ DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU

Digitalno okruženje neizostavan je dio života djece, donoseći brojne izazove, ali i prilike za njihov razvoj. Roditelji se danas suočavaju s kompleksnim zadatkom odgoja djece u svijetu prepunom tehnologije, gdje je važno pronaći ravnotežu između zaštite, usmjeravanja i poticanja dječje znatiželje. Ovo izlaganje ima za cilj pružiti stručnjacima uvid u ključne aspekte digitalnog odgoja, s naglaskom na izazove i prilike s kojima se roditelji susreću. Teme koje će se obraditi uključuju: utjecaj digitalnog okruženja na razvoj djece, sigurnost djece na internetu, postavljanje granica i pravila, komunikacija s djecom o digitalnom svijetu te uloga roditelja kao uzora. Tijekom predavanja bit će predstavljeni najnoviji uvidi i istraživanja o digitalnom odgoju, kao i praktični savjeti i strategije koje stručnjaci mogu prenijeti roditeljima. Cilj je osnažiti stručnjake znanjem i vještinama potrebnim za pružanje podrške roditeljima u odgoju djece u digitalnom okruženju. Odgoj djece u digitalnom dobu zahtijeva kontinuirano učenje i prilagođavanje novim izazovima. Kroz suradnju stručnjaka i roditelja, moguće je stvoriti sigurno i poticajno digitalno okruženje za djecu, koje će im omogućiti da razviju svoje potencijale i postanu odgovorni digitalni građani.

Ključne riječi: roditeljstvo, digitalno okruženje, sigurnost djece, odgoj

Kristina Draguzet

Andreja Žagar

Mirta Vranko

Tihana Jendričko

Aleksandar Savić

Petrana Brečić

Klinika za psihijatriju "Vrapče"

e-mail: kristina.draguzet@bolnica-vrapce.hr

OSNAŽIVANJE RODITELJSTVA U KONTEKSTU MENTALNIH BOLESTI: PODRŠKA ODRASLOJ DJECI I OBITELJI

Organizacija programa podrške za roditelje odrasle djece koja se liječe od mentalnih bolesti suočava se s brojnim izazovima. Cilj izlaganja je predstaviti ključne poteškoće u organizaciji programa, s naglaskom na sveobuhvatan pristup koji uključuje prevenciju rizika, ranu intervenciju i dugoročnu podršku. Roditelji se često suočavaju s emocionalnom iscrpljenošću, nesigurnošću i stigmatizacijom koja otežava pristup pomoći. Programi moraju uzeti u obzir ove izazove, pružajući emocionalnu podršku i osnaživanje roditelja. Također, jedan od ključnih problema je koordinacija s institucijama poput zdravstvenih sustava i socijalnih službi, jer roditeljima često nedostaju smjernice za povezivanje sa stručnjacima i resursima za svoju odraslu djecu. Važno je ukazati na potrebu za personaliziranim pristupom koji uzima u obzir specifične potrebe obitelji, te na važnost kontinuirane podrške koja omogućava dugoročno osnaživanje roditeljstva. Kroz primjere i iskustva iz prakse unutar Klinike za psihijatriju Vrapče bit će prikazano kako cjelovit program može unaprijediti kvalitetu života odrasle djece i njihovih obitelji te omogućiti njihovu integraciju u zajednicu. Zaključak izlaganja je da je za uspješan program ključno stvoriti prilagodljiv i dugoročan oblik podrške, koji uzima u obzir faze životnog ciklusa obitelji i osigurava očuvanje dostojanstva svih članova obitelji.

Ključne riječi: programi podrške za roditelje, osnaživanje obitelji, mentalno zdravlje, odrasla djeca

Ivanka Dugan

Nelica Ivezić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Županijska služba Varaždinske županije

e-mail: ivanka.dugan@socskrb.hr

OSNAŽIVANJE UDOMITELJA KAO INTERDISCIPLINARNI RESURS U IZGRADNJI ASERTIVNIH ODNOSA U UDOMITELJSKIM OBITELJIMA

U izlaganju će se prezentirati profesionalna iskustva iz dugogodišnjeg rada s udomiteljskim obiteljima, gdje udomitelji kao pružatelji usluga i pomagači, zbog stresnih situacija i izloženosti sekundarnoj traumi nerijetko nesvjesno upadaju u dinamiku odnosa iz Karpmanovog dramskog trokuta. Na području nadležnosti djelovanja tima za udomiteljstvo Varaždinske županije registrirane su 134 udomiteljske obitelji od čega su 83 obitelji koje brinu o oko 150 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi. U radu s udomiteljima stručni tim se susreće s izazovom „kako biti udomitelj sa što manje drame“. Stručnjaci praktičari uviđaju da udomitelji u interakciji sa udomljenom djecom i drugim stručnjacima raznih područja ingerencija s kojima surađuju (socijalni radnici, psiholozi, psihijatri, logopedi, pravnici, učitelji, odgajatelji, liječnici, policija, suci i dr.) nerijetko ulaze u obrasce ponašanja koje opisuje američki psihijatar Stephen Karpman u konceptu dramskog trokuta. Izlaganjem će se nastojati prikazati kako osnažiti udomitelje da unutar Karpmanovog dramskog trokuta osvijeste i zauzmu ulogu tkzv. „Osnažujućeg trokuta“. U izlaganju će se pojasniti razlika između uloga Karpmanovog dramskog trokuta i „Osnažujućeg trokuta“, važnost edukacija udomitelja i stručnjaka koji rade s udomiteljima. Govoriti će se o aktualnim interdisciplinarnim suradnjama i potrebama za njihovim unapređenjem kroz korištenje raznih oblika stručne pomoći i podrške udomitelja a kako bi se podmirile njihove bazične emocionalne potrebe. Zaključno će se pokazati da je interdisciplinarna suradnja važan resurs u podizanju standarda kvalitete u udomiteljstvu.

Ključne riječi: udomiteljske obitelji, tim za udomiteljstvo dramski ili Karpmanov trokut, osnažujući trokut, asertivan odnos

Maja Đolonga

Centar Maestral

e-mail: mobilni.tim.split@ddmaestral.hr

**PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA CENTRA MAESTRAL - PRIMJENA KOGNITIVNO BIHEVIORALNIH
TEHNIKA U RADU S DJECOM I MLADIMA S ANKSIOZNO-DEPRESIVNIM SIMPTOMIMA**

Centar Maestral ustanova je socijalne skrbi koja skrbi o djeci i mlađim punoljetnim osobama bez roditelja ili odgovarajuće roditeljske skrbi, trudnicama ili roditelju s djecom do godine dana, biološkim, udomiteljskim i posvojiteljskim obiteljima, djeci bez pratnje-stranim državljanima i djeci i mladima nakon izlaska iz skrbi. Kroz naše mobilne timove pružamo uslugu psihosocijalne podrške i u udaljenim mjestima Splitsko – dalmatinske županije. Usluga psihosocijalne podrške pojedincu primjenjuje se radi prevladavanja teškoća i osnaživanja pojedinca u vezi s teškoćama u razvoju, invaliditetom, starijom životnom dobi, kriznim stanjima, nasiljem u obitelji, uključivanjem u svakodnevni život zajednice, prevladavanja tretmanskih iskustava, problema u ponašanju te u drugim nepovoljnim okolnostima. Trenutno se usluge pružaju ponajprije djeci koja prolaze konfliktan razvod roditelja, djeci s anksioznim i depresivnim simptomima, djeci koja imaju problema u odnosu s vršnjacima, s kontrolom ljutnje, nedostatkom samopouzdanja, neadekvatnom slikom o sebi, poteškoće u učenju. U dosadašnjem radu s njima upravo su se kognitivno bihevioralne tehnike pokazale kao najučinkovitije u smanjenju simptoma te u dugotrajnom održavanju postignutog napretka korisnika. Kognitivno bihevioralna terapija provodi se zajedničkim angažmanom terapeuta i klijenta na način da se najprije identificiraju i razumiju problemi u terminima odnosa između misli, osjećaja i ponašanja. Pristup je obično usmjeren na trenutne poteškoće s kojima se klijent nosi te se uz pomoć terapeuta usmjerava na utvrđivanje individualiziranih, vremenski ograničenih ciljeva i strategija tretmana koji se kontinuirano prate i procjenjuju. Tijekom 2024. godine u rad mobilnog tima Split uključeno je 23 obitelji pri čemu su se kognitivno bihevioralne tehnike koristile u radu s 21 djetetom.

Ključne riječi: psihosocijalna podrška, kognitivno bihevioralna terapija, anksiozno - depresivne teškoće

Andrea Fajdetić
Alka Požnjak Malobabić
Lidija Modrušan
OŠ Petra Zrinskog

TRANSDISCIPLINARNA I MEĐURESORNA SURADNJA STRUČNJAKA S CILJEM PODRŠKE DJECI I RODITELJIMA - PRIMJENA TEORIJE IZBORA U PROFESIONALNOM OKRUŽENJU

U radu sa djecom s teškoćama i teškoćama u razvoju odgovorni su stručnjaci različitih profila i roditelji. Polazišna teza jest da sami upravljamo svojim ponašanjem te da se ono temelji na osobnim izborima. Cilj je ovog izlaganja predstaviti Teoriju izbora dr. Williama Glassera kao temelj sistemskog pristupa u radu s djecom i roditeljima s različitim potrebama tijekom međuresorne transdisciplinarne suradnje. Razmatrat će se razlike u uvjerenjima te pristup ljudskom ponašanju (cjelokupnom ponašanju) te kako uvjerenja mogu utjecati za različitost osobnih zamjedbi te uspješnosti stručne podrške djeci i roditeljima i suradnje stručnjaka. Razmatrati će se značaj specifičnih uputa, specifičnih sposobnosti praćenja i uspoređivanja informacija iz okoline s vlastitim uputama te sposobnost usklađivanja i uspostavljanja ravnoteže u stresnim i kriznim situacijama na radnom mjestu. Pojasniti će se značaj razumijevanje razlika između tradicionalnih uvjerenja i uvjerenja teorije izbora te kako ona mogu olakšati ili otežati suradnju i podršku stručnjaka. Tijekom izlaganja ponuditi će se mogući odgovori na pitanja: Čime doprinosim pozitivnom i poticajnom ozračju u transdisciplinarnom timu? Kako svojim cjelokupnim ponašanjem potičem funkcionalnu transdisciplinarnu podršku? Što su izazovi profesionalnog stresa i kako dodatno podržati članove transdisciplinarnog tima. U ovom radu razmatrati će se transdisciplinarna suradnja pedagoga, edukacijskog rehabilitatora i socijalnog radnika te primjena Teorije izbora, s posebnim osvrtom na podršku tijekom provođenja mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad izvršavanjem skrbi o djeci.

Ključne riječi: teorija izbora, transdisciplinarna suradnja, obiteljsko-pravna zaštita

Luka Femec

COOR Podravsko sunce

VAŽNOSTI PROFESIONALNE SURADNJE U RADU S UČENICIMA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Suradnja između socijalnih radnika i edukacijskih rehabilitatora od iznimne je važnosti u pružanju sveobuhvatne podrške djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom. Ove dvije profesije imaju različite, ali međusobno povezane uloge. Integracija socijalne skrbi i rehabilitacijskih postupaka doprinosi boljoj inkluziji u obrazovni sustav i zajednicu, smanjuje stigmatizaciju te pomaže korisnicima da postanu aktivni sudionici društva. Zajedničkim radom omogućava se kvalitetnije uključivanje djece s teškoćama u obrazovni sustav, kroz prilagodbe nastavnih metoda i materijala te pružanjem socijalne podrške njihovim obiteljima. Cilj ovog rada je predstaviti rezultate anketnog upitnika kreiranog za potrebe ispitivanja stavova socijalnih radnika i edukacijskih rehabilitatora na području Koprivničko-križevačke županije o potrebama, izazovima i važnostima suradnje dva različita resora u svrhu praćenja i poboljšanja kvalitete života učenika s teškoćama u razvoju. Rezultati istraživanja pokazuju kako, unatoč svim prednostima i pozitivnim odnosima, suradnja između socijalnih radnika i edukacijskih rehabilitatora suočava se s određenim izazovima. Pokazalo se da čest izazov predstavlja nedostatak stručnog kadra i preopterećenost postojećih zaposlenika, što može utjecati na kvalitetu pruženih usluga. Zaključno, suradnja između socijalnih radnika i edukacijskih rehabilitatora ključna je za stvaranje inkluzivnog društva koje pruža jednake mogućnosti svim osobama, bez obzira na njihove teškoće. Kroz zajedničke inicijative i individualizirane programe podrške, može se značajno poboljšati kvaliteta života korisnika te ih osnažiti za aktivno sudjelovanje u društvu. Jačanjem ove suradnje stvara se sustav socijalne i rehabilitacijske skrbi koji je prilagođen potrebama svakog pojedinca, čime se doprinosi inkluziji i socijalnoj pravdi.

Ključne riječi: učenici s teškoćama u razvoju, suradnja, socijalni radnik, edukacijski rehabilitator

prof. dr. sc. Martina Ferić

dr. sc. Matea Belošević

Katarina Serdar Čerpnjak

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Odsjek za poremećaje u ponašanju

Laboratorij za preventijska istraživanja

e-mail: martina.feric@erf.unizg.hr

ISTINE I ZABLUDE O PREVENCIJI

Prevenzijska znanost primjer je znanosti koja se razvila (i dalje se razvija) na temeljima interdisciplinarnosti i transdiscipliniranosti. Naslanja se na teorije i nalaze istraživanja iz raznih područja poput socijalne pedagogije, psihologije, pedagogije, kriminologije, epidemiologije, politologije, prava, ekonomije te mnogih drugih. Danas, kako u Hrvatskoj, tako i na području cijele europske unije, u području prevencije rade stručnjaci različitih profila. Posljedično, načini razumijevanja prevencije jako variraju. Interdisciplinarnost i transdiscipliniranost može dovesti do snažnog i kvalitetnog razvoja područja sinergijom znanja i ekspertiza iz različitih područja, no isto tako može dovesti do izazova i problema ukoliko je razumijevanje područja neujednačeno. Na europskoj razini postoji snažna inicijativa za ujednačavanje razumijevanja područja prevencije od korištenja terminologije, razumijevanja što čini učinkovitu praksu do pitanja etike u prevenciji. Cilj ovog izlaganja je potaknuti (samo)refleksiju praktičara/stručnjaka raznih struka koji rade u području prevencije stavljajući u fokus osnovne postulate preventijske znanosti kao i najčešće zablude. Potreba za ovakvom interdisciplinarnom i transdisciplinarnom diskusijom ogleda se u stanju preventivne prakse u našoj zemlji koja je još uvijek nedovoljno utemeljena na znanstveno utemeljenim pristupima. Oslanjanje na znanstveno utemeljene pristupe u preventivnoj praksi osigurava kvalitetu, učinkovitost i etičnost rada svakog praktičara/stručnjaka koji radi u području. Dodatno, ujednačeno razumijevanje područja prevencije i učinkovita preventivna praksa može postati snažan alat za zagovaranje znanstveno utemeljenih pristupa u prevenciji među donositeljima odluka i politika što bi potencijalno moglo voditi postavljanju prijeko potrebnog učinkovitog nacionalnog preventivnog sustava.

Ključne riječi: preventijska znanost, znanstveno utemeljeni pristupi, zablude, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost

Dominika Ewa Flakus-Tadić

Lana Štemberger

Centar za rehabilitaciju Zagreb

SUSTAVNA PODRŠKA RODITELJIMA DJECE S VIŠESTRUKIM TEŠKOĆAMA U RAZVOJU: ULOGA EDUKACIJSKIH REHABILITATORA I MEĐUSEKTORSKE SURADNJE

Roditelji djece s višestrukim teškoćama u razvoju suočavaju se s kroničnim stresom zbog kontinuirane brige o djetetovim zdravstvenim, obrazovnim i socijalnim potrebama. Ovaj dugotrajan stres povećava rizik od anksioznosti, depresije i sindroma izgaranja, što može negativno utjecati na kvalitetu obiteljskog života i roditeljsku učinkovitost. Cilj izlaganja je analizirati sustavnu podršku roditeljima djece s višestrukim teškoćama u razvoju, s naglaskom na ulogu edukacijskih rehabilitatora i važnost međusektorske suradnje. Edukacijski rehabilitatori ključni su u podršci roditeljima kroz prilagodbu obrazovnih sadržaja, savjetovanje i povezivanje s institucijama. Njihova pomoć olakšava razumijevanje djetetovih potreba i primjenu učinkovitih strategija. Postojeći oblici podrške, poput savjetovanja u školama, zdravstvenim ustanovama i Hrvatskom zavodu za socijalni rad, često su nedostatni zbog manjka stručnjaka i nejednake dostupnosti. Potrebni su strukturirani programi psihološke pomoći, grupe podrške i edukacije o upravljanju stresom. Koordinirana suradnja obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih institucija ključna je za sustavnu podršku roditeljima. Osnaživanjem roditelja poboljšava se njihovo mentalno zdravlje i kvaliteta života, što pozitivno utječe na razvoj djece i njihovu integraciju u društvo.

Ključne riječi: podrška roditeljima, edukacijski rehabilitatori, međusektorska suradnja, mentalno zdravlje, sustavna podrška.

Josipa Galić

Ivana Sabljak Mijakovac

Obiteljski centar

Područna služba Brodsko - posavska

e-mail: ivana.sabljak@socskrb.hr

PRIMJENA VJEŠTINA I INTERVENCIJA IZ TERAPIJE IGROM U RADU S DJECOM U OBITELJSKOM CENTRU, PODRUČNA SLUŽBA BRODSKO-POSAVSKA

Savjetodavni rad s djecom značajno se razlikuje od rada s odraslima, ponajviše u načinu komunikacije. Dok se u radu s odraslima dominantno koristi verbalni izraz, djeca često nisu u mogućnosti riječima opisati svoja unutarnja stanja, emocije i iskustva. Stoga se u savjetodavni rad s djecom uključuje igra kao osnovno sredstvo komunikacije. Igra djetetu omogućuje izražavanje i prorađivanje osjećaja napetosti, straha, agresije i nesigurnosti te pridonosi razvoju emocionalne regulacije, poboljšanju socijalnih odnosa i jačanju psihološke otpornosti.

U Obiteljski centar, Područna služba Brodsko-posavska, uključuju se djeca koja su doživjela traumatska iskustva ili se suočavaju s teškoćama prilagodbe koje ometaju njihovo svakodnevno funkcioniranje. Stručne djelatnice u radu s djecom koriste tehnike terapije igrom kao primarni oblik intervencije, prilagođavajući tehnike individualnim potrebama svakog djeteta. Ovaj rad prikazuje vještine i intervencije iz direktivne i nedirektivne terapije igrom koje se koriste u savjetodavnom radu, s naglaskom na primjenu ekspresivnih tehnika poput rada s pijeskom i crtežom kao alata za izražavanje, prorađivanje i integraciju emocionalnih iskustava kod djece. Također, prikazane su dvije konkretne situacije iz savjetodavnog rada u kojoj je odabrana i primijenjena određena tehnika iz terapije igrom, uz obrazloženje njene primjene i učinka na dijete.

Ključne riječi: rad s djecom, terapija igrom, Obiteljskom centru

Karla Glažar

Katarina Babić

Klinički bolnički centar Rijeka

Klinika za psihijatriju

Zavod za psihološku medicine

ULOGA SOCIJALNOG SOCIJALNOG PEDAGOGA I RADNIKA U JAČANJU RODITELJSKIH KOMPETENCIJA LIJEČENIH ALKOHOLIČARA

Ovisnost o alkoholu duboko i razorno utječe na osobu i na čitavu njenu obitelj. Osoba koja pati od ovisnosti često nije sposobna ispunjavati svoje obiteljske dužnosti, a njene su roditeljske kompetencije drastično oslabljene, što dovodi do narušenih odnosa unutar obitelji, nepovjerenja, trauma, a u ekstremnim slučajevima i do fizičkog zlostavljanja ili zanemarivanja. S obzirom na navedeno, prepoznavamo važnost jačanja roditeljskih kompetencija osoba koje se liječe od ovisnosti, u različitim fazama liječenja. Liječenje od ovisnosti započinje bolničkim liječenjem, gdje se, nakon uspostave početne apstinencije i tretmana apstinencijskih smetnji, pacijenti uključuju u terapijske sadržaje, koji im pomažu u uspostavljanju emocionalne stabilnosti, razvijanju strategija za nošenje sa stresom, razvijanju komunikacijskih vještina itd. Nakon bolničkog liječenja, liječenje od ovisnosti se nastavlja u Dnevnoj bolnici za alkoholizam i druge ovisnosti i/ili u Klubu liječenih alkoholičara. U oba konteksta, provode se sadržaji i usluge usmjerene na jačanje roditeljskih kompetencija, rješavanje obiteljskih problema i izgradnju stabilnih odnosa unutar obitelji.

U svim fazama liječenja, socijalni radnik i socijalni pedagog stalni su članovi tretmanskog tima, zajedno sa stručnjacima drugih profila (liječnici, medicinske sestre, psiholozi itd.). U ovom radu dati će se pregled terapijskih sadržaja, intervencija i usluga koje navedeni stručnjaci pružaju osobama koje se liječe od ovisnosti u bolničkom, dnevno-bolničkom i iznambolničkom kontekstu, a s ciljem jačanja njihovih roditeljskih kompetencija te uspostave skladnih odnosa unutar obitelji.

Ključne riječi: socijalni radnik, socijalni pedagog, liječenje ovisnosti, roditeljske kompetencije, suradnja

Mirela Grbić

Vlatka Arančić Krstulović

NZJZ Split

Obrtna tehnička škola Split

PROJEKT "O' SJETI..." - I ŠTO SVE MOGU UČENICI POMOĆNIH ZANIMANJA!

Teorijom senzorne integracije naglašava se planiranje intervencije za ublažavanje teškoća te predvidjeti kako dolazi do promjena u ponašanju kao rezultat intervencija. Polazeći od Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom potrebno je osigurati mogućnosti da svaka osoba na tržištu rada pridonosi društvu sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima, prikazan je primjer dobre prakse i doprinos učenika s teškoćama za djecu s teškoćama. Vodeći se time, projekt „O sjeti“ NZJZ Split uključuje različite ustanove koje se bave školovanjem i odgojem djece, a u fokusu imaju očuvanje mentalnog zdravlja mladih. Cilj projekta je senzibilizacija javnosti za rano prepoznavanje poteškoća u senzornoj integraciji. Stručnjaci iz COO Slava Raškaj Split osmislili su senzornu kutiju, COO Juraj Bonači - priručnik za roditelje i odgojitelje, Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju – dizajnirala je i tiskala priručnik. U fokusu ovog predstavljanja primjera dobre prakse učenici su pomoćnih zanimanja Obrtne tehničke škole Split koji su izradili dvadeset senzornih kutija, koje se sastoje od velikog broja različitih igračaka za senzornu stimulaciju. Učenici su se, da bi izradili ovaj vrijedan alat za poticanje senzorne integracije, koristili različitim stolarskim tehnikama, pod mentorstvom svojih nastavnika praktične nastave i edukacijske rehabilitatorice. Sudjelovanje učenika u dodjeli senzornih kutija ustanovama kao što su Klinika za dječje bolesti KBC Split i Dječji dom Maestral, naglašena je socijalna inkluzija koja iznosi važnost uklanjanja društvenih barijera za bolju kvalitetu života.

Ključne riječi: učenici pomoćni stolari, senzorna kutija, mentalno zdravlje, ukazano povjerenje

Vlasta Grgec-Petroci

Mirna Pašalić Katić

Obiteljski centar, PS Grad Zagreb

KAKO UNIJETI PROMJENE U VISOKO KONFLIKTNE RAZVODE - ISKUSTVA PROVOĐENJA GRUPNOG PROGRAMA PODRŠKE RODITELJIMA TIJEKOM I NAKON RAZVODA

Roditeljske odgovornosti uključuju zadovoljavanje temeljnih potreba djeteta, osiguravanje djetetove sigurnosti, pružanje emocionalne topline, poticajnih uvjeta za učenje i razvoj, stabilnost te vođenje i postavljanje granica. U situaciji razvoda, i nakon njega, roditelji su zaokupljeni vlastitim psihičkim opterećenjima te se nerijetko događa da ne uočavaju djetetove poteškoće i potrebe. Suočavanje s najtežim slučajevima svađa i neprijateljstva među roditeljima pred stručnjake postavlja mnoga pitanja i izazove. Broj visoko konfliktnih razvoda raste i od velike je važnosti pružanje pomoći tim parovima zbog negativnog učinka koji njihov sukob ima za djecu. Razvod donosi nove odgovornosti koje su jednako teške i zahtjevne kao kada osoba po prvi puta postaje roditelj. Kako bi njihovo roditeljstvo bilo učinkovito, roditeljima je potrebna pomoć i potpora stručnjaka. Ukoliko dožive podršku i razumijevanje, roditelji će adekvatnije reagirati na probleme i odgovarati na potrebe djeteta. Cilj ovog rada je prikazati vrste intervencija koje se najčešće primjenjuju u odnosu na roditelje koji tijekom i nakon razvoda ostaju u sukobu te prikazati iskustva provođenja grupnog programa potpore za roditelje u procesu i nakon razvoda braka. Program „Roditelji zauvijek“ je osmišljen kako bi se roditelji u procesu razvoda braka upoznali sa stručnim saznanjima iz područja braka i obitelji te razvoja djece, kroz grupni rad osnažili u suočavanju s posljedicama razvoda po njih i djecu te dobili mogućnost razmjene iskustava s osobama sa sličnim problemima. Namjera je autorica ovim izlaganjem istaknuti važnost stvaranja uvjeta za pozitivno roditeljstvo osiguravanjem pružanja stručne potpore roditeljima s ciljem jačanja roditeljskih vještina i osnaživanja roditelja u situaciji razvoda braka.

Ključne riječi: roditeljstvo, razvod braka, potpora roditeljstvu

dr. sc. Sanja Horvatić

Daniela Buršić

Manuela Krakar Ahmedović

Centar za pružanje usluga u zajednici Pula-Pola

e-mail: sanja.horvatic@socskrb.hr

ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE S PROBLEMIMA U PONAŠANJU U ALTERNATIVNOJ SKRBI

Nedavni izazovi u nekoliko škola koji su nažalost javnosti izložili učenike, roditelje i škole izazvali su pojačanu pozornost, strah, nemir i osjećaj nemoći u odgovaranju na slične izazove inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Emocionalna preplavljenost rezultirala je zaboravom brojnih primjera uspješne odgojno-obrazovne inkluzije. Međutim, činjenica je da su tradicionalni pristupi rješavanja nastalih problema u školama pokazali svoju neučinkovitost te je nužno kreiranje nove, holističke perspektive odgoja i obrazovanja djece s problemima u ponašanju, posebice djece u alternativnoj skrbi. Prema Bouillet i Maglica (2024) na potrebe manjine učenika kojima je potreban specijalizirani tretman moguće je odgovoriti međuresornom i interdisciplinarnom suradnjom svih činitelja društva koji su usmjereni na zaštitu djece i mladih. Dosadašnji pristup, karakteristike i kvaliteta multidisciplinarne i međuresorne suradnje otvaraju brojna pitanja. Analizirajući situaciju iz različitih perspektiva i odgovarajući na ta pitanja, zasigurno bismo stvorili temelj novoga transdisciplinarnog pristupa. U izlaganju će se kroz prikaz nekoliko recentnih primjera iz prakse otvoriti pojedina pitanja te istaknuti izazovi odgoja i obrazovanja djece s problemima u ponašanju u alternativnoj skrbi. Cilj je izlaganja potaknuti sudionike na razmišljanje, traženje odgovora i mogućih rješenja te motiviranje za sudjelovanje u kreiranju novog ili kvalitetnijeg modela suradnje kako bismo uspješno odgovorili na potrebe djece te osigurali pravičnost u odgoju i obrazovanju.

Ključne riječi: djeca s problemima u ponašanju, alternativna skrb, odgoj i obrazovanje, suradnja

Anita Jaman

Veronika Perić

Centar za pružanje usluga u zajednici Maestral

e-mail: voditelj.organizirano@ddmaestral.hr

ODGAJATELJ - PROFESIONALNI IZAZOV

Iz perspektive sustava skrbi o djeci odgajatelj ima najznačajniju ulogu unutar multidisciplinarnog pristupa. Kada ustanove preuzimaju skrb o djetetu odgajatelj je nositelj bitnih segmenata njegova života – od zdravlja, njege, odgoja, obrazovanja, slobodnog vremena pa do proslave rođendana i izbora društva. U sustavu visokog obrazovanja ne postoji program izobrazbe za zanimanje odgajatelja djece i mladih u ustanovama socijalne skrbi - profesionalca koji će pružiti kvalitetnu, suvremenu skrb, empatiju, stručnost i sposobnost rada u često zahtjevnim situacijama. Jedino je na filozofskim fakultetima uveden izborni predmet Domska pedagogija koji može pružiti osnovne informacije i smjernice za taj rad. Stoga su odgajateljima potrebne kontinuirane edukacije za kvalitetnu i suvremenu skrb o djeci kao i međusobnu razmjenu iskustva. U Hrvatskoj radi oko 2000 odgajatelja u sustavu socijalne skrbi. Nažalost oni nemaju komoru koja bi im štitila ugled, pružila profesionalni razvoj i licenciranje. Vjerujemo da takvo profesionalno udruženje ima smisla sa svrhom reguliranja i osiguravanja kvalitete u radu kroz pružanje usluga koje su javnom interesu. Odgajateljski posao je svakodnevnan neposredan rad s korisnicima koji imaju kompleksne potrebe i zahtijevaju stručna znanja i kvalitetnu skrb. Jedna od ključnih kompetencija odgajatelja je uspostava i održavanje odnosa s korisnicima. On kroz rad postavlja granice, postaje čvrst oslonac za rast i razvoj korisnika i tako im pomaže na putu prema osamostaljenju. Uz to izgrađuje odnos i s dionicima u zajednici koji doprinose skrbi za korisnike. Tržište rada sve teže pokriva potrebe za odgajateljima.

Ključne riječi: odgajatelj, dijete, suradnik u odgoju

Iva Jovović

Udruga za unapređenje kvalitete življenja LET

e-mail: iva.jovovic@udruga-let.hr

KVALITETA ŽIVOTA JEDNORODITELJSKIH OBITELJI- REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Udruga LET je u suradnji sa HENDAL-om provela 2021. te ponovila 2024. istraživanje o kvaliteti života jednoroditeljskih obitelji u Hrvatskoj. 166 samohranih roditelja je sudjelovalo u istraživanju 2021., a 180 ispitanika u istraživanju provedenom 2024. Oba istraživanja su provedena online. Rezultati istraživanja pokazuju da 70 posto samohranih roditelja doživljava svoju ulogu jedinog roditelja i uzdržavatelja iznimno stresnom i teškom, osjećaju kako imaju manju mogućnost opuštenijeg načina života te da im je teško uskladiti obiteljske i poslovne obaveze dok svaki četvrti ne osjeća podršku obitelji i okoline. Ono što možemo detektirati kao lošije aspekte kvalitete života jesu niži ekonomski status, nedostatna uključenost drugog roditelja te izrazito slaba podrška obitelji drugog roditelja. Čak 53 posto samohranih roditelja tvrdi da nije u mogućnosti djeci priuštiti ono što smatraju potrebnim za njihovo kvalitetno i zdravo odrastanje. Usporedbe radi, takvih je samohranih roditelja 2021. godine bilo značajno manje, odnosno 39 posto. Uspoređujući rezultate s onima iz istraživanja koje su provedeni 2021., da se zaključiti kako su objektivni uvjeti života u jednoroditeljskim obiteljima postali teži, a samohrani roditelji sve više prepušteni sami sebi. Niska je i formalna podrška koju dobivaju od institucija i organizacija civilnog društva, a tek je neznatan broj roditelja koji doista i koriste socijalne usluge i pravnu pomoć. Treba istaknuti da veliki dio njih ističe da za istima nema potrebe, no taj podatak treba uzeti s oprezom s obzirom da se potreba lakše uviđa kada pojedinac dobije informaciju na što ima pravo ili što mu institucije mogu omogućiti. Zbog toga im je potrebno kontinuirano pružati informacije, omogućiti materijalnu, psihosocijalnu i pravnu pomoć te graditi multisektorski pristup rješavanju ovog kompleksnog problema.

Ključne riječi: samohrani roditelji, kvaliteta života, rezultati

Lana Juranić

Radojka Sućeska Ligutić

Daniela Noll

Glazbeno Učilište Elly Bašić

prof. dr. sc. Martina Ferić

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Laboratorij za preventijska istraživanja

SINERGIJA STRUČNJAKA U ODGOJU I OBRAZOVANJU: MUZIČKO OBRAZOVANJE KAO ZAŠTITNI ČIMBENIK ZA POZITIVAN RAZVOJ MLADIH

Kvalitetan rad s djecom i mladima u sustavu odgoja i obrazovanja zahtijeva aktivnu transdisciplinarnu suradnju unutar i među institucijama. Korištenjem snaga i specifičnih kompetencija stručnjaka iz različitih područja koji se bave odgojem i obrazovanjem djece i mladih, stvara se sinergija koja pruža holistički pristup obrazovnim i pedagoškim procesima. Transdisciplinarna suradnja postaje ključna za postizanje učinkovitih rješenja te omogućuje sveobuhvatan pogled na izazove u odgoju i obrazovanju i kvalitetnije donošenje odluka temeljenih na integriranim spoznajama iz različitih disciplina. Cilj izlaganja je predstaviti projekt „Muzičko obrazovanje kao zaštitni čimbenik za pozitivan razvoj mladih“ koji je dio godišnjeg kurikulumu GU Elly Bašić, Zagreb. Naglasak je na provedbi i preliminarnim rezultatima istraživanja o pozitivnom razvoju, rizičnim ponašanjima i mentalnom zdravlju djece koja pohađaju muzičke škole. Cilj istraživanja je utvrditi djeluje li muzičko obrazovanje kao zaštitni čimbenik te razviti i implementirati školski preventivni program prilagođen potrebama djece koja uz redovno školovanje pohađaju i muzičke škole. Ovaj projekt primjer je transdisciplinarne suradnje koja je vidljiva od postavljanja i provedbe istraživanja preko interpretacije rezultata do razvoja učinkovitog školskog preventivnog programa. Uz navedeno, ovaj projekt je primjer uvažavanja specifičnih kompetencija stručnjaka koji sudjeluju u projektu. Stručnjaci u projektu – nastavnik glazbe, pedagog, psiholog i socijalni pedagog surađuju kako bi istražili utjecaj muzičkog obrazovanja na mentalno zdravlje, razvoj socio-emocionalnih kompetencija i prevenciju rizičnih ponašanja kod djece i mladih. Njihova suradnja omogućuje integraciju transdisciplinarnih kompetencija u razvoju i implementaciji školskog preventivnog programa koji odgovara na specifične potrebe učenika muzičkih škola.

Ključne riječi: transdisciplinarnost, školski preventivni program, muzičke škole

Domina Kljaković-Gašpić

Simona Runje

Morana Bobanac

Marija Bogić

Karmela Petrović

COO Juraj Bonači, Split

e-mail: centarjurajbinaciranapodrska@gmail.com

INTERDISCIPLINARNOST U FOKUSU TIMSKOG RADA U RANOJ RAZVOJNOJ PODRŠCI

Cilj ovog izlaganja je prezentacija interdisciplinarnog pristupa u radu s djecom s teškoćama i njihovim roditeljima pri timskoj procjeni i odlučivanju o pružanju uslugam. Interdisciplinarni pristup u okviru Odjela za pružanje izvaninstitucionalnih usluga ključan je za cjelovito razumijevanje i osiguravanje optimalne podrške djeci, roditeljima i skrbnicima. Ovaj Odjel okuplja stručnjake različitih profila (edukacijskog rehabilitatora, logopeda, psihologa, fizioterapeuta, senzornog terapeuta i socijalnog radnika) koji zajednički rade na razvoju i realizaciji rane razvojne podrške za djecu s neurorazvojnim rizikom i razvojnim teškoćama. Ovakav način rada omogućava holistički pristup razvoju djeteta, uzimajući u obzir sve elemente djetetova razvoja, uključujući emocionalni, socijalni, kognitivni i fizički aspekt. Kroz interdisciplinarni pristup, stručnjaci razmjenjuju iskustva i perspektive, čime se povećava efikasnost podrške i omogućuje cjelovit pristup u radu s djecom i roditeljima. Ovakav pristup pomaže u prepoznavanju i rješavanju kompleksnih izazova s kojima se djeca suočavaju te pruža veći opseg podrške roditeljima u procesu prilagodbe na potrebe djeteta. U ovom izlaganju bit će istaknuta važnost suradnje među različitim stručnjacima kako bi se djeci osigurali najbolji uvjeti za razvoj, a roditeljima podrška u različitim izazovima s kojima se susreću.

Ključne riječi: interdisciplinarni pristup, holistički pristup, rana razvojna podrška, COO „Juraj Bonači“

doc. dr. sc. Marina Kotrla Topić
doc. dr.sc. Marina Perković Kovačević
Silvija Mihaljević
Ana-Marija Čango
prof. dr. sc. Tihana Brkljačić
prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
e-mail: marina.kotrla.topic@pilar.hr

RODITELJSKI STAVOVI I PONAŠANJA U POGLEDU BAVLJENJA FIZIČKOM AKTIVNOŠĆU KAO ODREDNICE DOBROBITI DJECE U SREDNJEM DJETINJSTVU

Kreiranje okolinskih čimbenika koji utječu na razvoj djece, poput uključivanja djece u sportske aktivnosti, u srednjem djetinjstvu značajno ovisi o roditeljima. Stoga je cilj provedenog istraživanja ispitati kako su stavovi roditelja prema važnosti bavljenja fizičkom aktivnošću, ali i njihovo osobno bavljenje fizičkom aktivnošću, povezani s dječjim sudjelovanjem u tim aktivnostima i njihovom dobrobiti. Istraživanje je provedeno u sklopu projekta DigiLitA – Utjecaj okoline na razvoj djeteta: povezanost upotrebe digitalne tehnologije, obiteljskog literarnog okruženja te fizičke aktivnosti s dobrobiti djeteta u ranoj školskoj dobi. Sudionici su 221 dijete (117 djevojčica) u dobi od 6 do 8 godina ($M=6,66$, $SD=0,477$), polaznici prvog razreda osnovnih škola s područja Osječko-baranjske županije te jedan od njihovih roditelja. Roditelji su ispunili upitnik s podacima o vlastitim stavovima o bavljenju fizičkom aktivnošću, vremenu koje oni i njihovo dijete provode u bavljenju fizičkom aktivnošću tijekom tipičnog dana u tjednu ili preko vikenda, te procjenama dječjih socio-emocionalnih kompetencija. Djeca su tijekom kognitivnog intervjua dala vlastite procjene sreće. Rezultati pokazuju kako postoje različite povezanosti između roditeljskih stavova, njihove vlastite i fizičke aktivnosti njihove djece te dječje dobrobiti pri čemu navedene prediktorske varijable značajno objašnjavaju varijancu emocionalne inteligencije i asertivnosti, ali ne i emocionalne stabilnosti djece te njihove procjene sreće. Kod modela s emocionalnom inteligencijom kao zavisnom varijablom, roditeljsko bavljenje fizičkom aktivnošću pokazalo se kao medijator povezanosti roditeljskih stavova o važnosti takvih aktivnosti za dječju dobrobit i emocionalne inteligencije djece.

Ključne riječi: fizička aktivnost, srednje djetinjstvo, dobrobit, roditeljski stavovi

prof. dr. sc. Irma Kovčo Vukadin

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

e-mail: irma.kovco.vukadin@erf.unizg.hr

UČINAK POREMEĆAJA UPORABE ALKOHOLA RODITELJA NA DJECU

Poremećaj uporabe alkohola (PUA) predstavlja ozbiljan zdravstveni problem koji pogađa ne samo pojedinca koji konzumira alkohol, već i njegovu obitelj, posebno djecu. Iz tog se razloga PUA smatra značajnim obiteljskim problemom. Rezultati inozemnih istraživanja ukazuju na cijeli niz mogućih negativnih učinaka PUA roditelja na djecu u različitim područjima: kognitivnom, ponašajnom, psihosocijalnom i emocionalnom. Djeca roditelja s PUA nerijetko doživljavaju i manifestiraju simptome depresije, anksioznosti, problema u ponašanju, odnosno poteškoće i sl., kao i četiri puta veći rizik od razvoja PUA.

Cilj ovog izlaganja je dati prikaz znanstvenih i stručnih spoznaja o negativnim učincima roditeljskog PUA na djecu, s posebnim osvrtom na rezultate hrvatskih istraživanja, kao i na važnost ove teme za stručnjake iz pomažućih profesija.

Ključne riječi: poremećaj uporabe alkohola, roditelji, djeca

Valentina Kozjak

Studijski centar socijalnog rada
Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu
e-mail: valentina.kozjak@pravo.hr

Bernarda Vrtarić

Zatvor u Zagrebu

**BALANSIRANJE IZMEĐU ULOGA VODITELJA MJERA OBITELJSKO – PRAVNE ZAŠTITE I EDUKANTA
PSIHOTERAPIJE – POMIRBA DVA SLIČNA, A IPAK TOLIKO RAZLIČITA SVIJETA**

Tijekom svog života, privatnog i profesionalnog, nositelji smo različitih uloga između kojih moramo balansirati te se nerijetko nalazimo u dilemi zahtjevima koje uloge ćemo dati prednost. Tema balansiranja između uloge voditelja mjera obiteljsko-pravne zaštite i edukanta psihoterapije otvara važna pitanja usklađivanja profesionalnih identiteta koji se nadopunjuju, ali donose i specifične izazove. Primarni cilj voditelja mjera obiteljsko-pravne zaštite je osiguravanje dobrobiti djece i obitelji. Vrlo slično, i cilj psihoterapije je pomoć pojedincu, paru ili obitelji da nadiđu različite emocionalne ili ponašajne teškoće (dakle da postignu dobrobit – psihološku, emocionalnu i socijalnu). Međutim, usprkos bazično vrlo sličnim postavkama na kojima se temelje, profesionalna distanca i usmjerenost na pravne aspekte u obiteljsko-pravnoj zaštiti često se sukobljavaju s terapijskim pristupom koji naglasak stavlja na uvažavanje klijenata te eksternalizaciju ponašanja od osobe. Pritom se stručnjak/inja koji/koja balansira između ove dvije uloge suočava s različitim etičkim pitanjima, poput granice privatnosti, povjerenja i neutralnosti, osobito kada su u pitanju složene obiteljske dinamike. Iako spoj ove dvije uloge može predstavljati veliku vrijednost, on sa sobom nosi i značajne izazove koji će u ovom radu biti prikazani iz perspektive dviju voditeljica mjera obiteljsko-pravne zaštite koje su ujedno edukantice sistemske-obiteljske psihoterapije. Sinteza ovih dviju uloga profesionalcu omogućuje integrirani pristup, daje mu na raspolaganje niz novih tehnika i intervencija, ali zahtijeva i kontinuiranu samorefleksiju, balansiranje granica i prilagodbu svakom specifičnom kontekstu.

Ključne riječi: socijalni rad, psihoterapija, voditelj mjera obiteljsko-pravne zaštite

Maja Kralj
Josipa Veseličić
Mia Žurić

Hrvatski zavod za socijalni rad
Područni ured Dubrava
e-mail: mia.zuric@socskrb.hr

OD SAGORIJEVANJA DO ZADOVOLJSTVA: STRATEGIJE ZA ZDRAVIJI RAD U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Profesionalni stres značajno utječe na radnu učinkovitost, zadovoljstvo poslom i opće zdravlje zaposlenika, pridonoseći iscrpljenosti, smanjenoj motivaciji i povećanom riziku od sagorijevanja. Stres na radnom mjestu jedan je od ključnih izazova u sustavu socijalne skrbi, zbog intenzivnih emocionalnih zahtjeva profesije, a često nedovoljnih resursa i podrške. Ovo izlaganje obuhvaća analizu čimbenika koji doprinose stresu i sagorijevanju na poslu, poput preopterećenja radnim zadacima, nedostatka podrške i osjećaja neuspjeha u pomaganju korisnicima. Prikazat će se rezultati istraživanja o strategijama nošenja sa stresom, uključujući tehniku mindfulnessa, redovitu tjelovježbu, tehnike disanja i opuštanja, postavljanje granica na poslu te važnost razvijanja emocionalne otpornosti. Poseban naglasak stavlja se na prevenciju stresa kroz razvoj podržavajućeg i kohezivnog kolektiva, uvođenje kontinuirane supervizije te promociju humora kao alata za smanjenje napetosti i jačanja međuljudskih odnosa. Primjeri dobre prakse iz drugih zemalja pokazat će kako su, primjerice, fleksibilno radno vrijeme, programi psihološke podrške i organizacijske promjene značajno smanjili razinu stresa među zaposlenicima. Na kraju, raspraviti će se kako zaposlenici socijalne skrbi mogu sami doprinijeti vlastitom zadovoljstvu na poslu, uključujući bolje upravljanje radnim vremenom, jačanje profesionalnih kompetencija te njegovanje osobnih interesa. Izlaganje će naglasiti važnost stvaranja radnog okruženja koje zaposlenicima omogućuje pružanje kvalitetne usluge uz istovremeno očuvanje njihovog mentalnog i fizičkog zdravlja te profesionalnog zadovoljstva.

Ključne riječi: stres, sagorijevanje, prevencija, podrška, mentalno zdravlje

Marija Leopoldović

Lana Poljak Branisavljević

Nina Burela

Andreja Omerso

Dom za starije osobe Trnje

e-mail: socijalna.skrb@dom-trnje.hr

PROFESIONALNI IZAZOVI I BRIGA O SEBI U RADU SA OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

Rad u domovima za starije osobe nosi niz specifičnih izazova koji mogu dovesti do emocionalne iscrpljenosti, suočavanja s etičkim dilemama te rada s korisnicima čije su potrebe često složene i međusobno isprepletene. Ova prezentacija usmjerena je na identificiranje ključnih profesionalnih izazova u radu s osobama starije životne dobi, analizu njihovog utjecaja na stručnjake te predstavljanje učinkovitih strategija za očuvanje mentalnog zdravlja i međusobne podrške među kolegama. U središtu izlaganja nalazit će se sljedeće teme: Izvori emocionalne iscrpljenosti, uključujući rad s teškim životnim pričama korisnika, suočavanje s gubitkom korisnika te profesionalne pritiske. Etičke dileme koje proizlaze iz konflikta između profesionalnih standarda i praktičnih izazova u svakodnevnom radu. Kompleksnost potreba korisnika, od fizičkog zdravlja i neurodegenerativnih bolesti poput demencije, do njihove emocionalne i socijalne podrške. Uz analizu ovih izazova, predstaviti će se praktične metode za prevenciju stresa i izgaranja, uključujući mindfulness tehnike, hagioterapiju, supervizijske grupe i strategije samopomoći. Posebna pažnja bit će posvećena značaju interdisciplinarne suradnje i kolegijalne podrške kao temelju uspješnog nošenja s izazovima. Zaključno, prezentacija će naglasiti važnost ulaganja u dobrobit stručnjaka, ističući kako briga za mentalno zdravlje i profesionalnu podršku donosi dugoročne koristi – ne samo za stručnjake, već i za korisnike, kroz unapređenje kvalitete pružene skrbi.

Ključne riječi: izazovi, suradnja, podrška

Lana Krušelj

Marta Vukoje

Marija Akmadžić

Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek"

IZAZOVI U SURADNJI S RODITELJIMA ROMSKIH KORISNIKA

Od ukupnog broja korisnika Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ (383 na dan 31.12.2024.), njih 320 je školskog uzrasta. Od toga je 10% romskih korisnika. U cjelokupnom rehabilitacijskom postupku roditelj je ključni sudionik i suradnik. Stručni radnici Centra susreću se s raznim izazovima u komunikaciji i suradnji s roditeljima romskih korisnika što nas je potaknulo da ispitamo stavove stručnih radnika o istima. Sukladno navedenom, putem platforme Google forms, anonimnom anketom koja se sastojala se od tri kategorije pitanja; komunikacija, razumijevanje i motivacija prikupili smo podatke. Dobiveni rezultati ukazuju na teškoće u sporazumijevanju s obzirom na dvojezičnost, teškoće u razumijevanju oštećenja vida djeteta te manjak motivacije za općenito dječje školovanje. U suradnji s odgojno - obrazovnim ustanovama učenika, te nadležnim područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad, zamijećeni su napretci u suradnji s roditeljima, ali dobiveni rezultati ukazuju kako imamo još prostora za unaprjeđenje suradnje i komunikacije s roditeljima Romima.

Ključne riječi: Romi, komunikacija, suradnja, izazovi, slabovidnost

Zvončica Kučanda

"Sunce" - Društvo za psihološku pomoć, Osijek

Osnovna škola Bratoljuba Klaića, Bizovav

ŠTO JE KLIJENTIMA VAŽNO?

Odnos klijenta i terapeuta/savjetovatelja je jedinstven i specifičan. Dosadašnja istraživanja su pokazala da tehnike, terapijski pravac ili metode koje terapeut/savjetovatelj koristi su manje važne a da ono što dovodi do promjene i podržava proces terapije/savjetovanja je odnos. Odnos koji je otvoren, podržavajući, koji daje osjećaj sigurnosti i povjerenja bez osuda i s prihvatanjem osobe kakva je i s kojim god temama dolazi. U ovom izlaganju iznijet će se neki aspekti tog odnosa i terapijskog/savjetodavnog procesa. Kroz intervju s klijentima koji su bili uključeni u proces savjetovanja/terapije ispitat će se njihov doživljaj terapije/savjetovanja, odnosa s terapeutom/savjetovateljem, promjena koje je klijent doživio tijekom i nakon terapije/savjetovanja i ključnih ili značajnih trenutaka. Prikazom rezultata i odgovora klijenata dobivenih metodom intervjua, možda dobijemo odgovor na pitanje „Što je klijentima važno?“.

Ključne riječi: terapijski odnos, intervju, klijentov doživljaj, proces

Sanja Kuvačić

Obiteljski centar

Područna služba splitsko-dalmatinska

e-mail: sanja.kuvacic@socskrb.hr

EMOCIJE U SUPERVIZIJI PSIHO SOCIJALNOG RADA IZ PERSPEKTIVE TEORIJE PRIVRŽENOSTI

Stručnjaci koji rade u sustavu socijalne skrbi u svom se radu gotovo svakodnevno susreću s različitim emocijama, bilo korisnikovima (vezanim uz teška životna iskustva i ulazak u sustav javne skrbi) ili vlastitima (koje se javljaju kao odgovor na korisnikove emocije, ali i onima koji proizlaze iz osobnih briga i strepnji kod donošenja procjena i odluka o skrbi za korisnika). Značajan dio tih emocija stručnjaci donose u superviziju psihosocijalnog rada, nastojeći ih razumjeti, izdržati, regulirati, odnosno, postići olakšanje u radu na specifičnom slučaju. Supervizor koji pomaže stručnjaku u tom procesu i sam je izložen emocionalnim doživljajima - stručnjakovim, korisnikovim i/ili vlastitima, a njegov način suočavanja s tim iskustvom može imati značajan utjecaj na ishod supervizije.

U izlaganju će biti predstavljena teorija privrženosti kao okvir za razumijevanje emocija u superviziji, kako onih koje se odvijaju u supervizijskom kontekstu tijekom rada na slučaju, tako i onih koje se događaju u neposrednom radu stručnjaka socijalne skrbi u kontaktu s korisnikom.

Suvremeno konceptualizirana kao teorija emocionalne i tjelesne regulacije, teorija privrženosti pojašnjava kontekst i procese koji omogućuju istraživanje i integriranje emocionalnih i kognitivnih sadržaja, što doprinosi širem sagledavanju situacije i pospješuje mogućnost pronalaženja efikasnijih odgovora u radu s korisnicima. Poznavanje dinamika privrženosti može poslužiti supervizorima psihosocijalnog rada za bolje razumijevanje procesa i odnosa u superviziji. Ujedno, može pomoći stručnjacima u superviziji da bolje razumiju ponašanja i odnosne dinamike njihovih korisnika, kao i vlastita ponašanja i emocionalne reakcije, što može doprinijeti izgradnji boljih odnosa s klijentima te većoj efikasnosti u radu, kao i smanjenju profesionalnog stresa.

Ključne riječi: supervizija psihosocijalnog rada, teorija privrženosti, emocije, relacijski pristup

Ivana Mandić Milas

Centar za rehabilitaciju Stančić

DOPRINOS IZVANINSTITUCIONALNOG MODELA SKRBI CENTRA ZA REHABILITACIJU STANČIĆ DOBROBITI RODITELJA I ČLANOVA OBITELJI KORISNIKA

Tijekom posljednjih dvanaest godina, zahvaljujući procesu transformacije, Centar za rehabilitaciju Stančić značajno mijenja sustav pružanja usluga socijalne skrbi na lokalnoj razini, gradovima Dugo Selo, Vrbovec i Zagreb. Postignute pozitivne promjene vezane su uz izgradnju održivog izvaninstitucionalnog modela skrbi koji osigurava usluge rane razvojne podrške, psihosocijalne podrške, savjetovanja, boravka i organiziranog stanovanja za više od 500 osoba koji žive u matičnim ili udomiteljskim obiteljima. Utemeljen na učinkovitijoj primjeni Konvencije o pravima osoba s invaliditetom izvaninstitucionalni model skrbi Centra Stančić dokazuje da su nužne promjene u osiguravanju prava unutar sustava socijalne skrbi ne samo moguće već se i događaju, podržavaju od strane svih članova lokalne zajednice i imaju pozitivan učinak za društvo u cjelini. Prikazom rezultata provedenog istraživanja istaknuti će se značaj razvoja socijalnih usluga u zajednici iz perspektive dionika procesa transformacije i roditelja i članova obitelji korisnika, poput: podizanje povjerenja u sustav socijalne skrbi, razvijen osjećaj pripadnosti korisnika lokalnoj zajednici, kontinuirana komunikacija sa stručnjacima, ostvarena potrebna razina različitih oblika podrške, ostvarena neformalna edukacija roditelja i članova obitelji korisnika koja je neophodna za svakodnevno suočavanje s brojnim teškoćama koje su prisutne u roditeljstvu osoba s teškoćama u razvoju. Ove istaknute pozitivne promjene, kao plod procesa transformacije, u konačnici doprinose i razvoju roditeljskih vještina kao i osjećaju sigurnosti unutar sustava socijalne skrbi koji doživljava kako padove tako i uspone. Zaključno, izvaninstitucionalni model skrbi Centra Stančić podiže i vrijednosti grada u kojem djeluje, čuva životni standard korisnika i članova njegove obitelji i omogućuje suživot svih članova zajednice, bez razlike i iznimke.

Ključne riječi: osobe s teškoćama u razvoju, socijalne usluge u zajednici, pozitivne promjene sustava socijalne skrbi na lokalnoj razini, prednosti razvoja izvaninstitucionalnog modela skrbi

Ivana Mandić Milas

Centar za rehabilitaciju Stančić

TRANSDISCIPLINARNOST U PROCESU TRANSFORMACIJE CENTRA ZA REHABILITACIJU STANČIĆ – ZAŠTO, KAKO I S KIME SMO SURAĐIVALI?

Centar za rehabilitaciju Stančić započeo je 2013. godine intenzivan proces deinstitutionalizacije, transformacije i prevencije institucionalizacije. Radi se o procesu koji zahtijeva kreiranje socijalne politike na lokalnoj razini. Uz Centar Stančić, kao nositelja procesa transformacije, važnu ulogu imaju i svi relevantni dionici lokalne zajednice poput gradske uprave, područnih ureda HZSR-a, predstavnika sustava zdravstva i obrazovanja. Rezultati provedenog istraživanja ukazuju na niz različitih motiva ključnih dionika lokalne zajednice za uključivanje u proces transformacije Centra Stančić, poput daljnjeg rasta i razvoja lokalne zajednice, izgradnje sustava održivih usluga, podizanja svijesti o pravima osoba s invaliditetom i slično. Osim motiva, prezentirat će se i različite uloge koje su dionici lokalne zajednice imali tijekom procesa poput prepoznavanja potreba lokalne zajednice, sudjelovanja u projektima Centra Stančić, rješavanja izazova u procesu transformacije i ostalo. U kontekstu ovog rada istaknuti će se primjer transdisciplinarnе suradnje različitih sustava, ključnih dionika procesa transformacije koji očekuje sve ustanove socijalne skrbi. Dionici lokalne zajednice, ujedno i procesa transformacije, vlastitim resursima, stručnim znanjima i kapacitetima te različitim oblicima međusobne podrške doprinose ostvarivanju zajedničkog cilja – razvoju socijalnih usluga u zajednici. Važnost izgradnje takvog održivog izvaninstitucionalnog modela skrbi očituje se kroz osiguravanje učinkovitije primjene Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i vidljivijeg socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u život zajednice. Unaprjeđena međuresorna suradnja različitih sustava i osiguravanje prava na dostupne socijalne usluge predstavljaju novu vrijednost zajednice i pokazatelj su stupnja njezinog razvoja.

Ključne riječi: osobe s teškoćama u razvoju, razvoj socijalnih usluga, partnerstvo ključnih struktura zajednice, međuresorna suradnja različitih sustava

Dragana Mandić Subotić

Dom za ovisnike Zajednica Susret

e-mail: dragana.mandicsubotic@zajednica-susret.hr

STRUČNJAK U FOKUSU – PROFESIONALNI IZAZOVI I KRIZNE INTERVENCIJE U RADU S OVISNICIMA

Profesionalna praksa stručnjaka pomagačkih zanimanja, posebice onih koji rade u terapijskim zajednicama za psihosocijalni tretman ovisnika, suočava se s brojnim izazovima, uključujući emocionalne zahtjeve, profesionalne dileme i potrebu za kontinuiranim učenjem i prilagođavanjem. Rad u ovom kontekstu zahtijeva ne samo stručna znanja i vještine, već i sposobnost upravljanja profesionalnim stresom, refleksije o vlastitoj ulozi te održavanja profesionalnog identiteta. U radu ćemo istražiti izvore profesionalnih snaga i zabrinutosti, kao i strategije suočavanja sa specifičnostima rada u terapijskim zajednicama. Poseban naglasak bit će na mehanizmima za očuvanje mentalnog zdravlja stručnjaka, razvoju profesionalne otpornosti i unaprjeđenju komunikacije i suradnje unutar interdisciplinarnih timova. Također, analizirat ćemo kako stručnjaci mogu raditi na slici o sebi u profesionalnoj ulozi te kako potaknuti refleksiju i razvoj profesionalne prakse kroz kontinuirano stručno usavršavanje i superviziju. Posebnu pažnju posvetit ćemo kriznim intervencijama u svakodnevnom radu, uključujući situacije poput suicidalnih kriza, te kako stručnjaci mogu razviti vještine prepoznavanja, prevencije i intervencije u tim situacijama. Naglasit ćemo važnost pravovremenog djelovanja i timske podrške u suočavanju s ovim izazovima. Ovaj rad donosi pregled izazova i mogućnosti u osnaživanju stručne zajednice kroz razmjenu znanja, iskustava i primjera dobre prakse te naglašava važnost transdisciplinarne suradnje u kreiranju kvalitetnih i održivih intervencija u radu s ovisnicima.

Ključne riječi: terapijske zajednice, profesionalni izazovi, krizne intervencije, suicidalne krize, otpornost stručnjaka

Nedjeljko Marković

Mirjana Soljačić

Angelina Krsnik

Udruga Pragma

e-mail: markovic@udruga-pragma.hr

PODRŠKA POZITIVNOM RODITELJSTVU U ZAŠTITI DJECE U ONLINE PROSTORU

Rezultati istraživanja (IPSOS OMNIBUS 2023) pokazuju kako su djeca i mladi u Hrvatskoj zabrinuti zbog utjecaja društvenih mreža na mentalno zdravlje, pojavu online nasilja i seksualiziranih sadržaja koji značajno utječu na dječju percepciju odnosa i ponašanja među vršnjacima. Poseban problem je sexting kod adolescenata koji često ostaje neprepoznat kod stručnjaka i roditelja zbog srama djece koja su razmjenjivala seksualne ili seksualizirane sadržaje, čak i kad su žrtve počinjenja kaznenih djela. Drugi problemi u online prostoru su lažne vijesti i njihov utjecaj na djecu i mlade, dostupnost pornografskog sadržaja, različitih sredstava ovisnosti, poput online kockanja ili nabavke droga i/ili alkohola. U radu se, također, iznose informacije o uzrocima, pojavnosti i posljedicama izvršenja kaznenih i prekršajnih djela na štetu djece izvršenih putem interneta i aplikacija za razmjenu podataka, kada su djeca žrtve ili počinitelji tih djela. Uz to prikazane su ključne aktivnosti i rezultati rada Pragme u unaprjeđenju roditeljskih znanja i vještina u području prevencije nepoželjnih (štetnih) ponašanja djece u online prostoru. Posebno se ističe važnost medijske pismenosti roditelja, promocija pozitivnog roditeljstva, socio-emocionalnog učenja te međusektorska suradnja u prevenciji online nasilja nad djecom i mladima.

Ključne riječi: roditeljstvo, prevencija, zaštita djece, online

Mirjana Marojević

Ivana Rogar Gojević

Centar za pružanje usluga u zajednici Mali dom

e-mail: mirjana@malidom.hr

TRANZICIJA U ODRASLU DOB KOD OSOBA S VIŠESTRUKIM TEŠKOĆAMA

Ovaj rad prikazat će primjer uspješne prakse u kojoj se opisuje proces prijelaza mladih osoba s utjecajnim višestrukim teškoćama iz programa boravka za djecu u program boravka za odrasle. Kroz izlaganje ćemo ilustrirati tranziciju koja se temelji na osobno usmjerenom planiranju, a koje smo oblikovali u skladu s potrebama korisnika i njihovih obitelji. U ovom procesu sudjeluju stručnjaci različitih profila, kao i sam korisnik i njegova obitelj. Period prelaska u odraslu dob izazovna je situacija kako za korisnika tako i za obitelj i to iz više aspekata. Za roditelje, briga hoće li njihovo dijete koje ima utjecajne višestruke teškoće ostvariti mjesto u programu primjereno njegovim potrebama, zatim je tu promjena stručnog tima s kojim su izgradili odnos povjerenja, partnerstva i suradnje. Za korisnika tranzicija uključuje promjenu okruženja, rutina, kolektiva i prijatelja. Stoga je ključna komponenta tranzicije izgradnja povjerenja između obitelji i stručnjaka te izgradnja partnerskog odnosa u tom procesu. Prikazat ćemo kako razvijati takav odnos povjerenja i suradnje s obiteljima korisnika te naglasiti važnost suradnje pružatelja usluga i zajedničke podrške roditeljima. Također, izložiti ćemo važnost uloge zajednice u prepoznavanju specifičnih potreba različitih korisničkih skupina i stvaranje uvjeta u zajednici kroz ulaganje u programe koji na najbolji način odgovaraju tim potrebama.

Ključne riječi: tranzicija, osobe s invaliditetom, osobno usmjereno planiranje

izv. prof. dr. sc. Ivana Maurović

prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš

Svea Kučinić

Lucija Šutić

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet

e-mail: ivana.maurovic@erf.unizg.hr

CARPO – Centar za podršku studentima i razvoj karijera Sveučilišta u Zagrebu Edukacijsko – rehabilitacijskog fakulteta kao model sustavne podrške budućim pomagačima

Profesionalni razvoj budućih stručnjaka započinje još tijekom studija. Studenti pomagačkih struka nisu samo nositelji znanja i vještina – oni su i sami „alat“ svog rada. Stoga je ulaganje u njihov osobni razvoj, akademske kompetencije i mentalno zdravlje ključno za kvalitetno obavljanje pomagačkih profesija te prevenciju sagorijevanja. Centar za podršku studentima i razvoj karijera (CARPO) Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta nastao je kao odgovor na prepoznate potrebe studenata za sustavnom podrškom kroz svakodnevni rad, što je potvrđeno istraživanjem provedenim 2022. godine sa 245 studenata. Rezultati su pokazali kako se studenti suočavaju s različitim izazovima – od zdravstvenih i financijskih teškoća do akademskih zahtjeva, prilagodbe na studijsku okolinu i osjećaja profesionalne nesigurnosti – pri čemu je gotovo 60% izrazilo potrebu za akademskom, psihosocijalnom i karijernom podrškom. Kao odgovor, CARPO provodi niz aktivnosti: interaktivna predavanja na različite teme poput; brige o sebi i samosuosjećanja, planiranja karijere; vještina učenja i planiranja vremena; psihodramske radionice i radionice tjelesno orijentirane psihoterapije; besplatno individualno savjetovanje i psihoterapiju (koju je koristilo više od 120 studenata); mentorski program za bruoše; karijerno savjetovanje; podršku studentima s invaliditetom; društvene aktivnosti poput Book Cluba i studentskih druženja te izravnu komunikaciju putem Instagram stranice. Sudionicima će biti predstavljeni primjeri dobre prakse, rezultati studentskih evaluacija te izazovi i mogućnosti za daljnji razvoj Centra. Izlaganje će pružiti usluge koji pruža CARPO s ciljem poticanja razmjene iskustava i unaprjeđenja sličnih inicijativa u akademskim sredinama.

Ključne riječi: studentska podrška, profesionalni razvoj, otpornost pomagača

izv. prof. dr. sc. Marina Milković

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Ivana Vlahek Teskera

Mozaik studio Teskera, obrt za usluge

A ŠTO S RODITELJIMA? – PRIKAZ PSIHODRAMSKIH RADIONICA ZA RODITELJE GLUHE I NAGLUHE DJECE NA SPORTSKOM KAMPU JEDNAKIH PRILIKA

Dostupna istraživanja o socioemocionalnim teškoćama gluhe i nagluhe djece ukazuju na potrebu poticanja roditelja na korištenje osobnih i društvenih resursa kako bi se smanjila razina roditeljskog stresa, povećalo intuitivno roditeljstvo te ublažile ili prevenirale socioemocionalne teškoće njihove djece. Značajan broj majki gluhe i nagluhe djece pokazuje kliničku razinu roditeljskog stresa, a što se tiče podrške, najviše podrške primale su od svojih supružnika ili partnera, a najmanje od formalnih oblika društvene podrške. Rezultati također ukazuju na značajnu povezanost roditeljskog stresa i socioemocionalnih teškoća gluhe i nagluhe djece. I istraživanja i praksa pokazuju nužnost razvijanja mreža podrške u zajednici, od preventivnih aktivnosti i programa do intervencija i usluga kojima se pruža konkretnija pomoć i podrška roditeljima. Temelj i sastavni dio razvoja programa i usluga namijenjenih obiteljima trebala bi biti suradnja stručnjaka kao i međuresorna suradnja. Primjer dobre suradnje i prakse upravo je Sportski kamp jednakih prilika za djecu i mlade s oštećenjem sluha koji se provodi u organizaciji Hrvatskog sportskog saveza Gluhih u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Sveučilišta u Zagrebu. Uz sportske sadržaje i radionice za djecu, organizirane su i provedene radionice za roditelje gluhe i nagluhe djece sudionika kampa koje su se temeljile na principima Morenove psihodrame i psihodramskih tehnika. Cilj je ovoga rada dati prikaz provedenih radionica za roditelje čiji se rezultati ogledaju u osnaženim osobnim resursima. Grupni procesi potaknuli su pozitivne promjene uz kreativnost i spontanost u grupnoj interakciji roditelja, kao i terapijski učinak kroz osvještavanje i osnaživanje roditelja gluhe i nagluhe djece.

Ključne riječi: roditeljstvo gluhe i nagluhe djece, psihodramske tehnike, grupna podrška

Ivana Mošić Pražetina

Nikoleta Josipović

Klinika za psihijatriju, KBC Sestre milosrdnice, Zagreb

METAFORE – MOĆAN ALAT U SISTEMSKOM RAZUMIJEVANJU ODNOSA

Metafore (u tekstu istaknute u kurzivu) su moćan alat, u sistemskoj obiteljskoj psihoterapiji, no korištenje takvog alata dostupno je svima kojima je postojanje kvalitetnog odnosa pretpostavka u radu. Koristeći metafore koristimo simbolički jezik i kreiramo mentalne slike koje nam olakšavaju razumijevanje apstraktnih koncepata s kojima se susrećemo. U radu s obiteljima one omogućavaju dublje razumijevanje složenih emocionalnih i interpersonalnih dinamika koje članovi obitelji, ponekad, ne mogu pojmiti zbog vlastitog doživljaja ili preplavljenosti emocijama u okolnostima i zadatom kontekstu u kojem se nalaze. Sistemska obiteljska psihoterapija promatra obitelj kao cjeloviti sustav, poput orkestra, u kojem su svi međusobno povezani, utječu i ovise o drugima. Kada se desi zastoj ili zaglavljenost u funkcioniranju ili razvoju obitelji postaje vidljiv simptom koji može imati jednog ili više nositelja u obitelji te tako sam i simptom postaje metafora. Korištenjem metafora simboličkim jezikom premošćujemo komunikacijske barijere i otkrivamo nove perspektive koje često obitelji ne vide da postoje. Metafore koristimo u radu ih kako bi: poboljšali razumijevanje i komunikaciju članova obitelji (da ne hodaju „kao po jajima“), promijenili način razumijevanja problema i emocionalnog fokusa (da ne budu „kao pred zidom“), prepoznali obrasce i dinamiku unutar obitelji (da žive npr. u „ludnici“), stvorili nove mogućnosti i rješenja za obitelj („timski igrači“ umjesto „suparnički timovi“) te unijeli kreativnost i stvorili novi zajednički jezik. U radu ćemo prikazati kako različiti pristupi sistemske obiteljske psihoterapije koriste metafore da kreiraju promjenu u obiteljskom funkcioniranju te kako korištenjem metafora možemo utjecati na promjene u strukturi obitelji i na njihov narativ o sebi.

Ključne riječi: metafore, obitelj, sistemska obiteljska psihoterapija

Mislav Noel Sabo

Kristina Pavuna

Monika Puhek

Ana Zoger

prim. Domagoj Štimac

Neuropsihijatrijska bolnica dr. Ivan Barbot Popovača

TIMSKA PODRŠKA I OSNAŽIVANJE OBITELJI IZ RANJIVIH I SOCIOEKONOMSKI NEPOVOLJNIH SREDINA

Brojna istraživanja potvrđuju da timska podrška i osnaživanje obitelji iz ranjivih i socioekonomski nepovoljnih sredina igraju ključnu ulogu u poboljšanju kvalitete života tih obitelji. Slabiji socioekonomski uvjeti često dovode do povećanih rizika za roditeljstvo, uključujući otežan pristup resursima i povećanje stresa. Tim Poliklinike za dječju i adolescentnu psihijatriju Neuropsihijatrijske bolnice dr. Ivan Barbot Popovača razvio je prilagođene multidisciplinarne intervencije usmjerene prema obiteljima u nepovoljnim uvjetima, s ciljem osnaživanja roditeljskih vještina, kompetencija i samopouzdanja, čime se posredno osiguravaju bolji uvjeti za razvoj djece. Među ključnim aktivnostima su: Procjena obiteljskih resursa i razvoj individualiziranih planova podrške, Edukacija roditelja o pozitivnim odgojnim praksama, Savjetodavni rad usmjeren na rješavanje specifičnih teškoća u roditeljstvu, poput komunikacijskih izazova i upravljanja stresom, Obiteljska psihoterapija prilagođena specifičnostima obitelji, Psihijatrijska podrška u prevenciji mentalnih teškoća kod djece i mladih. Cilj izlaganja je prikazati interdisciplinarni pristup kojim se pokušava povezati sve relevantne čimbenike društva i uključiti ih u podršku svake pojedine obitelji. Izlaganje donosi uvid i u primjere dobre prakse, izazove i uspjehe u radu s roditeljima, te ističe važnost interdisciplinarne suradnje i prilagodbe intervencija specifičnostima obitelji i zajednice. Takav pristup omogućuje održiva rješenja za mentalno zdravlje djece, čime se jača kapacitet zajednice za suočavanje s izazovima i stvaranje pozitivnih promjena.

Ključne riječi: timska podrška, multidisciplinarne intervencije, osnaživanje roditeljskih vještina, interdisciplinarna suradnja

Davorka Osmak-Franjić

Pravobranitelj za djecu

e-mail: davorka.osmakf@dijete.hr

PRAVO DJETETA NA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA U POSTUPCIMA ZAŠTITE DJETETOVE DOBROBITI I PRAVA

Prema UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta, svako dijete koje je sposobno oblikovati svoje mišljenje ima pravo slobodno ga izraziti o svim pitanjima koje se na njega odnose. Obveza je odraslih koji donose odluke usmjerene zaštiti djetetove dobrobiti i prava, iskazano mišljenje djeteta razmotriti i uvažiti u skladu s dobi i zrelosti djeteta. Kako bi ostvarivanje prava djeteta na izražavanje mišljenja, odnosno na sudjelovanje/participaciju bilo usklađeno s najboljim interesom djeteta, UN-ov Odbor za prava djeteta izdao je Opći komentar broj 12 (2009) o pravu djeteta da se njegovo/njezino mišljenje sasluša i uzme u obzir, koji sadrži opis temeljnih pretpostavki za sigurnu i svrhovitu dječju participaciju. U izlaganju će biti govora o pretpostavkama koje moraju biti ispunjene u svim procesima u kojima djeca ostvaruju pravo izražavanja mišljenja, s posebnim naglaskom na postupke koji se odnose na roditeljsku skrb. Bit će govora i o važnosti osiguranja ostvarivanja prava djeteta na sudjelovanje uz poštovanje svih temeljnih načela Konvencije o pravima djeteta, uključujući načelo najboljeg interesa djeteta. Također, i kako stručnjaci koji sudjeluju u postupcima zaštite djetetove dobrobiti i prava mogu i trebaju pridonijeti sigurnom ostvarivanju prava na sudjelovanje i sprječavanju mogućih povreda prava djeteta do kojih može doći uslijed pogrešne interpretacije i nerazumijevanje ovog prava, koje je i jedno od četiri temeljna načela Konvencije o pravima djeteta. Osvrnut ćemo se i na ostvarivanje participativnih prava djeteta u kontekstu odredbi Pravilnika o načinu pribavljanja mišljenja djeteta donesenog na temelju Obiteljskog zakona.

Ključne riječi: dječja prava, izražavanje mišljenja djeteta, najbolji interes djeteta

Karmen Pagar

Tea Knezović

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Split

e-mail: karmen.pagar@socskrb.hr

e-mail: tea.knezovic@socskrb.hr

RODITELJSTVO OSOBA LIŠENIH POSLOVNE SPOSOBNOSTI – ZAKONSKI OKVIR I PRIKAZ SLUČAJA

Izlaganje se sastoji od predstavljanja pozitivnopravnog okvira u vezi pojmova roditeljstva, ostvarivanja roditeljske skrbi, prava i obveza roditelja te pojmova (djelomičnog) lišenja poslovne sposobnosti i skrbništva, a potom kratkog predstavljanja dva slučaja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područnog ureda Split sa svrhom životnog prikaza kako se pravni okvir preslikava u stvarnosti obzirom da se radi o manje učestalom i istraženom području intervencija u obitelji. Cilj izlaganje je približiti stručnjacima odgovore na pitanja koja se javljaju u situaciji kada osoba koja je u postupku lišenja poslovne sposobnosti ili je već pravomoćnim rješenjem nadležnog suda lišena poslovne sposobnosti i imenovan joj je skrbnik, a pritom ima (malodobnu) djecu. Sukladno prikazu slučajeva štićenica B.V. i F.M. razvidno je kako lišenje poslovne sposobnosti ne podrazumijeva lišenje roditeljske skrbi i/ili druge mjere iz domene obiteljskopravne zaštite i kako u ovom dijelu postupanja nema „one-size-fits-all“ odgovora. Zaključak je kako svakoj situaciji treba pristupati individualno i interdisciplinarno, uključujući pritom djelatnike različitih stručnih cjelina i različite struke te primarno imajući na umu dobrobit kako štićenika, tako i malodobnog djeteta štićenika. Također, adresirali bismo i važnost dodatne edukacije djelatnika o ovim pitanjima.

Ključne riječi: roditeljska skrb, lišenje poslovne sposobnosti, skrbništvo

Sonja Patrčević

Maja Ernečić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Koprivnica

e-mail: spatrcevic@socskrb.hr

KAKO INTERDISCIPLINARNO PRISTUPITI PROBLEMU OBITELJSKOG NASILJA I FEMICIDA?

Interdisciplinarnost podrazumijeva znanstveni pristup koji se oslanja na uzajamno djelovanje i integraciju različitih znanstvenih disciplina na teorijskoj i metodološkoj razini istraživanja jer su neki društveni problemi preveliki da bi ih mogla razumjeti i riješiti jedna disciplina. Nema sumnje da je problem obiteljskog nasilja, posebno femicida, jedan od takvih socijalnih problema koji zaslužuje biti u fokusu akademske i stručne javnosti, koji dobiva široku pozornost mnogih različitih krugova i ne može se promatrati kao domena bilo koje pojedinačne discipline. Do sada je RH ovom ozbiljnom društvenom problemu pristupala uglavnom politički, bez dovoljne istraženosti problema i s vrlo malo domaće literature. Takav se pristup pokazao kao relativno neučinkovit obzirom političke odluke poput uvrštavanja femicida u Kazneni zakon zapravo nisu polučile značajnije promjene. Obiteljsko nasilje tema je visokog profila ne samo u domeni kriminologije, već i u javnom zdravstvu i medicini te u svim društvenim znanostima (sociologija, psihologija, ekonomija i političke znanosti). Međutim, nedostaje interdisciplinarna integracija između različitih perspektiva. Objedinjujući različite oblike stručnosti, interdisciplinarni istraživački tim idealno će pružiti višestrano uvažavanje problema, primijeniti više istraživačkih tehnika i ponuditi integrirano i potpuno razumijevanje. Ovim izlaganjem pokušati ćemo dati odgovor na nekoliko pitanja. Nedostaje li nam u rješavanju problema obiteljskog nasilja i femicida jedno ozbiljno interdisciplinarno istraživanje? Ako želimo ići prema integriranom i interdisciplinarnom razumijevanju obiteljskog nasilja, na koja konkretna pitanja i izazove moramo odgovoriti? Možemo li postići interdisciplinarni konsenzus o koracima potrebnim da bi se osiguralo da proučavanje obiteljskog nasilja postane učinkovito i produktivno istraživačko polje? Sve navedeno prikazati ćemo kroz korake i principe interdisciplinarnosti

Ključne riječi: interdisciplinarnost, obiteljsko nasilje, femicid, javne politike

Dobрила Zvonimira Paulić

Dječji vrtić Bukovac, Zagreb

**"ČUDОВИШТЕ ISPOD MOGA KREVETA I KIP KOJI NEMA USTA": RAZVIJANJE ODNOSA S
DJETETOM IZ PERSPEKTIVE PSIHOLOGA U USTANOVI RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I
OBRAZOVANJA**

Stručni suradnik psiholog u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u svom radu, osim na rad s djecom, usmjeren je i na rad s roditeljima i odgojiteljima. Jedan od temeljnih dokumenata u ovom području je Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, koji navodi važnost partnerstva s roditeljima i naglašava obitelj i vrtić kao dva temeljna sustava u kojima se dijete razvija. Upravo zato bi međusobni odnosi stručnjaka u vrtiću, roditelja i djeteta trebali biti u fokusu psihologa. Kao stručnjak u vrtiću, psiholog ima uvid u ponašanje djeteta u kontekstu individualnog rada te odnosa koje dijete razvija s vršnjacima i odgojiteljima. Roditelji su s druge strane važan suradnik jer se s njima dogovara usklađivanje odgojnih postupaka prema djetetu i izvor su informacija o ponašanju djeteta u drugim okruženjima. Dobar odnos i suradnja postaju posebno važni kada bilo koja od navedenih strana uoči kako dijete ima problem.

Cilj izlaganja je dati primjere kako psiholog u vrtiću može raditi na razvijanju dobrih odnosa prvenstveno kroz rad s djetetom, a povezano s time i kroz suradnju s ostalim sudionicima procesa. U izlaganju će iz perspektive psihologa u vrtiću biti prikazani primjeri rada s dvoje djece (jedno s agresivnim ponašanjem i drugo kod kojega je uočena nesigurnost i povučenost). Sudionici će moći vidjeti primjere primjene tehnika terapije igrom kao moćnog sredstva u uspostavljanju odnosa s djetetom te kako su se vezano uz to razvijali i povjerenje te međusobni odnosi svih sudionika odgojno obrazovnog procesa.

Ključne riječi: dijete, vrtić, igra, odnos

prof. dr. sc. Ninoslava Pećnik

Tena Erceg Milković

Marko Štengl

Centar za podršku roditeljstvu "Rastimo zajedno"

Obiteljski centar, Središnja služba

e-mail: nina@rastimozajedno.hr

ŠTO SE PROMIJENILO KOD RODITELJA I DJECE NAKON SUDJELOVANJA U PROGRAMU "RASTIMO ZAJEDNO I MI"?

Područje podrške roditeljstvu, usmjereno osnaživanju roditeljskih znanja, vještina i dobrobiti s krajnjim ciljem unapređenja djetetove dobrobiti i razvojnih ishoda, snažno se razvija zadnjih dvadeset godina, a danas ga obilježava i nastojanje da intervencije s roditeljima ispunjavaju međunarodne standarde kvalitete za programe podrške roditeljstvu i obiteljima. U izlaganju će se predstaviti ciljani program podrške roditeljima u zahtijevnijim okolnostima i njihovoj djeci predškolske dobi "Rastimo zajedno i mi" koji se provodi u područnim službama Obiteljskog centra i Centru za djecu Zagreb, a uključuje četveromjesečni program radionica s roditeljima, program radionica s djecom te program zajedničke igre. Prikazat će se rezultati evaluacije ishoda rada s roditeljima i djecom koji su u navedenom programu sudjelovali tijekom 2024 godine u 8 područnih službi: Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj, Zagrebačkoj, Požeško-slavonskoj, Zadarskoj, Međimurskoj, Primorsko-goranskoj i Koprivničko-križevačkoj. Podaci su prikupljeni od 42 roditelja (83% majke) na početku i na završetku programa te 6 mjeseci nakon završetka. Trećina sudionika imala je izrečene mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta (stručna pomoć i podrška, intenzivna stručna pomoć i nadzor, upozorenje na pogreške i propuste u roditeljskoj skrbi), a polovica ih je djecu podizala u dvoroditeljskoj obitelji. Evaluacijski upitnik sadržavao je mjere doživljaja roditeljstva i interakcije roditelja i djeteta kao i mjere mentalnog zdravlja predškolskog djeteta. Također su prikupljeni podaci koji omogućuju ekonomsku evaluaciju intervencije. Rezultati, između ostalog, pokazuju da sudjelovanje u programu prate značajne promjene u doživljaju roditeljstva i interakciji roditelja i djeteta te promjene u problemima ponašanja, problemima s vršnjacima i prosocijalnom ponašanju djece. U zaključku će se problematizirati relativna vrijednost dobitaka i resursa uložениh u intervenciju.

Ključne riječi: ciljana podrška roditeljstvu, program Rastimo zajedno i mi, djeca u razvojnom riziku, evaluacija

Lidija Petrović

Ured pravobranitelja za djecu

e-mail: petrovic@dijete.hr

ZAŠTITA NAJBOLJEG INTERESA DJETETA

Konvencija o pravima djeteta apostrofira roditelje kao prve odgovorne za zaštitu prava i dobrobiti djece. No, katkad, postupanja roditelja, čak i s dobrim namjerama, idu na štetu djeteta, i tada je država dužna reagirati, odnosno zaštititi najbolji interes djeteta. Pravo na zaštitu najboljeg interesa djeteta uz pravo na život, opstanak i razvoj; izražavanje mišljenja i zaštitu od diskriminacije, predstavlja jedno od četiri opća načela Konvencije koja su međusobno usklađena. Zaštita najboljeg interesa djeteta istaknuta je u čl. 3. st. 1. Konvencije o pravima djeteta koja utvrđuje pravo djeteta da njegov/njen najbolji interes mora imati prednost, te da se procjenjuje i uzima u obzir prilikom poduzimanja svih aktivnosti i donošenja svih odluka koje se odnose na dijete, kako u javnoj tako i u privatnoj sferi. Ovo pravo dijete stavlja u centar svih odluka. Koncept najboljeg interesa djeteta je složen i utvrđuje se u svakom pojedinačnom slučaju. Dinamičan je, fleksibilan i prilagodljiv. Potrebno ga je prilagoditi i definirati u skladu s određenim okolnostima i konkretnom situacijom djeteta u pojedinačnom slučaju, uzimajući u obzir osobni kontekst, situaciju i potrebe djeteta. U izlaganju će biti govora o ulozi stručnjaka u ispunjavanju cilja koncepta najboljeg interesa djeteta u postupcima vezanim uz roditeljsku skrb, a to je osiguravanje potpunog i djelotvornog uživanja svih prava utvrđenih Konvencijom, kao i cjelovit razvoj djeteta. Prema Općem komentaru br. 14. Odbora za prava djeteta za potpunu primjenu koncepta najboljeg interesa djeteta važan je multidisciplinarni pristup s ciljem osiguravanja tjelesnog, psihološkog, moralnog i duhovnog integriteta djeteta.

Ključne riječi: Konvencija o pravima djeteta, najbolji interes djeteta, multidisciplinarni pristup

Ivana Pojatina

Ninočka, obrt za poduku i savjetovanje

e-mail: ipojatina@yahoo.com

MATRESENCIJA I VAŽNOST PODRŠKE ZAJEDNICE

U radu se tematizira intenzivna tranzicija žene u majku – matresencija u odnosu na dijete i na zajednicu. Kroz okvire polivagalne teorije, fiziologije i psihologije postpartuma u uvodnom se dijelu definiraju potrebe žene u odnosu na intenzivne potrebe djeteta u primalnom kontinuumu ljudskog razvoja. Radi se o potrebama koje nadilaze kapacitete koje jedna ljudska majka (i otac) može osigurati, a bez da se svodi na puko preživljavanje. Naglašava se važnost podrške zajednice u postpartumu, ne samo iz perspektive praktičnosti, već i mentalnog zdravlja. Za vrijeme primalnog kontinuum razvijamo tjelesna uvjerenja: je li svijet sigurno mjesto i hoću li preživjeti u odnosu? Razumijevajući razvoj živčanog sustava i razvojnu psihologiju kao roditelji doslovno programiramo dječji um i autonomni živčani sustav za cijeli život. Djeca su predodređena kako bi se povezala i uskladila s nama. Imajući u vidu programiranost djeteta kroz 'felt sense' majke, koje implikacije na zdravlje djece imaju depresija, izoliranost i anksioznost majki u postpartumu? Rad u zaključku, kroz povijesni pregled suodnosa majke i zajednice, sintetizira misao da je kroz ranjiva tijela majki, čovječanstvo upozoreno na život izvan ravnoteže. Postpartumske tradicije diljem svijeta prepoznavale su intenzivnu tranziciju žene u majku i intenzivno se brinuli za zdravlje majke jer su znali da je zdravlje djeteta ovisno o zdravlju majke, a o zdravlju djece ovisi zdravlje te iste zajednice. Zaključno se navode preporuke kako danas izgraditi zajednicu imajući na umu da je zdravlje majke nužno za zdravlje zajednice i da je briga za zdravlje majke nužnost, a ne luksuz.

Glavne riječi: matresencija, primalni kontinuum, zajednica

Nikolina Popadić

Daria Čagalj

Alenka Aladrović Deklman

Miro Maćešić

Obiteljski centar, Područna služba Osječko baranjska

e-mail: nikolina.salmanic@socskrb.hr

RADIONICE IZ PSIHO SOCIJALNOG TRETMANA DJECE I MALOLJETNIH POČINITELJA NASILJA U OBITELJSKOM CENTRU, PODRUČNE SLUŽBE OSJEČKO – BARANJSKE

Svrha izlaganja je predstavljanje provedbe radionica iz Psihosocijalnog tretmana maloljetnikak ro grupni rad u osnovnim i srednjim školama Osječko baranjske županije te kroz uslugu psihosocijalnog savjetovanja maloljetnika u okviru posebne obveze. Fokus rada je na razvoju moralnog rezoniranja, razvoju socijalnih vještina kod mladih te načinima na koji mogu kontrolirati vlastitu ljutnju, kroz stvaranje odnosa sa stručnim radnicima i stvaranje grupne kohezije što smatramo ključnim čimbenicima u savladavanju navedenih vještina. Cilj radionica i individualnog rada je usvajanje prosocijalnog ponašanja kojim se zamjenjuju nasilna, agresivna i nekontrolirana ponašanja radom na usvajanju socijalnih vještina kao što su prepoznavanje i iskazivanje osjećaja, nošenje sa zadirkivanjem i nošenje s tuđom ljutnjom, moralnim rezoniranjem i načinima kontrole vlastite ljutnje kroz svjesnost o unutarnjim procesima. (prema priručniku Psihosocijalni tretman djece i maloljetnih počinitelja nasilja, Društvo za psihološku pomoć)

U izlaganju će se predstaviti specifičnosti stvaranja odnosa stručnjaka s djecom i modeliranja kroz odnos kako bi se navedene vještine uspješnije savladale kroz uvažavanje, prihvaćanje, postavljanje strukture i jasnih granica. Fokus u odnosu stavljen je na prisutnost stručnjaka, ravnopravnom dostojanstvu, uvažavanju pozitivnih i negativnih aspekata djece i maloljetnika kroz postupno mijenjanje starih obrazaca ponašanja novim. U izlaganju će se govoriti o fazi formiranja grupe i stvaranju odnosa povjerenja s djecom, roditeljima i stručnjacima. Zatim će se napraviti osvrt na sadržaj radionica, evaluaciju radionica i povratne informacije korisnika, te zapažanja voditelja radionica, odnosno primjere dobre prakse koji su pridonijeli razvijanju odnosa povjerenja i povezivanja u grupi, ali i kroz individualan rad.

Ključne riječi: djeca i maloljetni počinitelji nasilja, socijalne vještine, kontrola ljutnje, odnos

Andrej Preglej

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Varaždin

RAZVIJANJE PSIHOLOŠKE OTPORNOSTI DJECE KROZ ODGOJ

Stresne situacije, krize i/ili traumatski događaji su sastavni dio života i imaju potencijal ostaviti trajne negativne posljedice na pojedinca. Pojedinci se razlikuju po načinu na koji se prilagođavaju, uspješno ili neuspješno, stresnim i traumatskim iskustvima. Pojam rezilijentnosti (psihološke otpornosti) se upravo odnosi na sposobnost organizma da se uspješno prilagodi značajnim izazovima koji ugrožavaju njegovu funkciju, održivost ili razvoj. Rezilijentnost je razvojni proces koji ovisi o genetici pojedinca, njegovoj osobnosti, obitelji, odgoju, mikro i makro okolini te odrastanju. Istraživanja su identificirala zaštitne mehanizme koji potiču razvoj rezilijentnosti od najranije dobi, a to su: učinkovito roditeljstvo i skrb, prisni odnosi sa sposobnim odraslim osobama, školski uspjeh, vještine rješavanja problema, samokontrola, samoefikasnost, nada i motiviranost za uspjeh. Roditelji imaju značajnu ulogu u razvijanju navedenih vještina. Jednako tako, na razini obitelji, identificirane vještine koje doprinose rezilijentnosti obitelji kao cjelini i njenim članovima. Karakteristike rezilijentne obitelji su: kohezija, prilagodljivost, komunikacija, afektivna uključenost, roditeljski angažman, pozitivno roditeljstvo i sposobnost rješavanja problema. Predavanje će, osim navedenih mehanizama i karakteristika, istaknuti načine razvijanja istih te spomenuti intervencije i programe za razvoj i promociju istih.

Ključne riječi: pojam rezilijentnost, zaštitni mehanizmi kod djece, razvijanje rezilijentnosti kod djece, razvijanje rezilijentnosti u obitelji.

Tihana Premuž

Natalija Novak

Hrvatski zavod za socijalni rad

e-mail: Tihana.Premuz@SOCSKRB.HR

TIMSKI RAD U UDOMITELJSTVU: KADA SE STRUČNOSTI NADOPUNJUJU

Psiholozi i socijalni radnici u timovima za udomiteljstvo imaju različite, ali komplementarne stručne kompetencije koje zajedno omogućuju holistički pristup u radu s korisnicima. Dok socijalni radnici procjenjuju socijalne i pravne aspekte udomiteljstva, psiholozi se fokusiraju na emocionalne i razvojne potrebe djece i obitelji. Međutim, suradnja između struka može nositi izazove – od različitih profesionalnih perspektiva do organizacijskih prepreka. Ovo izlaganje istražuje kako usklađivanje metoda rada i jasna komunikacija mogu unaprijediti timsku dinamiku, povjerenje i učinkovitost intervencija. Kroz primjere dobre prakse, prikazat ćemo kako interdisciplinarni rad dovodi do boljih ishoda za djecu i obitelji te kako stručnjaci mogu jačati međusobnu suradnju unatoč izazovima. Cilj je naglasiti važnost zajedničkog rada u stvaranju sigurnog, podržavajućeg okruženja za udomljenu djecu i njihove obitelji.

Ključne riječi: suradnja, udomiteljstvo, odnos, interdisciplinarnost

Tihana Premuž

Ines Škrabić-Aničić

Natalija Novak

Hrvatski zavod za socijalni rad

e-mail: Tihana.Premuz@SOCSKRB.HR

GENERACIJA Z U ULOZI UDOMITELJA: KAKO OBLIKOVATI SUSTAV BUDUĆNOSTI?

Generacija Z, poznata po inkluzivnosti, tehnološkoj pismenosti i društvenoj osviještenosti, predstavlja novu potencijalnu skupinu udomitelja. Njihove vrijednosti i način života razlikuju se od prethodnih generacija, što otvara mogućnosti za unaprjeđenje sustava udomiteljstva, ali i donosi određene izazove. Ključni među njima su različiti oblici komunikacije, očekivanja od sustava podrške te shvaćanje odgovornosti i autoriteta u odnosima s djecom, biološkim roditeljima i stručnjacima. Izlaganje se bavi pitanjem kako prilagoditi sustav potrebama i vrijednostima ove generacije kako bi lakše prihvatili ulogu udomitelja.

Razmatra se što ih motivira na uključivanje u udomiteljstvo, kako osigurati adekvatnu podršku te na koji način izgraditi povjerenje između mladih udomitelja i djece, ali i stručnjaka koji ih prate.

Cilj izlaganja je otvoriti prostor za nove generacije udomitelja, ukazati na izazove, ali i prilike koje donose te potaknuti prilagodbu sustava udomiteljstva suvremenim društvenim trendovima. Na taj način jačaju se odnosi utemeljeni na povjerenju, suradnji i međusobnom razumijevanju.

Ključne riječi: udomiteljstvo, Generacija Z, komunikacija, suradnja

Veronika Komšo

Udruga za podršku žrtvama i svjedocima

e-mail: npc@pzs.hr

PRUŽANJE PODRŠKE ŽRTVAMA NASILJA U OBITELJI – ISKUSTVA S HRVATSKE 116 006 LINIJE

Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja – 116 006 (NPC) je besplatna i anonimna nacionalna linija za podršku žrtvama i svjedocima. Dostupna je svakim danom, uključujući vikende, blagdane i ostale neradne dane. Pravnim i praktičnim informiranjem, emocionalnom podrškom i upućivanjem na druge institucije i organizacije, NPC ima važnu ulogu u osnaživanju i ohrabrivanju žrtava i svjedoka. Kroz podršku dostupnu u svakom trenutku osiguravamo da je ona sveobuhvatna i pravovremena. Iako se liniji obraćaju žrtve i svjedoci svih kaznenih djela, najveći broj poziva upućen je upravo od strane žena koje su neposredne žrtve rodno utemeljenog nasilja, a najčešće kazneno djelo u vezi kojeg se obraćaju je nasilje u obitelji. Pitanja i potrebe žrtava nasilja često su vezana uz sigurnost i ostvarivanje prava u samom postupku, ali i uz postupanja u svrhu dobrobiti i sigurnosti njihove djece. Cilj ovog izlaganja je pružiti bolji uvid u potrebe žrtava svih oblika nasilja u obitelji te prikazati na koji način se posljedice nasilja odražavaju na tjelesno, psihičko i socijalno funkcioniranje žrtve, ali i na odnose među članovima obitelji, s posebnim osvrtom na obitelji s djecom. Cilj je također pružiti alate za podržavajuć pristup žrtvama, a koji uključuje razumijevanje rodno utemeljenog nasilja, traumatskog iskustva te dinamike nasilnih partnerskih odnosa. Biti će pruženi i alati korisni za podršku pri oporavku kroz ublažavanje neugodnih reakcija te prevenciju reviktimizacije i retraumatizacije. Zaključno, osvrnut ćemo se na pravce daljnjeg razvoja podrške te ukazati na potrebu osjetljivog, individualiziranog i informiranog pristupa u osnaživanju žrtava nasilja u obitelji.

Ključne riječi: rodno utemeljeno nasilje; nasilje u obitelji; trauma Izlaganje

Josipa Radas

Centar za pružanje usluga u zajednici Zadar

e-mail: josipa.radas@socskrb.hr

DOŽIVLJAJ ŽIVOTA U ORGANIZIRANOM STANOVANJU IZ PERSPEKTIVE MLADIH

Posljednjih petnaestak godina u Hrvatskoj se postupno provode procesi transformacije i deinstitutionalizacije s ciljem smještaja djece i mladih iz institucionalnih oblika smještaja u druge, izvaninstitucionalne oblike smještaja, respektirajući rezultate istraživanja koja ukazuju na brojne negativne razvojne ishode institucionalizacije. Ovi procesi počivaju na paradigmi dječjih prava da svako dijete ima pravo živjeti u obitelji. Centar za pružanje usluga u zajednici Zadar svoju transformaciju započinje 2021. godine projektom „Za bolje sutra, za sretnija jutra“ uvodeći nove izvaninstitucionalne socijalne usluge, a jedna od najvažnijih je organizirano stanovanje uz sveobuhvatnu i povremenu podršku za djecu i mlade bez roditelja i/ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi i za djecu i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju. U ovom radu prikazat će se rezultati kvalitativnog istraživanja s djecom i mladima o doživljaju i iskustvu života u organiziranom stanovanju pri Centru za pružanje usluga u zajednici Zadar te preporuke za njegovo poboljšanje iz njihove specifične korisničke perspektive, s ciljem unaprjeđenja kvalitete socijalne usluge. Djeca i mladi organizirano stanovanje vide kao humaniji i prirodniji oblik smještaja u kojem su odgajatelji privrženiji i dostupniji za pomoć i podršku. S druge strane, kao negativne aspekte života u organiziranom stanovanju vide nediferencijaciju tretmana te fluktuaciju odgajatelja i njihovih odgojnih stilova. Općenito, organizirano stanovanje vide kao trenutačno najbolji oblik skrbi za djecu u usporedbi s institucionalnim smještajem, a to najviše povezuju s mogućnošću stvaranja boljeg odnosa s odgajateljima u manjim odgojnim skupinama. Ovi rezultati nam potvrđuju važnost usmjerenosti na odnos i brige o istom u odgojnom radu.

Ključne riječi: deinstitutionalizacija, organizirano stanovanje, korisnička perspektiva i profesionalni odnos

Milka Ramić

Saudade d.o.o. za psihološku podršku

e-mail: ramicmilka1@gmail.com**SURADNJA RODITELJA I STRUČNJAKA U TRETMANU SPECIFIČNE FOBIIJE:
PRIKAZ DOBRE PRAKSE**

Izlaganje prikazuje važnost suradnje roditelja i stručnjaka u tretmanu specifičnih fobija kod djece, kroz primjer šestogodišnjeg dječaka koji je razvio fobiju na određenu vrstu glazbe. Fobija se generalizirala na razne situacije, što je značajno narušilo svakodnevni život obitelji, prisiljavajući ih na izbjegavanje različitih aktivnosti. Roditelji su inicijalno pokušavali pomoći uvjeravanjem djeteta kako je situacija sigurna, ali bez uspjeha. Tretman, vođen principima kognitivno-bihevioralne terapije (KBT), uključivao je psihoedukaciju roditelja o mehanizmima straha i učinkovitom pristupu rješavanju problema. Roditelji su radili na vlastitim uvjerenjima vezanim uz strah i fobiju, što im je omogućilo da bolje razumiju djetetove reakcije. U suradnji sa stručnjakom roditelji su preuzeli aktivnu ulogu u provođenju tehnike postupnog izlaganja. Zajedno s dječakom provodili su korake koji su postupno smanjili intenzitet njegovog straha, omogućivši mu povratak u situacije koje su prije bile izvor stresa. Na kraju tretmana obitelj je uspjela ponovno uspostaviti svakodnevni život bez izbjegavanja. Prikaz naglašava ključnu ulogu roditelja kao aktivnih sudionika u terapijskom procesu te pokazuje kako se kroz zajednički rad mogu postići dugoročne promjene. Izlaganje pruža praktične smjernice stručnjacima za osnaživanje roditelja u tretmanu djece.

Ključne riječi: suradnje, roditelji, specifična fobija, kognitivno - bihevioralna terapija

Sandra Matošina Borbaš

Tamara Sadlovski

Obiteljski centar

Područna služba Virovitičko-podravska

e-mail: smborbas@socskrb.hr

MULTIDISCIPLINARNA SURADNJA STRUČNJAKA RAZLIČITIH PROFESIJA U RADU OBITELJSKOG CENTRA – PRIMJERI IZ PRAKSE

Od 2007. godine od kada Obiteljski centri postoje oni zapošljavaju osobe različitih struka, ali se stručni rad uvijek bazirao na interdisciplinarnosti s ciljem pružanja što bolje i kvalitetnije usluge korisnicima. Ovaj rad ima za cilj prikazati kako se u Obiteljskom centru može uskladiti znanje dvije pomagačke struke, – edukacijskog rehabilitatora i psihologa te korisniku ponuditi sveobuhvatniju podršku i pomoć. Kroz primjere iz prakse prikazat će se rad dvije struke u situacijama individualnog rada s obiteljima (s djecom s teškoćama u razvoju) kada suradnja edukacijskog rehabilitatora i psihologa omogućuje širi pristup obitelji – edukacijski rehabilitator stavlja fokus u savjetovanju na podršku razvoju djeteta dok psiholog stavlja fokus na emocionalna stanja roditelja te razvoj roditeljskih vještina. Također psihološko znanje o razvojnim fazama kod djece pomaže rehabilitatoru bolje razumjeti djetetovo ponašanje te stoga i obitelji može ponuditi više sadržaja za podršku i pomoć. Kroz primjer dvije obitelji prikazat će se doprinos svake od struka u radu s njima te benefiti koji su ovim načinom rada dobiveni. Drugo je područje grupnog rada s roditeljima kada psiholog može prije prepoznati teškoće u emocionalnom funkcioniranju pojedinaca dok edukacijski rehabilitator može konkretnim znanjima pomoći roditelju da ojača svoju motivaciju za promjenom. Kroz primjer suvođenja dvije grupe pokazat će se doprinos koji svaka od struka može imati za grupnu dinamiku i uspješan rad grupe. Iako su u nekim situacijama razlike između struka male, prepoznajući i osvježavajući specifična znanja svake od struka možemo svjesnije i kvalitetnije pružiti korisniku podršku i pomoć što je primarni cilj rada stručnog radnika Obiteljskog centra.

Ključne riječi: edukacijski rehabilitator, psiholog, multidisciplinarna suradnja, obiteljski centar

Katarina Serdar Čerpnjak

dr. sc. Matea Belošević

prof. dr. sc. Martina Ferić

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Odsjek za poremećaje u ponašanju

Laboratorij za preventivna istraživanja

e-mail: katarina.serdar@erf.unizg.hr

EUROPSKI PREVENCIJSKI KURIKULUM – JAČANJE KOMPETENCIJA PRAKTIČARA U PODRUČJU PREVENCIJE

Važnost educiranih praktičara ističe se u svim standardima kvalitete u području prevencije (MQS, 2015, EDPQS, 2011, UNODC /WHO, 2013, 2018). Na razini Europske unije u zadnjih 10-tak godina ulažu se značajni naponi u razvoj ujednačenog sustava edukacije praktičara u području prevencije kako bi se osigurao standard kompetencija praktičara te kako bi se podržala implementacija znanstveno utemeljenih pristupa u prevenciji. Cilj ovog rada je predstaviti Europski preventivski kurikulum (EUPC): trening za praktičare u području prevencije, koji je nastao u sklopu "Frontline Politeia" projekta (EU). EUPC trening nastao je na temeljima Univerzalnog preventivskog kurikuluma (UPC), adaptiran je za europski kontekst (projekt UPC-Adapt, EU) te je razvijen i u inačici treninga za donositelje odluka i politika (ASAP projekt, EU). EUPC treninga za praktičare u području prevencije sastoji od osnovnog i naprednog treninga. U Hrvatskoj je EUPC trening za praktičare u području prevencije proveden tijekom 2023. godine. Na treningu uživo sudjelovalo je 24 stručnjaka. Evaluacija postignutih ishoda učenja (samoprocjena kompetencija) pokazuje da su stručnjaci unaprijedili svoja znanja u području razumijevanja važnosti evaluacije u prevenciji, o konceptima rizičnih i zaštitnih čimbenika, razumijevanja važnosti donošenja odluka na temelju podatka te o razumijevanju razlika između prevencije i tretmana. Važnost kontinuirane edukacije i razvoj kompetencija praktičara u području prevencije promovira razvoj znanstveno utemeljene preventivne prakse, a standardizirani treninzi omogućavaju ujednačavanje kompetencija praktičara koji često dolaze iz različitih struka. Navedenim se osigurava kvaliteta i etičnost u radu s djecom i mladima, što se postavlja kao prioritet u području preventivne znanosti.

Ključne riječi: edukacija praktičara u području prevencije; Europski preventivski kurikulum (EUPC); znanstveno-utemeljena praksa

Mila Špinderk

Maja Škifić

Lucija Škrokov Kučina

Obiteljski centar

Područna služba Zadarska

e-mail: maja.skific@socskrb.hr

RAZVOD BRAKA KROZ USLUGE KOJE PRUŽA OBITELJSKI CENTAR PODRUČNA SLUŽBA ZADARSKA

Razvod je mogućnost koju danas partneri koriste u trenucima kada više ne mogu naći zajednički jezik. Razvod obično nije trenutak, već je proces koji traje duže vrijeme prije nego jedan ili oba partnera donesu odluku. Razvod je naravno stresan događaj za čitavu obitelj, a posebice za djecu. Iako se partneri mogu razvesti, treba imati na umu da se od djece ne mogu razvesti te da su njihove roditeljske uloge od izuzetne važnosti u novim, promjenjivim okolnostima. Proces razvoda izrazito je zahtjevan i težak i za partnere, često se događa da kao roditelji zanemare potrebe djece u tom procesu. Iz tog razloga, od velike je važnosti potražiti stručnu pomoć i podršku. Obiteljski centar je ustanova koja pruža usluge savjetovanja i obiteljske medijacije te provodi, između ostalog, savjetovanje u vezi s brakom, roditeljstvom, obiteljskim i partnerskim odnosima.

Cilj ovog izlaganja je prikazati važnost timskog djelovanja odnosno mogućnost da naši korisnici na dobrovoljnoj osnovi dobiju veći broj usluga na jednom mjestu te mogućnost dugoročnog jačanja roditeljske suradnje, čime se smanjuje niz rizičnih čimbenika koji otežavaju prilagodbu djeteta na novonastalu obiteljsku situaciju, a u znatnoj se mjeri smanjuje mogućnost razvoja konfliktnog razvoda. U izlaganju će biti prezentirana studija slučaja partnera u postupku razvoda braka, koji dolaze u Obiteljski centar, na preporuku Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Kroz studiju slučaja prikazat će se pomoć i podrška koja je pružena korisnicima u razvoju i jačanju roditeljskih vještina kroz usluge obiteljske medijacije, savjetovanja i programa Rastimo zajedno.

Ključne riječi: razvod, obiteljska medijacija, savjetovanje, obiteljski centar

Marin Šupe

Davor Bodor

Ana Rakić

Svijetlana Akik

Vladimir Grošić

Klinika za psihijatriju Sveti Ivan, Zagreb

VIŠEOBITELJSKA TERAPIJA U DNEVNOJ BOLNICI ZA OVISNOST O KOCKANJU KLINIKE ZA PSIHIJATRIJU SVETI IVAN

Višeobiteljska terapija kod ovisnosti o kockanju predstavlja integrirani pristup u liječenju koji uključuje obitelj u terapijski proces. Ovisnost o kockanju negativno utječe na sve članove obitelji, jer uz emocionalne, financijske i socijalne posljedice, može izazvati napetosti, nesuglasice, osjećaj krivnje i mnoge druge probleme mentalnog zdravlja. Podrška obitelji često igra ključnu ulogu u dugoročnom uspjehu liječenja. Višeobiteljska terapija kod ovisnosti o kockanju temelji se na činjenici da problemi i dinamika unutar obitelji mogu podržavati ili čak pogoršavati ovisnost. Terapija omogućava članovima obitelji da prepoznaju nefunkcionalne obrasce ponašanja, komuniciraju učinkovitije i razvijaju strategije za podršku osobama koje se liječe od ovisnosti. Kroz rad s terapeutom, obitelj ima priliku razumjeti uzroke ovisnosti, smanjiti stres i konflikte te naučiti kako postaviti jasne granice. Ključni ciljevi ove terapije uključuju obnavljanje povjerenja među članovima obitelji, smanjenje emocionalnih i financijskih problema izazvanih ovisnošću te poticanje individualnog rasta i zajedničke odgovornosti. Terapijski proces može obuhvatiti edukaciju o ovisnosti o kockanju, prevenciji recidiva i planiranju budućih koraka u oporavku. Ovaj pristup pokazuje visoku učinkovitost u smanjenju učestalosti recidiva i poboljšanju kvalitete života svih članova obitelji. Tijekom izlaganja predstaviti će se važnost svega navedenog, modaliteti provedbe višeobiteljske terapije u Klinici za psihijatriju Sveti Ivan, faze u kojima se obitelj tijekom ovisnosti i liječenja nalazi, intervencije, izazovi i primjeri iz prakse.

Ključne riječi: ovisnost o kockanju, višeobiteljska terapija, faze liječenja ovisnosti o kockanju, psihoedukacije

Marin Šupe
Jadranka Hübler
Antonia Vuk
Julijana Pravdić
Ivan Barun
Luka Mijalković
Vladimir Grošić

Klinika za psihijatriju "Sveti Ivan"

OBITELJSKA TERAPIJA U PROGRAMU ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA LGBTQIA+ OSOBA KLINIKE ZA PSIHIJATRIJU SVETI IVAN

U rujnu 2023. godine započeli smo s Programom zaštite mentalnog zdravlja LGBTQIA+ osoba pod nazivom BOJE – „Bolnica Otvorena JEdnakima!“ koji se od tada odvija u kontinuitetu. Psihosocijalna podrška za korisnike odvija se putem: savjetovališta za osnaživanje LGBTQIA+ osoba, psihijatrijske ambulante za manjinski stres, tromjesečnog terapijskog ciklusa koji se sastoji od psihoedukacijskih radionica, grupne psihoterapije i grupne likovne terapije, grupe podrške i obiteljske terapije. Tijekom izlaganja predstaviti ćemo obiteljsku terapiju s transrodnim članom obitelji. Obiteljska terapija s transrodnim članom obitelji fokusira se na stvaranje prostora razumijevanja, podrške i komunikacije unutar obitelji. Ovaj oblik terapije pruža sigurno okruženje za istraživanje pitanja koja se odnose na identitet, prihvaćanje, promjene u obiteljskim dinamikama i izazove koji mogu nastati kada netko od članova obitelji izrazi svoj transrodni identitet. Istraživanja sugeriraju da je obiteljsko prihvaćanje rodnog identiteta i izražavanja transrodnih osoba ključno za prevenciju negativnih psihosocijalnih ishoda u ovoj zajednici. Obiteljska terapija postala je uobičajena praksa za transrodne osobe i njihove obitelji diljem svijeta u državama u kojima postoji skrb za mentalno zdravlje te ranjive populacije. Izlaganjem ćemo predstaviti važnost i značaj obiteljske terapije, primjere dobre inozemne prakse, vrste obiteljskih intervencija, izazove i teškoće te prikaz obiteljske terapije u našem programu.

Ključne riječi: obiteljska terapija, transrodnost, mentalno zdravlje LGBTQIA+ osoba

Ivan Turković

Jelena Mihelj

Marina Janžek Gazdić

Inga Štefančić

Dom za starije osobe Dubrava Zagreb

DINAMIKA ODNOSA I TREĆA DOB - PRIČA IZ DUBRAVE

Socijalni rad u domovima za starije osobe nosi određene specifičnosti koje su vezane uz činjenicu da su domovi mjesta gdje korisnici žive te socijalni radnici, dijeleći s korisnicima životne prostore, na neki način žive s njima. Dolaskom u domove za starije osobe, korisnici se napokon mogu okrenuti sebi, baviti se stvarima koje ih čine sretnima, a za koje možda prije nisu imali vremena. Specifična znanja i vrijedna životna iskustva koja donose sa sobom mogu pridonijeti rastu nas stručnjaka koji radimo sa starijim osobama. S novim generacijama korisnika u domovima, mijenja se i način života te potrebe korisnika. Profesija socijalnog rada ima nerijetko pravila koja ograničavaju mogućnost sudjelovanja korisnika koji uvijek trebaju biti u središtu djelovanja socijalnog radnika. U domovima za starije korisnici imaju mogućnost odlučivati o sebi, a socijalni radnici treba čuvati njihovu privatnost ali i uvažavati razlike u svrhu zadovoljenja potreba. Snaga odnosa socijalnih radnika s korisnicima i članovima obitelji, najčešće djecom, te međusobno povjerenje od presudne su važnosti jer tako omogućavamo korisnicima da uz organiziranu pomoć i podršku maksimalno iskoriste svoje potencijale te aktivno planiraju vlastito starenje, s ciljem poboljšanja kvalitete života, zadovoljavanja socijalnih potreba i poticanja uključenosti. Kako korisnici nisu homogena skupina, kroz primjere iz prakse ćemo u radu prikazati faktore koji utječu na snagu odnosa socijalnih radnika i korisnika, izazove s kojima se svakodnevno susrećemo te koliko je taj odnos značajan za dobrobit korisnika, a sve to iz jednog sasvim drugačijeg konteksta – kada se priča okrene, roditelji ostare pa djeca preuzimaju brigu o njima.

Ključne riječi: Snaga odnosa, povjerenje, uključenost, aktivna starost

Eliza Ucović

dr. sc. Sanja Horvatić

Manuela Krakar Ahmedović

Centar za pružanje usluga u zajednici Pula-Pola

e-mail: eliza.ucovic@socskrb.hr

SURADNJA S RODITELJIMA DJECE S PROBLEMIMA U PONAŠANJU U ALTERNATIVNOJ SKRBI

Suradnja s roditeljima djece s problemima u ponašanju nužna je i iznimno važna, posebno kada su djeca smještena u alternativnoj skrbi. Kvalitetna suradnja, uz brojne pozitivne učinke, osigurava podršku razvoju djeteta, kontinuitet skrbi, razumijevanje čimbenika rizika koji dovode do problema u ponašanju, a što je nužno za razvoj i planiranje učinkovitih strategija, osnaživanje obitelji i izgradnju funkcionalnijih obiteljskih odnosa, zajedničko donošenje odluka i podršku u reintegraciji. Međutim, ostvarivanje uspješne suradnje s roditeljima djece koja su smještena u alternativnoj skrbi iznimno je izazovno i ponekad, nažalost, nemoguće. U izlaganju će biti navedeni neki od izazova kao, npr. sudski nejasno definirana mogućnost kontakata s roditeljima, odbijanje suglasnosti od strane područnih ureda Zavoda za socijalni rad za odlazak djeteta u obitelj, nemogućnost pribavljanja roditeljske suglasnosti za hospitalizaciju djeteta i sl. Kadrovska ekipiranost ustanova alternativne skrbi, ali i područnih ureda Zavoda za socijalni rad te osigurane mjere izvaninstitucionalne podrške zasigurno su nedostatni za pravovremeno i učinkovito rješavanje nekih izazova koji će biti navedeni u prezentiranim primjerima. Stoga je potrebno promišljati o izmjenama pravnog okvira, pojedinih protokola i procedura kako bi se barem privremeno smanjio jaz između željnih i stvarnih uvjeta razvoja djeteta u alternativnoj skrbi. Također, bez odgode i u skladu sa znanstvenim spoznajama, konvencijama i propisima potrebno je osigurati intenzivan rad s obiteljima čija su djeca smještena u ustanove kako bi se nakon psihosocijalnog tretmana omogućio djetetov povratak u funkcionalnu obitelj. Jedino takav pristup osigurava ispunjavanje ključnog uvjeta i jamca mentalnog zdravlja te primjerenoga socijalnog funkcioniranja u budućnosti.

Ključne riječi: suradnja s roditeljima, alternativna skrb, izazovi

prof. dr. sc. Kristina Urbanc

Sandra Matijević

Sveučilište u Zagrebu

Pravni Fakultet

Studijski centar socijalnog rada

Centar za djecu, mlade i obitelj, Velika Gorica

e-mail: kristina.urbanc@pravo.hr

ŠTO NAM GOVORE PSIHODRAMSKE PRIČE ADOLESCENATA?

Sudjelovanje u adolescentnoj psihodramskoj grupi jedan je od načina kako adolescenti i terapeuti mogu zajedno krenuti u potragu za vrijednostima i porukama doživljenih priča koje nastaju u ovakvom terapijskom kontekstu. U ovakvom terapijskom okruženju učenje se odvija na svim razinama i u svim pravcima: između pojedinih članova grupe, između pojedinca i grupe te između grupe i terapeuta. Psihodrama predstavlja specifičan način izražavanja emocija i njihovu proradu u kontekstu grupne igre, na djeci i adolescentima primjeren način, kroz proces, kroz interakciju putem igre. Pri tome sudionici zajednički osmišljavaju priču, dodjeljuju sebi i voditeljima uloge u priči i nakon toga igraju priču. Omogućavaju djeci i mladima eksperimentiranje s novim načinima promišljanja, doživljavanja i ponašanja. U izlaganju će biti prikazan segment rada jedne psihodramske grupe nastao tijekom zajedničkog iskustva vođenja adolescentskih psihodramskih grupa autorica. Cilj rada je ukazati na poruke i značenje priča i simbolike koju adolescenti donose u tim pričama te doprinijeti razumijevanju specifičnosti psihodramskog načina rada s mladima u nastojanju da se što bolje čuje i razumije njihov "glas" kao klijenata.

Ključne riječi: psihodramska priča, simbolika, osnaživanje, regulacija emocija

Lucija Zadelj
Lidija Kos Bzik
Športska gimnazija

STAVOVI GIMNAZIJALACA O STARIJIM OSOBAMA

Briga za starije i odnos prema starijoj populaciji predstavlja odgovornost čitavog društva, stoga je važno provjeriti stavove adolescenata o starijim osobama. U ovom istraživanju sudjelovalo je 370 gimnazijalaca koji su anonimno ispunjavali Test znanja o starenju i starosti i Skalu o značenju stava o starijoj osobi (Centar za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“).

Prema dobivenim rezultatima učenici sportaši pokazali su pozitivniji stav prema starijim osobama pri čemu su ih procijenili s 8 pozitivnih karakteristika i 4 negativne, a učenici koji se ne bave sportom starije su procijenili s 5 pozitivnih karakteristika i 8 negativnih. Nema razlike u procjenama gimnazijalaca koje opisuju starije kao uredne, marljive, korisne, lijepe i iskusne. Isto tako ne postoje razlike u procjeni da su stariji ljudi većinom nepokretni, ovisni o tuđoj pomoći, zaboravni i usporeni. Obradom dobivenih podataka na Testu znanja o starenju može se zaključiti kako gimnazijalci posjeduju dovoljno znanja o starosti i starenju jer su većinom znali odgovore na devet od dvanaest tvrdnji. Tvrdnje koje nisu točno znali odgovoriti odnosile su se na samostalnost starijih ljudi u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, umne sposobnosti starijih ljudi te na potrebu uzimanja lijekova s porastom dobi. Dobiveni rezultati pokazuju da gimnazijalci procjenjuju starije osobe iskusnima, marljivima i smatraju ih korisnim članovima suvremenog društva. Uz to ih doživljavaju usporenima i zaboravljivima te smatraju da im je potrebna tuđa pomoć. Ovi rezultati mogu biti poticaj za daljnja istraživanja čimbenika koji utječu na stavove adolescenata prema starijim osobama.

Ključne riječi: stavovi, starije osobe, procjene gimnazijalaca

Andreja Žagar
Kristina Draguzet
Mirta Vranko
Aleksandar Savić
Tihana Jendričko
Petrana Brečić

Klinika za psihijatriju Vrapče
e-mail: andreja.zagar@bolnica-vrapce.hr

PERCEPCIJA PACIJENATA O OBITELJSKOJ PODRŠCI U LIJEČENJU PRVIH PSIHOTIČNIH POREMEĆAJA

Tema ovog izlaganja je percepcija pacijenata oboljelih od prvih psihotičnih poremećaja o ulozi obiteljske podrške u njihovom liječenju. Psihotični se poremećaji često javljaju u ranim godinama života i mogu značajno utjecati na svakodnevni život pacijenata. Obitelj, kao ključni faktor u procesu oporavka, može pružiti emocionalnu, socijalnu i praktičnu podršku, no pacijenti različito doživljavaju njezinu ulogu. Program podrške roditeljima koji se provodi u Klinici za psihijatriju Vrapče nudi psihoedukaciju, strategije za suočavanje s krizama te pomoć u smanjenju stresa i stigme, čime se nastoji poboljšati kvaliteta života svih uključenih. Kroz kvalitativno istraživanje analizirani su stavovi pacijenata koji su na bolničkom i dnevnobolničkom liječenju u Klinici za psihijatriju Vrapče, a članovi njihovih obitelji sudjelovali su u Programu podrške roditeljima. Rezultati istraživanja pokazali su da pacijenti koji doživljavaju aktivnu i podržavajuću ulogu obitelji imaju pozitivniji stav prema svom liječenju i veću motivaciju za suradnju s terapeutima. Međutim, neki pacijenti izražavaju osjećaj prekomjerne kontrole i gubitka privatnosti, što može dovesti do napetosti unutar obitelji. Unatoč tome, većina pacijenata ističe važnost obiteljskog sudjelovanja, osobito u ranim fazama bolesti, jer im to pomaže u razumijevanju bolesti, smanjenju stigme i boljoj prilagodbi na liječenje. Zaključno, obiteljska podrška ima značajan utjecaj na proces oporavka pacijenata, no ključno je balansirati među podrškom i očuvanjem autonomije pacijenta kako bi se izbjegli negativni učinci na obiteljsku dinamiku.

Ključne riječi: obitelj, podrška, psihoze

Ana Žerovnik Vidak

DEŠA Dubrovnik -

Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva

e-mail: anav@desa-dubrovnik.hr

SUSTAV PODRŠKE, ZAŠTITE I PREVENCIJE NASILJA U OBITELJI, RAZVOJ SPECIJALIZIRANIH USLUGA I PODRŠKA ZAJEDNICI NA PODRUČJU DUBROVAČKO – NERETVANSKE ŽUPANIJE

Cilj ovoga izlaganja je predstaviti izvaninstitucionalne usluge za zaštitu, prevenciju i podršku žrtvama nasilja u obitelji na području Dubrovačko – neretvanske županije koje razvija i unaprjeđuje DEŠA Dubrovnik uz partnerstvo s relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva. Predstavit će se podrška žrtvama nasilja u obitelji prije, tijekom i nakon sudskog procesa, uključujući stambeno zbrinjavanje i psihosocijalnu pomoć, zatim aktivnosti kojima se poboljšava položaj žrtava kroz edukaciju, sustavnu podršku i suradnju sa svim relevantnim sektorima (institucijama) na području Dubrovačko-neretvanske županije. Poseban fokus je na ranjivosti žena kao žrtava rodno uvjetovanog nasilja te na izazovima s kojima se susreću nakon što prijave nasilje u obitelji. Poseban je izazov i stručnjacima koji rade u ovom području te je potreban suradnički i multidisciplinarni pristup ovoj problematici kako bi se zaštitila uloga stručnjaka u profesionalnom radu. Rezultati istraživanja „Zaštita i prava žrtava nasilja u obitelji“ (2024.) pokazuju specifične teškoće i prepreke u cjelokupnom sustavu na području Dubrovačko – neretvanske županije. Iz dobivenih podataka vidljivo je kako se nasilje u obitelji ne prijavljuje ili prijavljuje tek nakon duljeg vremenskog perioda. Nakon prijave javljaju se dodatni problemi koje prepoznaju i stručnjaci i žrtve nasilja. Geografske i prostorne karakteristike županije uzrokuju centralizaciju te nedovoljno senzibiliziranu i educiranu populaciju. Kao opća preporuka istraživanja, ističe se daljnje jačanje sustava i njegovih segmenata u financijskom i kadrovskom smislu. Iz istraživanja su proizišle i specifične preporuke za poboljšanje sustava, a koje su utjecale na izradu Strategije za zaštitu, prevenciju i podršku žrtvama nasilja u obitelji Grada Dubrovnika za razdoblje od 2025. do 2030. godine.

Ključne riječi: podrška, žrtve, suradnja, obiteljsko nasilje

Fran Žganec Brajša

Sveučilište u Zagrebu

Kineziološki fakultet

prof. dr.sc. Andreja Brajša-Žganec

dr. sc. Ljiljana Kaliterna Lipovčan

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

e-mail: Andreja.Brajsa.Zganec@pilar.hr

POVEZANOST BAVLJENJA TJELESNOM AKTIVNOŠĆU SA PROCJENAMA ZDRAVLJA

Subjektivne procjene zdravlja dobar su pokazatelj općeg stanja pojedinca. Budući da je zdravstveno stanje pozitivno povezano s fizičkom aktivnošću u ovom istraživanju nas je zanimala povezanost bavljenja umjerenom i intenzivnom tjelesnom aktivnošću s procjenom zdravlja i procjenama nekih zdravstvenih problema. U istraživanju je sudjelovalo 1581 ispitanika u dobi od 19 do 81 godina. Podaci su prikupljeni on line anketom u dva vala s razmakom od godinu dana u okviru projekta CRO-WELL. U prvoj točki mjerenja sudionici su izjavili da se prosječno jednom tjedno bave sportom, fitnessom ili drugim fizičkim aktivnostima visokog intenziteta te tri puta tjedno fizičkim aktivnostima umjerenog intenziteta (npr. hodanje, vrtlarjenje). Preko 80% ih se bavilo fizičkom aktivnošću umjerenog intenziteta i do 6 dana u tjednu. Promatrajući rezultate ankete nakon godinu dana, pokazalo se da je bavljenje fizičkom aktivnošću visokog intenziteta stabilnija aktivnost od bavljenja fizičkom aktivnosti umjerenog intenziteta.. Muškarci su se statistički češće bavili fizičkim aktivnostima visokog intenziteta nego žene, a što se tiče zdravstvenih problema, žene su češće imale glavobolje, bolove u tijelu i probleme sa nesanicom nego muškarci. Sudionici koji su se češće bavili umjerenom i intenzivnom tjelesnom aktivnosti procjenjivali su svoje zdravlje boljim u odnosu na manje fizički aktivne ispitanike. Oni koji su se bavili tjelesnom aktivnošću višeg intenziteta imali su i godinu dana kasnije manje glavobolja, problema sa spavanjem i bolova u tijelu, no te povezanosti su relativno niske. Dobiveni rezultati govore o važnosti fizičke aktivnosti za poboljšanje zdravlja i smanjenja pojedinih zdravstvenih problema koji narušavaju kvalitetu života.

Ključne riječi: tjelesna aktivnost, procjena zdravlja, zdravstveni problemi

Tatjana Žižek

Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec

e-mail: psihotanja@gmail.com

PSIHOLOŠKI WELLNESS POMAGAČA- KAKO KAD NIJE LAKO?

Stres na radnom mjestu predstavlja globalni javnozdravstveni problem jer djeluje nepovoljno na tjelesno i mentalno zdravlje radnika. Među stresnija zanimanja spadaju ona koja su usmjerena na rad s ljudima. Time se pomagačke profesije kao što su psiholozi, psihoterapeuti, socijalni radnici, socijalni pedagozi i edukacijski rehabilitatori ubrajaju u visokostresne jer se one usmjeravaju na pomaganje drugim ljudima u rješavanju njihovih životnih problema i u postizanju zadovoljavajuće razine kvalitete života. Stres se javlja zbog specifičnosti rada s ljudima u poteškoćama, svakodnevnih susreta s tuđom nevoljom, zbog emocionalnog iscrpljivanja pri komunikaciji koja zahtijeva uživanje u emocionalno stanje osobe. Dodatno opterećenje čini česti raskorak između očekivanja i stvarnih mogućnosti pomaganja. Kako bi se podnijeli ili smanjili intrapsihički zahtjevi, stručnjak mobilizira svoje resurse, tj. pronalazi način suočavanja sa stresom. Stručnjaci iz pomagačkih zanimanja značajno češće koriste različite strategije suočavanja sa stresom u odnosu na opću populaciju (Bacinger Klobučarić B. i Žižek T., 2013.). Očuvanje mentalnog zdravlja pomagača nužan je preduvjet sveobuhvatne skrbi za mentalno zdravlje opće populacije čiji problemi su u stalnom porastu. Stoga će u usmenom izlaganju biti prezentirani praktični alati za smanjenje stresa kao što su: jednostavne vježbe za opuštanje iz usredotočene svjesnosti i pozitivne psihologije, važnost fizičke aktivnosti, uspostava dnevnih rutina i navika za bolji san te razumijevanje i regulacija različitih prehrambenih potreba u stresu.

Ključne riječi: stres kod pomagača, usredotočena svjesnost, pozitivna psihologija

RADIONICE

Aida Bagić

savjetodavna terapeutkinja, EABP, HKPT

e-mail: znamlijagdjezivim@gmail.com

TIJELO I PISANJE U TERAPIJSKOM PROCESU

Radionica "Tijelo i pisanje u terapijskom procesu" predstavlja integrativni pristup koji povezuje spoznaje tjelesno orijentirane psihoterapije i terapijskog pisanja. Namijenjena je stručnjakinjama/stručnjacima koji već primjenjuju ove modalitete u svom radu i žele produbiti postojeća znanja, tako i onima koji se prvi put susreću s mogućnostima njihove integracije u kliničku praksu. Radionica započinje vježbama disanja koje pomažu osvijestiti tjelesne senzacije i produbiti kontakt s tijelom. Nakon inicijalnog uspostavljanja kontakta s tijelom pomoću vježbi uzemljenja, program se razvija u sekvencama spontanog pisanja i strukturiranog dijaloga s tijelom. Metodologija rada uključuje individualne vježbe, rad u dijadama te procesiranje iskustva u malim grupama, što omogućava višestruke razine uvida i integracije iskustva. U iskustvenom radu na vlastitim procesima sudionice/sudionici imaju priliku produbiti razumijevanje osobnih obrazaca i razviti nove načine povezivanja s tjelesnim iskustvom. Takvo osobno istraživanje predstavlja važan temelj za profesionalni razvoj i unapređenje terapijskog rada. Završni segment radionice posvećen je facilitiranoj grupnoj diskusiji u kojoj sudionice/sudionici, oslanjajući se na vlastita profesionalna iskustva i novostečene uvide, artikuliraju mogućnosti implementacije predstavljenih tehnika u svoju profesionalnu praksu. Ovaj proces omogućava kontekstualizaciju doživljenog iskustva unutar različitih terapijskih pristupa i stvara temelj za razvoj individualiziranih pristupa u radu s klijenti/ca/ma. Očekivani ishodi uključuju stjecanje praktičnih vještina za integraciju tjelesnog rada i pisanja u svoj postojeći terapijski okvir, proširivanje repertoara intervencija te razvijanje dubljeg razumijevanja povezanosti tjelesnih procesa i pisanog izraza u terapijskom kontekstu.

Maksimalan broj sudionica/sudionika: 20

Ključne riječi: tjelesna psihoterapija, terapijsko pisanje, integrativni pristup

Nevena Barišić

Dragana Grujović

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Vrbovec

Područni ured Dubrovnik

HEROJ U MENI - RAZVOJ PROFESIONALNOG IDENTITETA KROZ GODINE

Cilj radionice je istražiti i osnažiti profesionalnu ulogu pojedinca, uz naglasak na razumijevanje osobnog profesionalnog razvoja kroz prošlost, sadašnjost i budućnost. Svrha radionice je istražiti i osnažiti svoju profesionalnu ulogu, prepoznati unutarnje snage i oblikovati jasne vizije profesionalne budućnosti.

U radionici "Heroj u meni" se koriste psihodramske tehnike (ulazak u uloge) - što ne zahtijeva prethodno iskustvo ni glumačke vještine, kreativni i ekspresivni izričaj u grupnoj interakciji. Tematski je usmjerena na razvoj profesionalne uloge i otvara uvide što čini profesionalnu ulogu pojedinca. Radionica pruža priliku za refleksiju vlastitog profesionalnog razvoja. Istražuje se kako je profesionalna uloga izgledala u početku karijere, koji su bili najvažniji događaji s kojima su se nosili i na koje su se uzore oslanjali te kako se razvila do sadašnjeg trenutka. Sudionici otkrivaju kako se osjećaju u sadašnjoj fazi svoje profesionalne karijere i koja je njihova motivacija za rad, a zatim kakvom je sudionici žele oblikovati u budućnosti, što bi željeli nadograditi kako bi ostvarili uspješnu i zadovoljnu verziju sebe. Pogled u budućnost poduprt je nadom koja je važna kada se razmišlja o sebi u budućnosti, a temelji se na profesionalnim snagama koje stručnjaci posjeduju i koje mogu dalje razvijati. Interaktivna razmjena vlastitih uvida među sudionicima bit će važan dio radionice tijekom procesa i po njegovu završetku. Ova radionica nije samo prilika za profesionalni rast, već i za osnaživanje zajednice stručnih radnika kroz dijeljenje iskustava, inspiraciju i međusobnu podršku, što dodatno jača njihovu profesionalnu i osobnu sigurnost.

Hodogram aktivnosti:

1. zagrijavanje (30 min)
2. glavna aktivnost (35 min)
3. grupni sharing (20 min)

Broj sudionika: 10

Ključne riječi: profesionalna uloga, razvoj, refleksija, snage, vizija budućnosti

Ivana Blajić

Dolores Pranjić

Lucija Marcelić

Centar za pružanje usluga u zajednici Zadar

e-mail: dpranjic@socskrb.hr

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA KROZ KREATIVNE TEHNIKE

Cilj i svrha radionice je prikaz rada sa obiteljima i pojedincima te prikaz kreativnih tehnika koje koriste stručnjaci mobilnog tima prilikom pružanja usluge psihosocijalne podrške. Planirani broj sudionika je šesnaest osoba. Početkom radionice će se ukratko predstaviti usluga psihosocijalne podrške te ciljevi radionice. Grupa će prolaziti kroz faze koje prolaze i korisnici mobilnog tima. Prvi dio se odnosi na upoznavanje i stvaranje odnosa kroz tehniku crteža. U drugom dijelu će se predstaviti tehnike koje se koriste sa korisnicima u radu na različitim domenama (odnosi u obitelji, komunikacija među članovima obitelji, jačanje slike o sebi, postavljanje granica u odnosu na okolinu, bolje nošenje sa stresnim situacijama, adekvatno prepoznavanje i izražavanje emocija i potreba) te će sudionici biti raspoređeni u paru ili po grupama i proći kroz dvije tehnike. U završnom trećem dijelu, sudionici će dobiti List za evaluaciju koju dobivaju i korisnici pri završetku usluge psihosocijalne podrške, te sami proći kroz evaluaciju.

Hodogram:

Predstavljanje psihosocijalne podrške i ciljevi radionice (5 minuta)

I. dio: Upoznavanje (20 minuta)

- predstavljanje (aktivnost: crtež)

II. dio: Problematika (55 minuta)

- komunikacijske vještine (aktivnost: Kako se čujemo?) (25 minuta)

- prepoznavanje i izražavanje emocija (aktivnost: Asocijativne karte) (20 minuta)

- predstavljanje drugih tehnika (5 minuta)

III. dio: Završna evaluacija (10 minuta)

- materijal: List za evaluaciju

Broj sudionika: 16

Ključne riječi: usluga psihosocijalne podrške, kreativne tehnike

Lea Buljević

Ugostiteljsko-turistička škola Osijek
Glazbena škola Franje Kuhača Osijek
e-mail: lea.buljevic1@skole.hr

SAMOPOUZDANJE U TERAPIJI: OTPUŠTANJE STRAHA OD NESAVRŠENOSTI

Radionica "Samopouzdanje u terapiji: Otpuštanje straha od nesavršenosti" namijenjena je za 25 osoba koji žele istražiti i osloboditi se strahova od nesavršenosti, čime bi ojačali svoje samopouzdanje u terapijskom radu. Kroz geštalt pristup i kreativne tehnike, sudionici će se upoznati s vlastitim nesigurnostima i naučiti ih prihvatiti kao prirodan dio ljudskog iskustva, a ne kao prepreku u terapiji. Kroz aktivnost "Dijalog sa nesavršenim terapeutom", sudionici će kroz vođeni dijalog prepoznati unutarnje strahove i nesigurnosti koji proizlaze iz prošlih iskustava, te ih istražiti s ciljem smanjenja njihove moći u profesionalnom životu. U drugoj aktivnosti, kreativnom tehnikom "Maska nesavršenosti", terapeuti će izrađivati maske koje simboliziraju njihove nesavršenosti, čime će im omogućiti da se pomire s vlastitim nesigurnostima i integriraju ih u svoj rad. Korištenjem ovih metoda, sudionici će osvježiti svoje samopouzdanje i naučiti kako prihvatiti vlastite nesavršenosti, čime će postati autentičniji u svom radu s klijentima. Ova radionica potiče razvoj emocionalne otpornosti, osnažuje samopouzdanje i pomaže terapeutima da budu više u kontaktu sa sobom i svojim klijentima, omogućujući im da nastave svoj rad s novim uvidima i većim povjerenjem.

Ključne riječi: samopouzdanje, geštalt terapija, nesavršenost, emocionalna otpornost.

Lina Đulvat Bučević

CENTAR RAZVOJ, obrt za savjetovanje i edukaciju

e-mail: razvoj.psiholoskicentar@gmail.com

SPOJENE OBITELJI - IZAZOVI I RJEŠENJA

Današnja, moderna obitelj nalazi se pred mnogim izazovima. Roditeljska uloga u nekim je obiteljima dana na teret djece, ili pak, s druge strane, roditelji na sebe preuzimaju uloge koje im ne pripadaju utirući djeci put, nesvjesni da tako ugrožavaju njihov normalan rast i razvoj. Obitelji koje nastaju spajanjem prolaze kroz dodatne izazove jer su pozicije i uloge članova još manje jasnije i samim roditeljima, a time i djeci. S obzirom na to da je broj razvoda, a potom i spojenih obitelji iz dana u dan sve veći, izuzetno je važno širiti svijest o izazovima s kojima se takva obitelj susreće, te onda biti i stručnjak koji može pomoći takvom obiteljskom sistemu da se kreira na najbolji mogući način gdje je svakom članu njegovo mjesto i uloga prirodno i jasno. Radionica će se u prvom dijelu baviti propitivanjem vlastitih stavova kroz kratku vježbu, zatim će pružiti konkretna i korisna znanja o tome kada i kako predstaviti novog partnera, koja je uloga poočima i pomajke, kako graditi odnose s djecom s obzirom na dob, te koja je uloga roditelja djeteta u spojenoj obitelji ili pak koji su izazovi s kojima se susreću djeca u spojenim obiteljima. Osnaživanjem i pružanjem znanja stručnjacima koji dolaze u doticaj s takvim obiteljima doprinosi se uvelike normalizaciji i osnaživanju spojenih obitelji, osnaživanju roditeljskog para kao stupa obitelji koji će djeci omogućiti razvojno adekvatne pozicije za nesmetani daljnji rast i razvoj. Takva obitelj, iako nije biološka, ima sve predispozicije da bude najljepše mjesto za život.

Ključne riječi: obitelj, spojena obitelj, djeca, osnaživanje

Tatjana Farkaš Radočaj
prof. dr. sc. Darja Maslić Seršić
Marion Trcol

Mario Jovković

Obiteljski centar

Područna služba Kralovačka

Odjel psihologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

e-mail: tradocaj@socskrb.hr

SAGORIJEVANJE NA POSLU (BURNOUT) I SUOČAVANJE S PROFESIONALNIM STRESOM

Ciljevi radionice: 1. upoznati sudionike s manifestacijama i uzrocima sindroma sagorijevanja

2. upoznati sudionike radionice s rezultatima provedenog istraživanja o izvorima stresa u radu.

Svrha radionice: potaknuti sudionike na aktivno osmišljavanje vlastite strategije koja omogućuje adaptivno suočavanje s izvorima profesionalnog stresa.

Sindrom sagorijevanja na poslu je oblik narušenog mentalnog zdravlja koje ima specifične uzroke i manifestacije, a nastaje kao posljedica dugotrajne izloženosti stresu na poslu kojim se nije uspješno upravljalo. Manifestira se u četiri međusobno povezane skupine simptoma.

U prvom dijelu radionice, sudionicima će se prezentirati prikupljeni rezultati istraživanja. Podatci o izvorima stresa u radu i prevalenciji sindroma sagorijevanja stručnih radnika Područnih službi Obiteljskog centra i radnika Područnih ureda Zavoda za socijalni rad u Republici Hrvatskoj prikupljeni su novim međunarodno validiranim instrumentom za procjenu sindroma sagorijevanja (Burnout Assessment Tool – BAT) na prigodnom, ali širokom uzorku stručnih radnika. Sudjelovanje u istraživanju bilo je dobrovoljno i anonimno, online upitnikom, a svi sudionici dobili su povratnu informaciju o vlastitom rezultatu. U drugom dijelu, sudionici će biti vođeni u: 1. osvještavanju vlastitih iskustava profesionalnog stresa i prepoznavanju simptoma u sve četiri narečene skupine simptoma burnouta; 2. definiranju doživljenih zahtjeva - vlastitih i od drugih u poslovnom okruženju; 3. prepoznavanju snaga i resursa, vlastitih i u poslovnom okruženju; 4. prepoznavanju vlastitih ponašanja u poslovnom okruženju s ciljem promjene ponašanja na aktivnije obrasce i 5. izrada vlastite adaptivne strategije suočavanja s profesionalnim stresom.

Broj sudionika: nema ograničenja

Ključne riječi: burnout, sagorijevanje na poslu, suočavanje s profesionalnim stresom

Danijela Glogolja

Udruga za kreativni socijalni rad

Maja Gabelica Šupljika

Pravobranitelj za djecu

Bernardica Franjić Nađ

Odgojni zavod u Turopolju

e-mail: gabelica@dijete.hr

DJECA SU SAMO JEDNOM MALA I BRZO ODRASTU - RODITELJSTVO IZ ZATVORENIČKE PERSPEKTIVE

Oko 40% osoba u zatvorskom sustavu u RH su roditelji maloljetne djece. Ta djeca odrastaju odvojena od roditelja koji služe kaznu, u vrlo specifičnim i osjetljivim okolnostima. Prema istraživanju "Djeca u sjeni: od marginalizacije do aktualizacije, Društveni i pravni položaj djece čiji su roditelji na izdržavanju kazne zatvora" (Jačmenica-Pušenjak, 2015.) 31% zatvorenika polazilo je programe za roditelje te su i dalje bili zainteresirani za sudjelovanje u sličnim projektima, dok ih 69% nije sudjelovalo. Međutim, zadnjih godina program pohađa vrlo mali broj zatvorenika. U 2021. godini u cijelom sustavu je to bilo 37 zatvorenika ili 1,5% zatvorske populacije, a u 2022. godini broj se smanjio na 29 (0,7% zatvorske populacije). Direktni kontakti sa zatvorenicima i zatvorenicama i podaci više godina unazad upućuju na postojanje želje zatvorenika roditelja za dodatnom stručnom pomoći i znanju u ostvarivanju svoje roditeljske uloge. Udruga za kreativni socijalni rad više godina provodi projekt „Klub očeva“ s očevima zatvorenicima u Kaznionici u Lepoglavi i Kaznionici u Glini. Pravobranitelj za djecu podržava i potiče zatvorski sustav na jačanje roditeljskog programa i uključivanje što više roditelja lišenih slobode u njega, kao i stručnjaka iz sustava socijalne skrbi. Kroz roditeljske programe se osvješćuju, educiraju i osnažuju očevi i majke, zatvorenici i zatvorenice za preuzimanje aktivnije uloge u životu djeteta. Radionicom se želi prikazati način rada sa zatvorenicima roditeljima i dati naglasak na društvene i kulturne različitosti zatvorenika. Također bi se senzibilizirali stručnjaci za razumijevanje važnosti održavanja veze djeteta s roditeljem u zatvoru, ukoliko je to u djetetovom najboljem interesu.

Ključne riječi: roditeljstvo u zatvoru, djetetova prava, umrežavanje sustava socijalne skrbi i zatvorskog sustava

Marica Grgurinović

Centar za integrativni razvoj INTP

MAJKE I KĆERI – PSIHOSOMATSKE BOLESTI ŽENSKOG REPRODUKTIVNOG SUSTAVA U KONTEKSTU TJELESNE PSIHOTERAPIJE

Mentalno i reproduktivno zdravlje žena usko su povezani, a psihosomatske bolesti, poput kronične boli u zdjelici i poremećaja menstrualnog ciklusa, često su posljedica stresa, traume ili potisnutih emocija. Endometrioza je primjer bolesti povezane s visokim stresom i disbalansom živčanog sustava, što može pojačati bol i upalne procese. Psihosomatika ženskih reproduktivnih organa često uključuje i kompleksne odnose majki i kćeri, a kad psiha ne može na zdrav i konstruktivan način probaviti emocionalni sadržaj tog odnosa, tijelo ga preuzima na sebe pa se začeci tjelesnih simptoma ovih bolesti mogu vezati za početke spolnog sazrijevanja djevojčica.

Radionica je usmjerena na edukaciju žena o povezanosti mentalnog i reproduktivnog zdravlja, prepoznavanju psihosomatskih simptoma te dati smjernice za dublju prorađu uzroka emocionalnih neravnoteža koristeći iskustveni holistički pristup liječenju koji nudi tjelesna psihoterapija.

Nakon uvodnog dijela, prvi segment radionice bit će posvećen aktivaciji tijela kroz statične i dinamične pokrete, položaje i tehnike disanja kako bi se povećala svjesnost tjelesnih senzacija i emocija. Središnji dio radionice ciljanim psihodinamskim vježbama u paru i samostalno istraživat će i mapirati informacije koje dolaze iz tjelesnog senzornog sjećanja, a tiču se odnosa s primarnim skrbnikom (majkom) u kontekstu ženskog zdravlja. Kroz dovršavanje prekinutog procesa i (ko)regulaciju završni iskustveni dio donijet će jasnoću, konkretnost i informaciju na koji način nastaviti njegovati žensko zdravlje u budućnosti, odnosa s vlastitim tijelom i zdravljem te majkom. Svrha radionice je osnažiti žene da prepoznaju signale tijela, pruže si potrebnu podršku i integriraju um i tijelo u svrhu zdravijeg života. Radionica je namijenjena grupi do 20 žena.

Namijenjena je grupi do 20 žena.

Ključne riječi: žensko zdravlje, psihosomatika, tjelesna psihoterapija, endometrioza, majčinstvo

Dragana Grujović

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Dubrovnik

Marko Grgurević

PRAVILA I (G)RANICE

Svrha radionice Pravila i (g)ranice je osvijestiti učinkovite odgojne strategije. Cilj radionice je povećanje uvida u transgeneracijski prijenos obrazaca ponašanja te njihov utjecaj na formiranje vlastitih stavova i mišljenja, ponašanje i odnose koje gradimo u sadašnjosti u svojoj obitelji i izvan nje. Sudionici identificiraju odgojne strategije koje su dobivali u svojoj primarnoj obitelji. Prisjećaju se i predstavljaju različite „poruke“ koje su im roditelji upućivali, a koje se prenose na mlađe generacije u obitelji ili su reprodukcija stereotipnih poruka i narodnih pouka iz socijalnog okruženja pojedinca. Interpretiraju koje su značenje dobivenim porukama davali tijekom djetinjstva iz uloge djeteta, a zatim koje im značenje daju u sadašnjem trenutku. U radionici sudionici uspoređuju sličnosti i razlike u dekodiranju dobivenih poruka vezano za kulturološki kontekst u kojemu je pojedinac odrastao. Nakon toga, procjenjuju koje odgojne strategije, u njihovom vlastitom iskustvu, prepoznaju kao učinkovite, a koje to nisu te kakav je zakonski, znanstveni i kulturološki kontekst vezano za navedene odgojne strategije. Zatim, imenuju vlastite odgojne strategije i izbore koje primjenjuju ili odlučuju primijeniti u različitim životnim situacijama. Propituju povezanost usvojenih uvjerenja u formiranju pravila i granica, ostvarivanju i održavanju dobrih odnosa između članova obitelji, suradnji s kolegama i korisnicima na radnom mjestu, ali i u kojim situacijama ona dovode do nesporazuma i nesuradnje. U radionici se koriste: rad u paru i skupni rad te brainstorming i kreativne ekspresivne tehnike.

Predviđeni broj sudionika je 30 .

Ključne riječi: transgeneracijski prijenos obrazaca ponašanja, odgojne strategije, odnosi, pravila i granice

Lea Ivančić Žic

Logoria, obrt za podučavanje i edukaciju

AUTIZAM I KOMPLEKSNA TRAUMA U ODRASLOJ DOBI - NEPREPOZNATI IZAZOVI

Kompleksna trauma nastaje kada se osoba suočava s ponavljajućim, dugotrajnim i nerijetko interpersonalnim stresorima bez odgovarajuće podrške. To mogu biti situacije poput zanemarivanja, zlostavljanja ili sustavnog otpisivanja želja, potreba i osjećaja. Autistične osobe imaju veću vjerojatnost da će doživjeti traumatične životne događaje, posebice izloženost interpersonalnim traumama uslijed nedostatka socijalne podrške što povećava rizik od PTSP-a. Budući da je zastupljenost kompleksne traume (c-PTSD) uz autizam između 32-60%, te da čak 70% autističnih odraslih doživi neku vrstu seksualnog zlostavljanja, velika je vjerojatnost da će se propustiti postaviti dijagnoza autizma u pozadini. Autisti usto imaju 3-7 puta veću vjerojatnost da će umrijeti zbog samoubojstva. Suicidalnost je također češća među osobama koje su preživjele traumu. Za autistične osobe, trauma često proizlazi iz svakodnevnih situacija poput prisilne prilagodbe neurotipičnim normama (maskiranje), neprepoznavanja i neuvažavanja senzorne osjetljivosti, isključivanja ili pak bullyinga/ mobinga, te nedostatak interesa i podrške za njihove specifične potrebe i interese. Kombinacija ovih iskustava može stvoriti duboke rane koje oblikuju smanjen osjećaj vlastite vrijednosti i nepovjerenje u druge. Tretman kompleksne traume ne čini autističnu osobu više neurotipičnom. Dapače, rad na traumi može u prvim fazama terapije i povećati atipično ponašanje autistične osobe dok se ponovno upoznaje i povezuje sa svojom urođenom neurodivergentnošću. Radom će se nastojati prikazati obilježja visoko maskiranog autizma u odrasloj dobi, razliku između autističnih obilježja i obilježja traume, kako je autistična trauma različita od traume neurotipične populacije te neuroafirmativni oblici podrške. U praktičnom dijelu dočarati će se doživljaj autistične osobe u svakodnevnicu.

Ključne riječi: autizam, trauma, kompleksna trauma, psihoterapija, multidisciplinarnost

Nikolina Kolić Antolović

Vedran Korušić

Udruga za zaštitu i pomoć mentalnog zdravlja "VIVO"

Centar za psihodramu

e-mail: vivoudruga@gmail.com

EBTS PROGRAM (EVIDENCE BASED TRAUMA STABILIZATION) - INOVATIVNI NAČIN POTICANJA STABILIZACIJE TRAUMATIZIRANE DJECE I OBITELJI

EBTS program nastao je iz potrebe za učinkovitijim radom s djecom i obiteljima koja su doživjela neki oblik traume. Situacija u svijetu je izazovna te kao stručnjaci imamo odgovornost pronalaska novih načina podrške s ciljem stabilizacije i integracije traumatiziranih obitelji u društvo. Kratkotrajni program temeljen na osnovnim načelima psihodrame sastoji se od dva inovativna načina poticanja stabilizacije traumatizirane djece i obitelji. Ciklus programa obuhvaća 9 grupnih susreta. Prva 4 susreta usmjerena su na psihoedukaciju roditelja o temama iskustva traume te učincima traume na funkcioniranje mozga, tjelesne promjene i socijalnu interakciju. Roditelje se educira o pojmovima poput stabilizacije, brige o sebi i psihološke otpornosti. Idućih 5 susreta uključuju strukturiranu igru s djecom i povratnu informaciju roditeljima. Ponovno povezuje traumatiziranu djecu s njihovim roditeljima, a time i njihovim najvažnijim resursom psihološke otpornosti – privrženosti. Program koristi jezik djece – igru. Kombinacijom psihoedukacije o traumi i psihodramskih tehnika, kod djece se potiče razigranost uz ciljanu stabilizaciju. Procjena učinka EBTS programa pokazuje kako postoji smanjenje simptoma PTSP-a kod djece (Gotseva-Balgaranova i dr, 2020). Istraživanje učinka provođenja programa pokazuje kako primijenjene metode i principi dugoročno imaju pozitivan učinak na ciljanu skupinu (Kauppila, u tisku). EBTS edukacija pruža stručnjacima akcijski orijentiran komplet prve pomoći za rehabilitaciju traumatizirane djece i jačanje i stabilizaciju najvažnijeg čimbenika psihološke otpornosti – odnosa roditelj/dijete. Svakodnevne razigrane aktivnosti i rituali mogu smanjiti fiziološke aspekte anksioznosti kod djece i roditelja. Cilj radionice je sudionicima Konferencije prikazati temeljna načela EBTS programa, kroz prezentaciju i aktivno sudjelovanje u jednom susretu strukturirane igre.

Predviđeni broj sudionika radionice je 30.

Ključne riječi: psihodrama, stabilizacija, trauma, privrženost, otpornost

Dina Koren**Saša Preradović****Lucija Lamešić Kurdija****Tadeja Barun Hardi****Lucija Matanović**

Centar za pružanje usluga u zajednici

SOS Dječje Selo Lekenik

e-mail: dina.koren@sos-dsh.hr

VIDIŠ LI ME? - POSVOJENJE IZ MOJE PERSPEKTIVE

SOS Dječje Selo Lekenik brine o djeci i mladima bez adekvatne roditeljske skrbi. Po zadovoljenju pravnih pretpostavki za posvojenje, dijete i stručnjaci Dječjeg sela te vanjski dionici ulaze u proces posvojenja kojeg vodi nadležni Zavod za socijalni rad. Obiteljski zakon posvojenje definira kao poseban oblik obiteljsko -pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta. U proces su uključeni djelatnici Ustanove u kojoj je dijete smješteno, no ovisno o okolnostima i ostali dionici značajni za dijete. Kroz iskustvo rada dobiva se uvid u potrebu posebne podrške svim sudionicima procesa, stavljajući u prvi plan perspektivu djeteta i njegovu dobrobit. Pri tome je važno voditi računa o snažnim vezama s biološkim članovima obitelji, prekidu odnosa sa SOS mamom, započinjanju novog s posvojiteljima te zadovoljenju svih pravnih pretpostavki te zakonskih regulativa. Namjera autora je potaknuti razmišljanje o procesu posvojenja kao kontinuiranom stvaranju trajnog odnosa djeteta i posvojitelja, pri tome osvijestiti različite perspektive svih dionika, uvažavajući najbolji interes djeteta te pokušati odgovoriti na pitanje vidimo li dijete u središtu. Najveću dobrobit od sudjelovanja na radionici dobit će stručnjaci Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Centara za pružanje usluga u zajednici ali i ostali koji se u profesionalnom radu susreću s procesom posvojenja. Radionica će se odvijati na interaktivan način, kroz individualni rad i rad u malim grupama. Koristeći prikaz slučaja, sudionici će moći dobiti uvid u različite pozicije, uloge i odgovornosti svih sudionika u procesu posvojenja.

Maksimalan broj sudionika: 15

Ključne riječi: posvojenje, perspektiva, dijete - odnosi

Sofija Mastelica Stokuća

Kristina Pavuna

Marija Markotić

Centar za sistemske obiteljske psihoterapije

e-mail: info@cesop.hr

PUTEVI PRIVRŽENOSTI: NITI KOJE PLETEMO - SISTEMSKE PERSPEKTIVA

Novija istraživanja iz područja neuroznanosti podupiru teoriju privrženosti i pripadaju najvažnijim dostignućima suvremene psihologije. Osim emocionalne veze, privrženost je i ključna biološka potreba, evolucijski adaptivna karakteristika koja pomaže osigurati zadovoljavanje naših potreba za sigurnošću, pripadanjem i ljubavlju. Danas znamo da se stilovi privrženosti mogu razvijati kroz život te da način emocionalnog vezivanja utječe i boji sve naše odnose, partnerske, obiteljske, društvene i profesionalne. Sistemska obiteljska terapija prepoznaje da su stilovi privrženosti važne niti bogatog tkanja života u raznim kontekstima te koristi znanja o različitim stilovima privrženosti kao značajni alat u stvaranju sigurne baze u radu s klijentima i mjesto zajedničkog istraživanja korektivnih iskustava i novih načina oblikovanja relacija. Cilj radionice je pružanje dubljeg uvida u teoriju privrženosti, s naglaskom na stilove privrženosti odraslih, te njenu primjenu u kontekstu psihoterapijske i savjetodavne prakse. Kroz kombinaciju predavanja i praktičnih vježbi, istražiti ćemo kako obrasci privrženosti utječu na naša uvjerenja, uloge i dinamiku odnosa te kako stil privrženosti stručnjaka može utjecati na kvalitetu terapijskog odnosa. Radionica je namijenjena kolegama različitih profesija koji žele produbiti svoje znanje o utjecaju privrženosti na interpersonalne odnose i upoznati se s pristupom sistemske obiteljske terapije. Kroz uvodni dio istražiti ćemo teorijski okvir stilova privrženosti odraslih. U centralnom dijelu sudionici će prepoznati svoja osobna i profesionalna uvjerenja i stavove koji mogu utjecati na praksu i profesionalni identitet. Završna diskusija obuhvaća dijeljenje iskustava tijekom radionice, kao i osvrt na sličnosti i razlike koje oblikuju pomagačku praksu.

Ključne riječi: stil privrženosti, terapijski odnos, sistemska perspektiva

doc. dr. sc. Damir Miholić

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

e-mail: damir.miholic@erf.unizg.hr

PSIHODRAMA KAO METODA ISTRAŽIVANJA PROFESIONALNIH ODNOSA

Cilj je radionice omogućiti sudionicima da kroz osobno iskustvo istraže mogućnosti simboličkog verbalnog i neverbalnog izražavanja te komunikacije kroz sudjelovanja u zajedničkoj psihodramskoj akciji. U realizaciji radionice primijenit će se psihodramske tehnika (dramske igre, igre uloga, zamjena uloga, sociometrija, diskusija), a tematski će naglasak biti stavljen na istraživanje procesa stvaranja i razvoja odnosa iz pozicije stručnjaka, odnosno razumijevanje procesa transfera i kontratransfera kao temelja bilo kojeg edukacijskog, rehabilitacijskog ili (psiho)terapijskog rada. Sudionici radionice imat će priliku istražiti osobna iskustva odnosa s kojima se susreću u svom profesionalnom životu, a koja mogu vezana uz klijente, članove njihovih obitelji, kolege ili vlastiti profesionalni identitet.

Radionica je zamišljena u okviru standardne strukture:

1. Zagrijavanje (upoznavanje sudionika, uspostavljanje bazičnog povjerenja i određene razine spontanosti za psihodramske aktivnosti)
2. Psihodramska akcija – otvaranje i prorada teme (primjena psihodramskih tehnika)
3. Zatvaranje radionice (analiza procesa, refleksije i pitanja sudionika)

Maksimalni broj sudionika: 26

Ključne riječi: psihodrama, profesionalni odnosi, transfer, kontratransfer

Renata Milanković Belas

Minja Vukadinović

Dječji vrtić Tatjane Marinić, Zagreb

Dječji vrtić Jarun, Zagreb

ZAMKE RODITELJSTVA

Biti roditelj vrlo je zahtjevan i izazovan zadatak, osobito u današnje vrijeme (radno vrijeme, zahtjevi posla i sl.). Roditelji se često pitaju jesu li dobri roditelji nastojeći napraviti i dati sve za svoje dijete. Pri tome upadaju u brojne zamke i često su u stresu, osobito roditeljskom stresu, jer pored brojnih roditeljskih odgovornosti imaju i poslovne i profesionalne odgovornosti.

Radionica Zamke roditeljstva posvećena je roditeljima i vrstama roditeljskih odgovornosti prema djetetu i prema sebi samima. Roditelji imaju priliku steći uvid i povećati svjesnost o vlastitom preuzimanju roditeljskih odgovornosti ali i o mogućnosti upadanja u različite zamke roditeljstva koje doprinose povećanju roditeljskog stresa. Na radionici se razmatraju tri vrste roditeljskih odgovornosti, brojne zamke roditeljstva i u konačnici roditeljske snage. Cilj radionice je senzibilizirati roditelje i naglasiti važnost prepoznavanja tih zamki te osvijestiti i informirati roditelje o mogućim načinima smanjivanja roditeljskog stresa.

Radionica je na konferenciji namijenjena stručnjacima kao prikaz rada s roditeljima.

Predviđeni broj sudionika na radionici je maksimalno 30.

Ključne riječi: zamke roditeljstva, odgovornosti i roditeljske snage

Renata Milanković Belas

Minja Vukadinović

Dječji vrtić Tatjane Marinić, Zagreb

Dječji vrtić Jarun. Zagreb

POSVOJENA DJECA I NJIHOVE OBITELJI - senzibilizacijska radionica

Program "Rastimo zajedno u novoj obitelji" novi je član velike obitelji "Rastimo zajedno" programa koji okupljaju roditelje i djecu u učenju, druženju i dijeljenju iskustava. Namijenjen je posvojiteljima i posvojenoj djeci pružajući podršku posvojiteljskim obiteljima, uzimajući u obzir da posvojenje sa sobom nosi izazove kao i svako roditeljstvo, ali i neke specifične. Radionica je namijenjena senzibilizaciji sudionika, povećanju svjesnosti i znanja, olakšava razumijevanje i potiče na razmišljanje o tome što sve posvojenje nosi sa sobom. Na radionici se razmatraju razlike između biološkog i adoptivnog roditeljstva, povećava se znanje o procesu gubitka i tugovanja u situaciji posvojenja te osvještava važnost djetetovih iskustava u životu prije dolaska u novu obitelj. Sudionike se senzibilizira na razumijevanje djetetovih razvojnih potreba i upoznavanje sa specifičnim poteškoćama posvojenog djeteta te roditeljeve uloge u odnosu na njih, kao i na promišljanje o ulogama drugih u životu djeteta. I na kraju, potiče na promišljanje o položaju posvojenog djeteta unutar odgojno - obrazovnog sustava i ulogu odgojitelja.

Radionica je namijenjena stručnjacima (koji rade s djecom i mladeži) kao prikaz rada s odgojiteljima, učiteljima, stručnim suradnicima i drugim roditeljima, kao i široj javnosti.

Ključne riječi: posvojeno dijete, adoptivno roditeljstvo, Rastimo zajedno U novoj obitelji

Na radionici može sudjelovati do 30 sudionika.

Dragana Miletić
Ivana Brkljačić
Centar za djecu Zagreb

DJECA KOJA (PRE) DUGO ČEKAJU

Kroz razvoj mreže podrške korisnicima često se srećemo s nedostatkom kapaciteta roditelja potrebnim za sigurno i kvalitetno odrastanje djeteta. Zadatak je društva briga o najranjivijim skupinama kao što su djeca jer oni nemaju sposobnost brinuti sama o sebi. Ukoliko roditelji zbog različitih razloga ne mogu o njima primjereno brinuti zadatak je države osnažiti roditelje u cilju optimalnog razvoja djeteta i ostanka u obitelji. Uvođenjem novih aktivnosti u okviru postojećih usluga kroz rad s obiteljima pokušava se prevenirati izdvajanje djece iz obitelji. Tek kada se iscrpe svi resursi kako bi se pomoglo roditeljima, a razvoj djeteta u obitelji je ugrožen i narušena je sigurnost djeteta, dijete je potrebno izdvojiti. Što se događa tada? Jesu li djeca pravodobno izdvojena? Što možemo kao stručnjaci činiti da pomognemo takvoj djeci? Jesmo li učinili dovoljno za njih u obiteljima? Kako prepoznati i odgovoriti na njihove potrebe? Iskustvo pokazuje da u sustavu postoje djeca koja kada se izdvoje iz svojih obitelji, dugim „boravkom u sustavu“ postaju „teško posvojiva“/ teško udomljiva“. Kako sustav tome doprinosi? Svrha je radionice povećati razumijevanje okolnosti i potreba djece i obitelji kojima je potrebna podrška od strane sustava. Cilj je radionice potaknuti promišljanje o djeci i obiteljima iz sustava, prepoznati njihove potrebe i tražiti modele kojima bi se na te potrebe odgovorilo. Aktivnosti: 1. Prikaz iskustva koje imamo u radu s obiteljima i djecom do 20 sudionika 2. Problemske priče i rad u manjim grupama 3. Zaključci

Ključne riječi: djeca, obitelji, pravodobno izdvajanje, nove aktivnosti

Tatjana Ninić

Tamara Dabov

Obiteljski centar

Područna služba Šibensko-kninska

e-mail: tamara.dabov@socskrb.hr

POMOGNI(MO) SI – MENTALNO ZDRAVLJE I PSIHOLOŠKA OTPORNOST

Mentalno zdravlje podrazumijeva „stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresom, može raditi produktivno i plodno te je sposoban pridonositi zajednici“ (WHO, 2018). Briga o sebi i skrb za vlastito mentalno zdravlje predstavlja dio profesionalne odgovornosti samih pomagača te sustava u kojem isti djeluju. Ukoliko se sustavno ne radi na olakšanju i prevenciji profesionalnog stresa dolazi do različitih posljedica, kao što je sagorijevanje (prema Ajduković, 2012.). Individualne razlike u ličnosti i kognitivnim vještinama doprinose našoj sposobnosti prilagodbe, međutim, socijalna podrška ima značajnu ulogu u razvoju psihološke otpornosti tijekom života. Cilj radionice je kod sudionika osvijestiti vlastite snage i istražiti druge moguće načine koji doprinose psihološkoj otpornosti kako u svakodnevnom životu tako i u profesionalnom radu. Na interaktivan način, uz rasprave i rad u malim grupama sudionici će osvijestiti izvore stresa iz vlastitog okruženja te primijetiti njihov utjecaj na emocionalnom, ponašajnom i tjelesnom nivou. U nastavku rada obratit će pažnju na jedan simptom te koristeći pisanje istražiti njegovo značenje. U završnoj aktivnosti će osvijestiti koje resurse koriste kako bi doprinijeli vlastitom mentalnom zdravlju te psihološkoj otpornosti u radnom okruženju i razvoju stabilne slike o sebi kao profesionalnog pomagača.

Radionica je namijenjena prvenstveno stručnjacima Hrvatskog zavoda za socijalni rad, uz predviđen broj od 12 sudionika.

Ključne riječi: mentalno zdravlje, resursi, psihološka otpornost

Maja Radoš-Bučma

Centar za odgoj i obrazovanje Ivan Štark

e-mail: maja.rados-bucma@skole.hr

PROFESIONALNI I KOLEGIJALNI ODNOSI U RADNOM OKRUŽENJU

Cilj radionice: Povećati svijest o važnosti profesionalnih i kolegijalnih odnosa u timskom radu te razviti komunikacijske i rješavačke vještine koje doprinose zdravijem radnom okruženju. Svrha radionice: Osnažiti stručnjake iz društveno-humanističkih djelatnosti (edukacijske rehabilitatore, psihologe i socijalne radnike) u razumijevanju ključnih čimbenika koji oblikuju odnose među kolegama. Sudionici će kroz interaktivne aktivnosti dobiti priliku analizirati izazove i razviti strategije za rješavanje specifičnih problema u svom radnom okruženju.

Kratki prikaz teme i sadržaja aktivnosti:

Radionica je usmjerena na tri ključna izazova u profesionalnim odnosima:

1. Nesporazumi u komunikaciji među kolegama. 2. Nejasna podjela odgovornosti. 3. Razlike u metodama i pristupima radu koje uzrokuju napetosti.

Aktivnosti uključuju: • Analizu konkretnih scenarija iz prakse. • Grupni rad na razvoju strategija rješavanja konflikata. • Razmjenu iskustava i učenje kroz interakciju.

Planirani program aktivnosti:

1. Uvod i postavljanje ciljeva radionice (10 min).
2. Interaktivno predavanje o zdravim odnosima u radnom okruženju (15 min).
3. Grupni rad i analiza scenarija kroz tri tematske cjeline (35 min).
4. Diskusija i zajednički zaključci o unaprjeđenju odnosa (20 min).
5. Evaluacija radionice i završne preporuke (10 min).

Predviđeni broj sudionika: 20 sudionika u 5 grupa. Radionica je koncipirana kao dinamično i interaktivno iskustvo koje potiče praktično učenje i osobni razvoj.

Ključne riječi: odnosi, izazovi, analiza, razumijevanje

Iva Ramljak

OŠ kralja Tomislava Našice

BUDI SVOJE OGLEDALO

Stručnjaci pomagačkih profesija svakodnevno se suočavaju s brojnim izazovima koji utječu na razne aspekte njihova rada. Izloženost stresu, preopterećenost i nerealna očekivanja neki su od izvora profesionalne zabrinutosti. Rad s klijentima/korisnicima zahtijeva visoku razinu profesionalne odgovornosti i emocionalni angažman, a često se susrećemo s nedostatkom supervizije i profesionalne podrške. Kako bismo se uspješno nosili i suočavali s ovim izazovima vodeći računa o kvaliteti našeg rada, ali i osobnoj dobrobiti, potrebno je ulaganje u profesionalni razvoj, preispitivanje i postavljanje granica i mreža podrške. Na ovoj radionici ćemo uz pomoć kreativnih tehnika istraživati osobni identitet i put profesionalnog razvoja kako bismo bolje razumjeli njihov međusobni odnos, te osnažili osjećaj svrhe i zadovoljstva radom. Sudionici će kroz individualni rad, rad u manjim skupinama, te diskusiju istraživati vlastite snage i vrijednosti i razmijeniti vlastita iskustva.

Hodogram aktivnosti: Uvodna aktivnost Tko sam ja?; Izrada profesionalnog puta; Diskusija i zaključci.

Broj sudionika: 15

Ključne riječi: osobni identitet, profesionalna uloga, osobna dobrobit

Ivana Šešo

Dubravka Svilar Blažinić

Obiteljski centar

e-mail: dubravka.svilarblazinic@socskrb.hr

KOMUNIKACIJA U STRUČNOM TIMU - KAKO SE BOLJE RAZUMJETI

Komunikaciju možemo objasniti kao proces kroz koji uključene osobe zajednički izgrađuju značenje poruka koje razmjenjuju te pritom utječu jedni na druge na određeni način i u nekom opsegu. Značenje poruke izražava se na mnogo različitih načina: riječima, gestama, pogledom, položajem tijela, tonom glasa, izrazom lica itd. Proces stvaranja i razmjene značenja je stalan i složen, odvija se kroz neko vrijeme, a ne samo u određenom trenutku, dinamičan je i promjenjiv. Stoga se i komunikacija smatra dinamičnim, nikad završenim procesom. Partneri u komunikacijskom procesu uvijek su u nekom odnosu, odnosno pozicijama. Kada odnos teži ka simetričnosti, komunikacija se usmjerava na sadržaje oko kojih partneri imaju slično mišljenje, stavove. To je odnos između osoba koje imaju slične društvene pozicije. Komplementarnost postoji u odnosima u kojima partneri imaju različite hijerarhijske pozicije ili kompetencije. Kruta simetričnost ili komplementarnost dovode do problema u komunikaciji. Ovi interpersonalni problemi mogu dovesti do smanjene komunikacije, netočnih informacija i krive interpretacije informacija. Problemi se javljaju u situacijama u kojima je potrebno osvrnuti se na nečije ponašanje, dati negativnu povratnu informaciju ili ukazati na nečije nedostatke, zbog čega je važno poznavati komunikacijske vještine ne samo u svakodnevicu, već ih i primijeniti, prije svega u pomažućim profesijama. U ovoj radionici objasniti ćemo teoretsku podlogu i osnovna obilježja komunikacije, obrazložiti temeljne komunikacijske vještine, pokazati kako prepoznati i analizirati prepreke u komunikaciji te objasniti i demonstrirati tehnike djelotvorne komunikacije.

Radionica je predviđena u trajanju od 90 minuta za do 20 sudionika.

Ključne riječi: komunikacija, komunikacijske vještine, djelotvorna komunikacija

Maja Varžić

Klaudia Segnan Bilović

Obiteljski centar

Područna služba Primorsko-goranska

e-mail: klaudia.segnan-bilovic@socskrb.hr

"DIŠI DUBOKO, VOLI SMIRENO: MINDFULNESS ZA RODITELJE"

Radionica je osmišljena za stručnjake koji rade s roditeljima, s ciljem prevencije roditeljskog sagorijevanja i osnaživanja njihovih kapaciteta za primjenu mindfulnessa u radu s obiteljima. Roditeljsko sagorijevanje, koje se očituje kroz fizičku, mentalnu i emocionalnu iscrpljenost, smanjenu povezanost s djecom i osjećaj neadekvatnosti, sve je učestaliji izazov. Cilj je radionice pružiti stručnjacima znanja i praktične alate koji će im omogućiti da roditeljima pruže podršku u razvijanju svjesnijeg i emocionalno povezanijeg pristupa roditeljstvu. Radionica započinje uvodom u koncept roditeljskog sagorijevanja i mindfulnessa, s fokusom na prepoznavanje znakova sagorijevanja i načine reagiranja na vrijeme. Kroz interaktivne vježbe, sudionici će naučiti mindfulness tehnike koje imaju za cilj regulaciju emocija u stresnim situacijama i povećavaju kapacitet za nošenje s izazovima te u konačnici imaju pozitivan utjecaj na odnos roditelj-dijete Ove tehnike mogu se direktno primijeniti u radu s roditeljima, a sudionici će također reflektirati o vlastitom iskustvu i diskutirati o praktičnoj primjeni naučenog. Radionica završava zajedničkim sažimanjem i definiranjem korisnih strategija za rad s roditeljima, čime se sudionicima omogućuje da stečena znanja integriraju u svoj profesionalni rad. Očekivani ishodi uključuju osnaživanje stručnjaka u pružanju podrške roditeljima te promoviranje svjesnijeg roditeljstva koje smanjuje rizik od sagorijevanja i jača emocionalnu povezanost unutar obitelji.

Ključne riječi: svjesno roditeljstvo, mindfulness, roditeljsko sagorijevanje, emocionalna povezanost s djecom

Ivan Vračić
 Tanja Dejanović Šagadin
 Hrvatska komora psihoterapeuta

STRES I IZGARANJE NA POSLU KAO POKAZATELJI MENTALNOG ZDRAVLJA STRUČNJAKA POMAGAČKIH ZANIMANJA

Opseg djelatnosti i poslova stručnjaka pomagačkih zanimanja u psihosocijalnom području (psihoterapeuta, psihologa, socijalnih radnika, edukacijskih rehabilitatora, i socijalnih pedagoga) je širok i vrlo specifičan. Pitanje je koliko pomagački posao utječe na mentalno zdravlje. Poslovi pomagačkih struka su često vrlo stresni, što je rizični čimbenik za mentalno zdravlje. S druge strane, zanimljivost, širina i raznovrsnost područja kojim se bave u okviru svog posla, mogu biti zaštitni čimbenici. Radno okruženje i uvjeti rada te strukovna, socijalna i obiteljska potpora, dostupnost supervizije, mogućnost napredovanja i osobnog rasta, određena priznanja ili njihov izostanak također mogu predstavljati stresogene, ali i zaštitne čimbenike mentalnog zdravlja te ukupnog zadovoljstva poslom.

Autori će do Konferencije provesti ispitivanje stresa, izgaranja na poslu i strategija suočavanja sa stresom upitnicima: UPS-PSK (interni upitnik intenziteta stresa), MBI (Upitnik izgaranja na poslu Christine Maslach) i WOC (Upitnik strategija suočavanja sa stresom). Upitnike će online ispunjavati stručnjaci pet komora u sustavu socijalne skrbi radi usporedbe rezultata.

Cilj je identificirati potencijalne rizične i zaštitne čimbenike za mentalno zdravlje te prepoznati segmente koji pomažu stručnjacima u radu i očuvanju mentalnog zdravlja. Usporedit će se stručnjaci iz pojedinih komora, po ovim varijablama. Rezultati ispitivanja će se usporediti i s rezultatima dobivenim prethodnim ispitivanjima istom metodologijom (prije 10 godina i prije godinu na kliničkim psiholozima, vojnim psiholozima i drugim).

Radionica također ima za cilj dati smjernice i preporuke za poboljšanje rada te očuvanja i unaprjeđenje mentalnog zdravlja stručnjaka pomagačkih zanimanja.

Ključne riječi: mentalno zdravlje, stručnjaci pomagačkih zanimanja, stres, izgaranje na poslu, strategije suočavanja sa stresom, higijenci, zaštitni mehanizmi.

Ružica Vuger Stojnić

Temenos, obrt za psihoterapiju i usluge

Natalija Vrbas Novak

Nastavno-klinički centar Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

e-mail: info@centar-temenos.hr

**BONDICE - KARTICE POVEZALICE: PODRŠKA RODITELJIMA U
POVEZIVANJU S DJECOM KROZ IGRU**

CILJ RADIONICE: predstaviti inovaciju u području rada s djecom i roditeljima - set kartica osmišljenih kako bi bile podrška roditeljima (ili drugim odraslima koji provode vrijeme s djecom) u povezivanju s djecom od najranije dobi. Igra je prirodna i spontana aktivnost djece kroz koju se istražuje svijet, izražavaju emocije te upoznaju i razvijaju različite vještine i sposobnosti. Kroz igru djeca razvijaju socijalne vještine, komunikaciju i empatiju te uče o pravilima, granicama i odgovornostima. Također, ona pruža priliku roditeljima i odraslima da se povežu s djecom, gradeći međusobno povjerenje i čvrste temelje za emocionalnu stabilnost i sigurnost. U igri dijete i roditelji mogu ostvariti blisku vezu koja nije samo zabavna, već podržava djetetov razvoj i stvara preduvjete za zdrave emocionalne odnose u budućnosti. Bondice, odmilja nazvane Kartice povezalice, su zabavne kartice osmišljene kako bi roditeljima (ili drugim odraslima koji provode vrijeme s djecom) olakšale povezivanje s djecom čak i u ubrzanoj svakodnevnici te obogatile vrijeme provedeno s djecom. Kroz 30 kreativnih aktivnosti predstavljenih na 30 jedinstveno ilustriranih kartica, Bondice roditeljima nude jednostavan način za stvaranje trenutaka povezanosti i opuštenosti. Nema strogo postavljenih pravila ili uputa koje se moraju slijediti – sve se odvija spontano, po mjeri djetetove (i roditeljeve) mašte, želja i potreba, a u prvi plan postavljen je odnos djeteta i roditelja, posvećenost i prisutnost.

Planirani program: - Uvod - roditeljstvo i razvoj odnosa te uloga igre u povezivanju - Predstavljajući Bondica - Grupna aktivnost - kako koristiti Bondice u radu s djecom i roditeljima - Pitanja/rasprava

Broj sudionika: 15

Ključne riječi: Roditeljstvo, povezivanje, prisutnost, odnos, igra

POSTER PREZENTACIJE

Marta Ajduk Bačun

Anamarija Sraka

Irena Molnar Stubičar

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Ivanić-Grad

e-mail: Marta.Ajduk@socskrb.hr

ODABIR NAJPRIKLADNIJIH POSVOJITELJA ZA DIJETE KAO PRVI KORAK ZASNIVANJU OBITELJI

Prema Poljanac (2013.) pri realizaciji posvojenja u Republici Hrvatskoj interes i dobrobit djeteta uvijek trebaju imati prioritet u odnosu na interese posvojitelja, a što između ostalog proizlazi i iz odredaba Obiteljskog zakona koji propisuje da se posvojenje može zasnovati samo ako je u skladu s dobrobiti djeteta. Posvojenjem nastaje neraskidiv odnos srodstva, te sva prava i dužnosti bioloških roditelja prelaze na posvojitelje. U postupku posvojenja procjenjuju se osobine posvojitelja u odnosu na dobrobit djeteta. Dijete je u fokusu cijelog procesa.

HZSR, Područni ured Ivanić-Grad unazad više od pet godina odabir potencijalnih posvojitelja temelji na provedenim razgovorima s potencijalnim posvojiteljima. Naime, ukoliko se potencijalni posvojitelji koji su upisani u registar obrate Područnom uredu, nudi im se mogućnost predstavljanja pred stručnim timom tijekom cijele godine bez obzira postoje li u nadležnosti Područnog ureda djeca s pretpostavkama za posvojenje. Prilikom odlučivanja o izboru najprikladnijih posvojitelja prije svega uzimaju se u obzir potrebe djeteta i djetetova perspektiva, a posebno se cijeni i motiviranost posvojitelja koji su došli na razgovor.

Ključne riječi: posvojenje, potencijalni posvojitelji, dijete, potrebe djeteta

Marta Ajduk Bačun

Maja Romanić

Andrea Chircovici

Irena Molnar Stubičar

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Ivanić-Grad

e-mail: Marta.Ajduk@socskrb.hr

POSVOJENJE U BROJKAMA (HZSR, Područni ured Ivanić-Grad)

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine područje za koje je mjesno nadležan PU Ivanić-Grad obuhvaća 24 729 stanovnika. Ukupno područje koje pokriva PU Ivanić-Grad jest 370,58 km², a koje obuhvaća Grad Ivanić-Grad, te općine Kloštar Ivanić i Križ. Hrvatski zavod za socijalni rad (dalje u tekstu: HZSR), u čije se ustroji nalazi i Područni ured Ivanić-Grad u svojoj nadležnosti ima više od 148 ovlasti, uključujući i posvojenje, dok su primjerice u Velikoj Britaniji osnovane posebne agencije koje se bave isključivo posvojenjem. Uzimajući u obzir sve ovlasti koje stručni djelatnici HZSR imaju u svojoj nadležnosti, teškoćama koje se susreću u svome radu, te dugotrajnim sudskim postupcima Područni ured Ivanić-Grad može se pohvaliti da je u periodu od 2019. godine do kraja 2024. godine realizirao zasnivanje posvojenja za čak 24 djece. Svrha ove poster prezentacije jest prikazati zasnivanja posvojenja kroz bitna obilježja postupka posvojenja, kao i obilježja djece (djeca više kronološke dobi, djeca s teškim oštećenjima, djeca s lakšim oštećenjima, djeca pripadnici nacionalnih manjina, braća i sestre).

Ključne riječi: HZSR, posvojenje, posvojenje djece s teškoćama

Ivana Azenić
II.gimnazija Osijek

STAVOVI I POTREBE RAZREDNIKA O POTREBNIM OBLICIMA PODRŠKE OD STRANE STRUČNE SLUŽBE U ŠKOLI

U okviru Erasmus+ projekta "Empower through nonformal" provedeno je anketno ispitivanje stavova i potreba razrednika u II.gimnaziji Osijek u smislu daljnjeg profesionalnog razvoja i podrške koje primaju od stručne službe. Razrednici općenito procjenjuju da je posao razrednika najteži, a najmanje prepoznat dio njihovog zanimanja. Uočavaju se i razlike između onoga što razrednici smatraju najbitnijim temama za rad s učenicima, u odnosu na ono što s učenicima najčešće rade na satima razrednika, kao i između njihove procjene koje su najkorisnije, a koje najčešće korištene metode rada u neposrednom radu s učenicima. Razrednici procjenjuju da su slabije pripremljeni za provođenje pedagoških radionica s učenicima, što se prepoznaje kao najznačajnije mjesto daljnjeg profesionalnog razvoja. Uočava se i velika varijabilnost u odgovorima nastavnika u tome koje su zadaće razrednika ključne: dok jedni na prvo mjesto stavljaju odgojnu, drugi razrednici naglašavaju važnost administrativne zadaće razrednika. Razrednici naglašavaju potrebu za podrškom stručne službe u vođenju razredne klime, dok najviše primljene podrške procjenjuju u području komunikacije s učenicima i roditeljima. Rezultati ispitivanja upućuju na važnost stručnih suradnika u podršci nastavniku pri definiranju jasnoće uloge razrednika, usvajanju vještina vođenja razreda i primjene drugačijih metoda rada u razredu.

Ključne riječi: podrška, razrednik, stručni suradnik

Doris Barišić

Martina Pavičić

Marija Udiljak

Jelena Lazić

Udruga Nova Budućnost

e-mail: doris.barisic45@gmail.com

**ZBRINJAVANJE DJECE BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI U
UDRUZI NOVA BUDUĆNOST**

Cilj prezentacije je prikazati rad i funkcioniranje Udruge Nova budućnost koja se već 20 godina bavi sveobuhvatnim zbrinjavanjem djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi kroz organizirano stanovanje i smještaj uz stanovanje odgajatelja. Smještaj u Udrugi je od samih početaka svojevrsna alternativa institucijskom smještaju u objektima obiteljskog tipa na način da pružamo bolju integraciju djece u lokalnu zajednicu. Vizija Udruge je pružiti djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi siguran dom, sretno i mirno djetinjstvo te obrazovanje. Misija je osigurati djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi zadovoljavanje svih životnih potreba - stanovanje, prehrana, odijevanje, održavanje osobne higijene, briga o zdravlju, čuvanje, odgoj i obrazovanje, radne aktivnosti i kreativno provođenje slobodnog vremena. Rad Udruge se odvija u 3 zasebna objekta obiteljskog tipa s ukupnim kapacitetom 26 korisnika. U objektima je zaposleno 13 odgajatelja od kojih 6 stanuje s korisnicima, 3 člana stručnog tima koji se sastoji od socijalnog radnika, psihologa i socijalnog pedagoga te predsjednik udruge. U radu s djecom i mladima stručnjaci su fokusirani na individualni i grupni rad. Individualni pristup korisnicima je usmjeren na zadovoljavanje specifičnih potreba korisnika, dok se u grupnom radu provode razni oblici tematskih radionica. S ciljem cjelokupne integracije korisnika u lokalnu zajednicu, Udruga surađuje sa brojnim sportskim klubovima, folklornim ansamblom, školama, liječnicima, gradskom upravom i brojnim donatorima. Ovaj konkretan primjer smještaja djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi pokazatelj je učinkovitog načina rada u svrhu pozitivnog utjecaja na dobrobit djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi, njihovu integraciju u lokalnu zajednicu te pripremu za samostalan život.

Ključne riječi: alternativna skrb, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, životne potrebe, tretman, stanovanje

Nada Baždarić

Tamara Galov

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Črnomerec

e-mail: nada.bazdaric@socskrb.hr

SAGORIJEVANJE RODITELJA

Roditeljstvo je jedna od najzahtjevnijih uloga s kojom se odrasli suočavaju. Često se za nju osjećaju nedovoljno pripremljeno i podržano te se lako nađu pred izazovima za koje možda nemaju kapacitete. Bitno je da osoba prepozna da ne može sama te da potraži podršku. Ključnu ulogu u pružanju podrške roditeljima u takvim situacijama ima stručna osoba koja kroz socijalni rad pomaže roditelju. Sve je važnija i uloga socijalnog mentorstva, kao jedne od usluga Zavoda, koja djeluje uz suradnju sa drugim pružateljima usluga. Socijalni mentor uz odnos povjerenja korisniku pruža stručnu pomoć usmjerenu jačanju njegovih snaga i sposobnosti za uspješnije rješavanje izazova. Korisnika se osnažuje kako bi samostalno prevladao prepreke. Kao primjer dobre prakse prikazat će se rad s majkom koja je ostala sama sa dvoje mlt. djece, neriješenih obiteljsko pravnih odnosa, u stranoj državi, bez poznavanja jezika, nezaposlenoj i bez prihoda, kronično bolesnoj i bez zdravstvenog osiguranja, uz prijetnju izbacivanja iz stana. Pružena je sveobuhvatna podrška kroz interdisciplinarnu i transdisciplinarnu suradnju stručnjaka. U suradnji socijalnog mentora sa kolegama iz Zavoda, HZZ, HZJZ, različitim zdravstvenim djelatnicima te prevoditeljicom, a kroz razgovore, dopise i izlaske na teren, majka i djeca danas su uspješno integrirani u zajednici u kojoj žive. Majka je zaposlena, djeca pohađaju škole, žive u drugom stanu, imaju zdravstveno osiguranje, majci je pružena liječnička skrbi te uče hrvatski jezik. Upravo ovaj način rada u kojem suradnja različitih stručnjaka dovodi do većeg opsega djelovanja, a time zadovoljenje svih potreba obitelji, predstavlja primjer dobre prakse.

Ključne riječi: izazovi, roditeljstvo, sagorijevanje, podrška sustava, socijalni mentor, interdisciplinarna i transdisciplinarna suradnja

Tatjana Bedeković

Tea Milinović

Vedrana Viljevac Barić

Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar

RUČAK S RODITELJIMA

Već tradicionalno, krajem školske godine u Turističko-ugostiteljskoj i prehrambenoj školi Bjelovar provodimo školski projekt Ručak s roditeljima. Ručak s roditeljima je osmišljen s ciljem povezivanja škole i roditelja i prezentiranja naučenog kod učenika u posebnim razrednim odjelima. Nastavnici stručne prakse kod učenika koji se školuju za zanimanja pomoćni kuhar i slastičar te pomoćni konobar tijekom školske godine pripremaju učenike za buduća zanimanja, a sav trud njih i učenika dolazi do izražaja najviše upravo na zajedničkom događaju na koji su pozvani i roditelji. Učenici pripremaju jela te poslužuju pripremljenu hranu, a naš školski praktikum postaje restoran „Osmijeh“. Osim što roditelji imaju priliku vidjeti što njihovi učenici – koji su zbog svojih teškoća ponekad imali iskustvo isključivanja – naučili u smislu svoje struke, roditelji ih tada mogu vidjeti u drugačijem svjetlu, kao mlade ljude koji će krajem svog školovanja razviti vještine koje im mogu pomoći u životu i biti konkurentni na tržištu rada. Taj događaj pomaže nam u povezivanju s roditeljima, pruža nam prostor za otvoreni razgovor i davanje sugestija te ga na taj način i koristimo. Povratna informacija koju nam roditelji daju za ovaj događaj je neizmjereno pozitivna. Roditelji na tom događaju imaju priliku biti ponosni i na trud koji su oni uložili u odgoj svoje djece. Osim roditelja, na događaj se redovito odazivaju i brojni sudionici iz lokalne zajednice.

Ključne riječi: roditelj, učenici s teškoćama, povezivanje škole i roditelja

Mira Bek Vujičić
Ljiljana Gulić
Marija Stojević
Ozren Šenator
Ana Vodanović Kosić
Jadranka Jurić

Klinika za dječje bolesti Zagreb

Poliklinika za dječju i adolescentnu psihijatriju, Dnevna bolnica

e-mail: mira.bekvujicic@kdb.hr

**PROGRAM EDUKACIJSKIH RADIONICA ZA DJECU I RODITELJE DJECE S KRONIČNIM BOLESTIMA
– PRIMJER DOBRE PRAKSE**

Djeca koja boluju od kroničnih bolesti pokazuju dvostruko veći rizik za probleme socijalne prilagodbe, te razvoj internaliziranih i eksternaliziranih poremećaja, u odnosu na zdravu djecu. Meta analiza koja je obuhvatila rezultate 954 studije i podatke 104 867 djece i adolescenata s kroničnim bolestima (maligne bolesti, astma, dijabetes, artritis, pretilost i epilepsija) pokazala je značajno sniženo fizičko i socijalno funkcioniranje, te niža obrazovna postignuća oboljele djece (Pinquart M, Teubert D., Academic, Physical and Social functioning of Children and adolescents With Chronic Physical Illness, J Pediatric Psychol. 2012.). U sklopu Dnevne bolnice Poliklinike za dječju i adolescentnu psihijatriju u Klinici za dječje bolesti Zagreb osmišljen je program podrške za djecu s kroničnim bolestima i njihove roditelje. Ciklus od dvanaest radionica (šest radionica za roditelje, šest za djecu) provodi interdisciplinarni tim stručnjaka (dječji psihijatar, socijalni pedagog, psihoterapeut, psiholozi, medicinska sestra). S roditeljima se razgovara o utjecaju kronične bolesti na obitelj i mentalno zdravlje članova obitelji, razvojnim specifičnostima odgoja djece s kroničnim bolestima, o načinima nošenja sa stresom, o izazovima i potencijalima. Radionice s djecom usmjerene su na osnaživanje samopouzdanja i samopoimanja i olakšavanje procesa prihvatanja kronične bolesti. Djeca imaju priliku iznositi svakodnevne probleme s kojima se suočavaju, poteškoće u vršnjačkim odnosima, te im se uz pomoć različitih pristupa i metoda (biofeedback, mindfulness) pokušava približiti načine nošenja sa stresom i izazovima specifičnima za njihovu kroničnu bolest. Na temelju rezultata evaluacije provedenog programa kreiraju se budući edukacijski ciklusi sa još većim fokusom na potrebe djece s kroničnim bolestima i njihovih roditelja.

Ključne riječi: djeca s kroničnim bolestima, roditelji, osnaživanje, podrška interdisciplinarnog tima stručnjaka

Marina Bencek

Silvia Vučinić Žokalj

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Rijeka

e-mail: silvia.vucinic@socskrb.hr

ODNOS U FOKUSU – PROFESIONALNO POMAGANJE KROZ SOCIJALNO MENTORSTVO

Socijalno mentorstvo je inovativna usluga u sustavu socijalne skrbi koja se temelji na razvoju odnosa između mentorirane osobe i mentora. Cilj je kroz usmjereni, empatični pristup pružiti podršku korisnicima kako bi premostili izazove, jačali samopouzdanje te postigli stabilnost i samostalnost. Odnos mentora i korisnika ključan je za uspjeh usluge, jer se kroz povjerenje, jasno definirane uloge i transparentnu komunikaciju postižu dugoročne pozitivne promjene. Ova poster prezentacija prikazuje primjer dobre prakse kroz slučaj korisnice Ž(44), samohrane majke i dugogodišnje korisnice zajamčene minimalne naknade. Njezin početni odnos sa socijalnom radnicom bio je formalne prirode, ograničen na administrativne obveze. No, uključivanjem u socijalno mentorstvo započela je izgradnja dubljeg, suradničkog odnosa temeljenog na povjerenju i empatiji, koji je u prezentaciji praćen kroz sve faze socijalnog mentorstva. Tijekom mentorstva, korisnica je kroz osam susreta aktivno sudjelovala u planiranju i provedbi aktivnosti. Suradnja s mentoricom omogućila joj je uključivanje u aktivacijske radionice Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, gdje je stekla dodatne vještine i motivaciju za profesionalni razvoj. Na kraju programa pronašla je zaposlenje u sklopu javnih radova, a trenutno je uspješno integrirana u radni kolektiv, zadovoljna svojim poslom i razmatra mogućnost trajnog zaposlenja. Financijska stabilnost pozitivno je utjecala na kvalitetu života nje i njezine obitelji. Prikaz ovog slučaja naglašava središnju ulogu odnosa u procesu socijalnog mentorstva. Povjerenje, empatija i stručne smjernice omogućuju korisnicima da prepoznaju vlastite potencijale i hrabrije se suoče s izazovima. Uspješan odnos mentora i korisnika ne samo da doprinosi osobnoj i profesionalnoj transformaciji, već i jača otpornost obitelji, olakšavajući integraciju u društvo.

Ključne riječi: Socijalno mentorstvo, suradnički odnos, osnaživanje korisnika, primjer dobre prakse, otpornost obitelji.

Ančica Benko

Jelena Pavlek Bardić

Dom za odrasle osobe Borova

e-mail: jelena.pavlekbardic@socskrb.hr

**ULOGA OBITELJI U ŽIVOTU OSOBA S TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA
IZ PERSPEKTIVE STRUČNIH RADNIKA**

Cilj ovog rada jest prikazati važnost i ulogu obitelji u životu osoba s teškoćama mentalnog zdravlja koje se nalaze na smještaju u ustanovi socijalne skrbi. Uloga obitelji je višestruka ne samo za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja već i za stručne radnike ustanova jer stručnim radnicima mogu pružiti vrijedne uvide u stanje i funkcioniranje osobe. Redovite posjete, održavanje kontakata, uključivanje u rehabilitaciju korisnika na smještaju, uvelike olakšavaju svakodnevni život korisnika, ali i rad stručnih radnika. Stoga se u Domu za odrasle osobe Borova velika pažnja pridaje kontinuiranom održavanju odnosa korisnika s njihovim obiteljima i njima bliskim osobama. Potiču se česti telefonski kontakti, posjete te odlasci u vlastitu obitelj. Korisnici putem vlastitih mobilnih uređaja ili iz ureda radnika imaju priliku komunicirati s članovima obitelji i bliskim osobama. Na ulazu u ustanovu postavljena je i telefonska govornica na kojoj korisnici obavljaju dežurstvo javljajući se na telefon i pozivajući traženu osobu. Na takav način svi korisnici mogu, neovisno o dostupnosti stručnog radnika, stupiti u kontakt sa sebi bliskim osobama.

Redovito obilježavamo Dan obitelji pozvanjem članova obitelji i prijatelje korisnika koji u suradnji sa stručnim radnicima pripremaju prigodan program te zajednički ručak i druženje. Posterom će se prikazati rezultati anketnog istraživanja u kojem je sudjelovalo 65 korisnika Doma. Rezultati pokazuju kako je korisnicima od iznimne važnosti kontinuirano održavanje kontakta s obitelji te razumijevanje njihovih potreba od strane obitelji. Važne su im povremene posjete članova obitelji, a kao izričito važne ističu povremene odlaske kod obitelji, bilo na jedan ili više dana.

Ključne riječi: obiteljsko okruženje, interdisciplinarna suradnja, osobe s mentalnim oštećenjima, mreža podrške, aktivnosti u zajednici

Ivana Blajić

Dolores Pranjić

Lucija Marcelić

Centar za pružanje usluga u zajednici Zadar

e-mail: lucija.marcelic@socskrb.hr

MOBILNI U ZAJEDNICI

Život u ruralnim dijelovima Zadarske županije predstavlja brojne izazove za obitelji, posebno za one obitelji u kojima je procijenjeno da su djeca u riziku od problema u ponašanju ili ih već pokazuju. Takve obitelji su često diskriminirane u društvu jer do 2021. godine nije postojala sveobuhvatna podrška za rješavanje problema s kojima se suočavaju u pogledu mentalnog zdravlja djece. Centar za pružanje usluga u zajednici Zadar prepoznao je to i osnovao mobilni tim koji je započeo s radom kao pilot projekt da bi danas bio prepoznata socijalna usluga. Cilj mobilnog tima je doći do što većeg broja obitelji u kojima postoje problemi u ponašanju kod djece, doprinijeti smanjenju osjećaja isključenosti zbog prometne izoliranosti te poboljšati kvalitetu života i njihovog mentalnog zdravlja. Mobilni tim sastavljen je od stručnjaka različitih profila te predstavlja multidisciplinarni pristup razumijevanja problema. U dosadašnjem radu sa ukupno 130 korisnika postignuti su pozitivni ishodi koji se očituju kroz jačanje obiteljske kohezije, stjecanje konkretnih vještina potrebnih za nošenje s trenutnim i budućim izazovima, jačanju mentalnog zdravlja djece i mladih te podršku u zahtjevnim situacijama prilikom čega su se koristile različite metode i kreativne tehnike. Dodatna vrijednost mobilnog tima primjećuje se u uspostavljanju koordiniranog sustava potpore spomenutim obiteljima jačajući suradnju sa Zavodom za socijalni rad i osiguravanjem sveobuhvatnijeg praćenja korisnika.

Ključne riječi: mobilni tim, mentalno zdravlje, psihosocijalna podrška, metode rada mobilnog tima

Maria Brčić

Ljiljana Vojnović

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Vukovar

e-mail: maria.brcic@socskrb.hr

e-mail: ljiljana.vojnovic@socskrb.hr

IZAZOV ODRŽAVANJA SURADNJE SA RODITELJIMA U SITUACIJI ŽURNOG IZDVAJANJA DJECE - PRIKAZ SLUČAJA

Prikazan je slučaj postupanja socijalnog radnika i psihologa u situaciji žurnog izdvajanja troje male djece, po prijavi promjenjenih okolnosti, a nakon što je u obitelji prethodno izrečena mjera intenzivne stručne pomoći i potpore te izrađen plan sigurnosti. Radi se o situaciji koja od stručnog radnika zahtijeva prelazak iz modela partnerstva u zaštitnički model u kom ima dominantniju ulogu od roditelja koristeći svoje ovlasti određene zakonom, koja situacija postaje krizna uslijed pojave otpora i prijetjećeg ponašanja roditelja, što je vrlo zahtjevno i u odnosu na osobne karakteristike stručnjaka. Izložene su karakteristike slučaja, te načini održavanja suradničkog odnosa tijekom i nakon izdvajanja djece, sa tehnikama deeskalacije uznemirenosti i agresivnosti, uz različite timske uloge. Naglasak je na razumijevanju korisničke perspektive i poštivanju dostojanstva roditelja čak i u ovim ekstremnim slučajevima i situacijama. Opisane su karakteristike na strani roditelja i stručnog radnika koje su prepoznate kao mogući preduvjeti optimalnog ishoda navedenih postupaka - primjerice, razina socijaliziranosti uz efekt ranije procesuiranosti/kažnjavanosti za prijetnje stručnim radnicima na strani roditelja, te prije svega sposobnosti samoregulacije, kapacitet razumijevanja i prihvaćanja nasuprot osuđivanju na strani stručnog radnika. Navedeno predstavlja izazov za stručnog radnika u ovakvim kriznim situacijama, te je prikazan mogući način prevladavanja izazova putem Munsonovih 10 velikih pitanja za refleksiju. Ishod postupanja je promjena od otvoreno prijetjećeg ponašanja roditelja do njegova smirivanja i stavljanja njegove borbe u zakonske mogućnosti, a otklonjen je i utjecaj stigmatizacije kao motiv destruktivne borbe za povratak djece.

Ključne riječi: žurno izdvajanje djece, suradnja, deeskalacija

Ana Budimir

Diana Dorma Duvnjak

OŠ "Braća Seljan" Karlovac

Zavod za javno zdravstvo Karlovačke županije

NAVIKE KORIŠTENJA INTERNETA I DRUŠTVENIH MREŽA KOD DJECE U VIŠIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE

Mnoga do sada provedena svjetska i hrvatska istraživanja nedvojbeno su pokazala da prekomjerna i neadekvatna upotreba interneta i društvenih mreža može dovesti do niza negativnih posljedica na mentalno zdravlje djece i mladih. Radi navedenog se pristupilo ispitivanju kakve su navike korištenja interneta i društvenih mreža kod učenika OŠ „Braća Seljan“ u Karlovcu. Istraživanje je provedeno na ukupno 136 učenika viših razreda, a ciljevi su bili ispitati u kojoj su mjeri učenici izloženi nasilju putem interneta i društvenih mreža, koliko su oprezni prilikom korištenja društvenih mreža, kakva pravila i ograničenja u vezi njihovog korištenja im postavljaju roditelji te kome bi se obratili za pomoć u slučaju neugodnih iskustava na društvenim mrežama. Rezultati istraživanja pokazali su zabrinjavajuće činjenice: učenici su u velikoj mjeri izloženi online nasilju, nedovoljno brinu u svojoj sigurnosti, roditelji nad njima imaju vrlo malu ili nikakvu kontrolu i nadzor te se dio njih ne bi obratio nikome u slučaju neugodnosti i problema. Navedene informacije ukazale su na potrebu djelovanja prema učenicima i roditeljima s ciljem edukacije i prevencije mogućih teškoća mentalnog zdravlja kao posljedice neadekvatnog korištenja interneta i društvenih mreža. Pri tome je prepoznata potreba za suradnjom s različitim ustanovama i institucijama u nošenju s ovom problematikom te je organizirana provedba niza predavanja i radionica u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Karlovačke županije, Obiteljskim centrom (Područna služba Karlovačka), Policijskom upravom Karlovačkom, Medicinskom školom Karlovac, Udrugom „Ti si OK“. Nakon svih provedenih aktivnosti ponovno će biti provedeno istraživanje na učenicima kako bi se utvrdio učinak istih.

Ključne riječi: učenici, Internet, društvene mreže, mentalno zdravlje, prevencija

Nikolina Bunčić

Željka Matijević

Nataša Horvat

Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor

e-mail: domvladimirnazor@gmail.com

ŽUTO SVJETLO NA SEMAFORU

Odgajatelj u radu treba uvažavati specifične potrebe i kapacitete djeteta. Djeca na smještaju su u obiteljima proživljavala traumatska iskustva zanemarivanja, zlostavljanja, svjedočenja obiteljskom nasilju ili su bila žrtve nasilja od strane bliskih osoba. Pretpostavka kreiranja kvalitetnog odnosa odgajatelja s djetetom je razumijevanje djetetovog iskustva življenja u disfunkcionalnim obiteljima, traumatskih iskustava koja su proživljavali, prisutnih reakcija kao i obrambenih mehanizama.

Odgajatelj treba biti spreman pružiti emocionalnu podršku, stabilnost i kreirati sigurno okruženje koje će djeci omogućiti proradu ranijih iskustva te razvoj zdrave emocionalne baze za budućnost. Jake strane odgajatelja uključuju dobro razvijene komunikacijske vještine empatičnost, sposobnost samoregulacije emocija, strpljenje, etičnost, usredotočenost u radu s djecom, relacijske kompetencije, poznavanje razvojnih potreba djece razne kronološke dobi, te kreativnost u osmišljavanju aktivnosti i intervencija usmjerenih na zadovoljavanje potreba djeteta odnosno poticanje djetetovih vještina, znanja i interesa. U radu s traumatiziranom djecom odgajatelj treba znati voditi brigu o sebi i svom mentalnom zdravlju uvažavajući prisutan rizik sekundarne traumatizacije. Pretpostavka da će dijete imati povjerenja u odgajatelja i imati doživljaj da je odnos s odgajateljem njegovo sigurno mjesto podrazumijeva pristup djetetu na način da mu se zadovoljavaju osnovne psihološke potrebe. Unutar takvog odnosa dijete ima priliku istraživati svoje interese, osvijestiti svoje potrebe i vjerovati odgajatelju u slušanju savjeta, uputa i realizaciji istih. Važno je omogućiti djetetu participiranje sukladno mogućnostima. Cilj je prezentirati bitne osobine, vještine i znanja odgajatelja u kreiranju kvalitetnog odnosa s djecom kao preduvjeta za provođenje kvalitetne brige i odgoja. Kvalitetan odnos na relaciji odgajatelj dijete doprinosi boljitku života djeteta u instituciji.

Ključne riječi: profesionalni odnos, kompetencije odgajatelja, razvoj

Nikolina Butigan

Tina Taslak

Centar za pružanje usluga u zajednici Maslina

e- mail: nikolina.butigan@socskrb.hr

„ŠTO KADA MI JE SVEGA PREVIŠE?“

Ova poster prezentacija „Što kada mi je svega previše?“ fokusira se na primjere dobre prakse u profesionalnom radu u Centru za pružanje usluga u zajednici Maslina. Cilj rada je prikazati kako se u Centru Maslina prevenira sindrom sagorijevanja na radnom mjestu kao i kako se osigurava kompetentan rad s korisnicima kroz supervizijske susrete kao i zajednička putovanja korisnika i stručnjaka. Prikazati će se pojedine teškoće s kojima se stručnjaci suočavaju u svakodnevnom radu, s fokusom na rad s djecom bez odgovarajuće roditeljske skrbi, dok će s druge strane biti prikazana 3 zajednička putovanja stručnjaka i korisnika kao i metode rada na supervizijskim susretima stručnjaka. Nastojati će se pružiti uvid u učestale stresne situacije u Centru za pružanje usluga u zajednici Maslina kao i u značaj redovitog ventiliranja emocija na profesionalnom polju kroz navedena putovanja i supervizijske susrete. U poster prezentaciji biti će prikazane fotografije različitih aktivnosti sa zajedničkih putovanja te će biti prikazane 2 metode rada među stručnjacima. Zaključci koji će biti prezentirani su važnost supervizije u direktnom radu s djecom bez odgovarajuće roditeljske skrbi te značaj socijalne podrške i zajedničkih aktivnosti stručnjaka i korisnika.

Ključne riječi: prevencija, sagorijevanje, ventiliranje

Snježana Čotić

dr.sc.Marina Božić Bakušić

COO Juraj Bonači, Split

e-mail: centar.juraj.bonaci@gmail.com

OD IZAZOVA DO OSTVARENJA CILJA - KAKO JE OTOK BRAČ POSTAO PRVI HRVATSKI OTOK NA KOJEM SE PRUŽAJU IZVANINSTITUCIONALNE USLUGE RANE RAZVOJNE PODRŠKE

Cilj ovoga rada je prikaz potreba i dostupnih usluga djeci sa teškoćama u razvoju u okviru rane razvojne podrške na otoku Braču. Centar za odgoj i obrazovanje „Juraj Bonači“, Split je u sklopu Odjela za pružanje izvaninstitucionalnih usluga otvorio organizacijsku jedinicu na otoku Braču. Na taj način otok Brač je postao prvi hrvatski otok na kojem se pružaju izvaninstitucionalne usluge rane razvojne podrške u sustavu socijalne skrbi. Programom rane razvojne podrške na otoku Braču obuhvaćena su djeca od dojenačke dobi do sedme godine života. Pravovremeno uključivanje u programe rane razvojne podrške djece s neurorazvojnim rizikom i razvojnim teškoćama ima za cilj uvažavanje svih djetetovih potreba i specifičnosti, uzimajući u obzir funkcioniranje i dobrobit cijele obitelji. Postupci koji se provode kroz (re)habilitacijske programe sukladni su dijagnozi i razvojnim potrebama svakoga djeteta ali i obitelji u cjelini. Broj djece s teškoćama koja su obuhvaćena ranom razvojnom podrškom je 65 uključujući i njihove obitelji. Usluge kojima su na tjednoj bazi obuhvaćena djeca sa teškoćama u razvoju su edukacijsko rehabilitacijska podrška, logopedska podrška, psihološka podrška, fizikalna terapija i terapija senzorne integracije. Stručna podrška obitelji provodi se na način da se poslije svake terapije roditeljima/skrbnicima daju informacije, podučava ih se, pruža im se pomoć i podrška o načinu rada sa djetetom kako bi se usmjerili i pozitivno utjecali na djetetov cjelokupni rast i razvoj. Svakih 6 mjeseci provodi se evaluacija postavljenih ciljeva od strane svi stručni radnika koji rade sa djetetom i o tome se izvještava nadležni zavod za socijalni rad. Ranom podrškom kroz obiteljski usmjerene programe naš tim stručnjaka interdisciplinarnim pristupom (težeći transdisciplinarnom pristupu) pruža mogućnost za optimalan razvojni ishod djeteta, čime se preveniraju mogući razvojni rizici, te osnažuju roditelji i članovi obitelji da bi na adekvatan način podržali djetetov razvoj.

Ključne riječi: rana razvojna podrška, MROSP, Brač, COO Juraj Bonači, interdisciplinarni pristup

Ines Čukelj
Gordana Mešin
 Claritudo d.o.o.

VAŽNOST UKLJUČIVANJA RODITELJA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U POSTUPKE RANE INTERVENCIJE

Koncept rane intervencije se temelji na primjerenom razvojnom poticanju i poučavanju djeteta s teškoćama u razvoju, u cilju postizanja optimalnog razvojnog ishoda te unaprjeđivanju i jačanju roditeljskih kompetencija i očuvanja uravnoteženih obiteljskih odnosa. U ovoj prezentaciji ističe se važnost uključivanja roditelja/skrbnika u terapijski rad s djecom i psihološke podrške roditeljima/skrbnicima kroz individualni i grupni rad, primjenom psihodramskih tehnika. Roditelje/skrbnike se uključuje kao suradne partnere u interakciju s djetetom tijekom terapijskog postupka. Njihovo prisustvo terapiji i aktivno uključivanje je važno jer im pomaže osvijestiti i razumjeti teškoće koje se javljaju kod djeteta te razloge njihovog perzistiranja. Također im pomaže uočiti i spoznati potencijale i sposobnosti svog djeteta. Tijekom terapijskog postupka savjetuje ih se kako prilagoditi svoje neprimjerene stavove i očekivanja od djeteta. Kada roditelji/skrbnici saznaju za teškoću svog djeteta nerijetko bivaju preplavljeni neugodnim emocijama s kojima se teško nose. Često se javlja stres, anksioznost, krivnja i samostigmatizacija, što značajno umanjuje njihove roditeljske kompetencije. Kako bi im se pomoglo ublažiti ove neugodne emocije, stručni tim Claritudo centra, osim savjetovanja kroz terapijske postupke, organizira psihodramske radionice te individualnu i grupnu psihološku podršku za roditelje/skrbnike. Podučava ih se tehnikama smanjivanja stresa te ispravnom reagiranju na nepoželjna ponašanja djeteta. Podiže im se svijest o važnosti brige za svoje zdravlje (fizičko i psihičko) i traženja/prihvatanja pomoći od okoline. Krajnji cilj je pomoći roditeljima kako bi kroz usvojeno znanje, vještine i praktično iskustvo pružali svom djetetu primjerenu pomoć i podršku, smanjili neugodne emocije i povećali roditeljske kompetencije. U konačnici, cilj je poboljšati im kvalitetu života.

Ključne riječi: rana intervencija, psihološka podrška, interdisciplinarnost i roditelji

Danijela Dobrečević

Helena Gorički

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Sesvete

e-mail: Danijela.Dobrecevic@socskrb.hr

**OD USLUGE RANE INTERVENCIJE DO OSOBNE ASISTENCIJE -
SUSTAVNA I KOMPLETNA PODRŠKA RODITELJIMA DJETETA S OŠTEĆENJEM ZDRAVLJA**

Odgovornost za skrb o djeci i njihovoj dobrobiti je ustavno pravo i dužnost roditelja, ali i obveza društva u osiguravanju preduvjeta za kvalitetniji razvoj djece. Podrška države kroz potpore i usluge prioritetan su cilj u osnaživanju obitelji u podizanju djece. Cilj poster prezentacije je prikazati mjere i radnje koje su se od korisnikova rođenja do aktualno srednje životne dobi poduzimale unutar sustava soc. skrbi, ali i izvan njega, a u svrhu uključivanja i normalnog funkcioniranja korisnika s Downovim sindromom, ali i cijele obitelji u zajednici. Po rođenju djeteta s Downovim sindromom roditelji su upućeni u sustav soc. skrbi kroz koji dobivaju pomoć i podršku u cjeloživotnom ciklusu roditeljstva korištenjem niza socijalnih usluga: rana razvojna podrška, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravak, organizirano stanovanje, aktualno korištenje usluge osobne asistencije kao i korištenje naknada u sustavu soc. skrbi: jednokratna naknada, inkluzivni dodatak, naknada za ugroženog kupca energenata. Rezultati kontinuiranog rada svih uključenih stručnjaka i suradnje roditelja sa stručnjacima kao i međuresorna suradnja je stabilna obitelj, uključenost u mrežu podrške u zajednici te shodno tome zadovoljan stručnjak koji je svojom upornošću i radom povećao pozitivnu sliku o sebi, samopouzdanje kao i samopoštovanje u profesionalnoj ulozi. Zaključno, afirmativne misli obitelji i stručnjaka u dugogodišnjem procesu pomoći obitelji ukazuju da kontinuirani rad svih dionika dovodi do zadovoljstva i stručnjaka i obitelji: „*Na početku je bilo teško, ali sada vidimo napredak*“ te „*Kontinuirani rad s obitelji daje najbolje rezultate jer se dugoročno postiže napredak, a ne samo kratkotrajno rješenje*“

Ključne riječi: sustavna podrška, međuresorna suradnja, zadovoljstvo, podizanje osobnih i profesionalnih kvaliteta na višu razinu

Ana Dokmanić

Mateja Jareš Moćan

Kristina Ostović

Martina Cuvaj

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Ivanić-Grad

e-mail: Kristina.Ostovic@socskrb.hr

ZASNIVANJE POSVOJENJA KAO NAČIN OSTVARIVANJA RODITELJSTVA

Posvojenje je poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji posvojiteljima omogućuje roditeljstvo, a djetetu trajni oblik skrbi i odrastanje u obitelji. U postupku zasnivanja posvojenja nadležan je stručni tim Hrvatskog zavoda za socijalni rad (dalje u tekstu: HZSR). Zakonodavni okvir ne propisuje postupak odabira najprikladnijih potencijalnih posvojitelja. Kroz ovaj rad, na primjeru pozitivne prakse Područnog ureda Ivanić-Grad, žele se prikazati faze postupka zasnivanja posvojenja koje prolaze potencijalni posvojitelji kako bi se ostvarili u ulozi roditelja, te koja je uloga stručnjaka/stručnog tima pri HZSR u svakoj od faza. Stručni rad kod zasnivanja posvojenja pri HZSR, Područni ured Ivanić-Grad obuhvaća šest faza. Prva faza podrazumijeva traženje najprikladnijih posvojitelja što obuhvaća pretraživanje registra, telefonski kontakt sa posvojiteljima, te predstavljanje potencijalnih posvojitelja u Područnom uredu. Druga faza obuhvaća odabir najprikladnijeg posvojiteljskog para/posvojitelja uparivanjem sa karakteristikama djeteta/djece, a po procjeni stručnog tima. U trećoj fazi dolazi do upoznavanje potencijalnih posvojitelja sa socijalno anamnestičkim podacima djeteta. Ostvarivanje prvog kontakta potencijalnih posvojitelja s djetetom što obuhvaća pripremu djeteta, podršku posvojiteljima, te podršku pružatelju usluge smatramo četvrtom fazom. U petoj fazi prati se ostvarivanje osobnih odnosa i prilagodbe djeteta u posvojiteljskoj obitelji, a što podrazumijeva kontakte sa posvojiteljima i pružateljem usluga, razmjenu informacija, te pružanje podrške uslijed izazova tokom prilagodbe djeteta. Posljednja šesta faza odnosi se na donošenje rješenja o zasnivanju posvojenja.

Ključne riječi: posvojenje, roditeljstvo, podrška

Andrea Duvnjak
Marija Markotić
Obiteljski centar
Područna služba Zagrebačka
e-mail: Marija.Markotic@SOCSKRB.HR

RODITELJSTVO U RAVNOTEŽI: PODRŠKA I IZAZOVI ŠKOLSKOG DOBA - PRIKAZ EDUKACIJSKOG PROGRAMA ZA RODITELJE ŠKOLSKE DJECE

Kao i samo društvo, obitelj kontinuirano prolazi kroz promjene i unutar faza vlastitog životnog ciklusa i sociokulturnog konteksta u kojem živi. Roditeljstvo postaje sve zahtjevnije i složenije s preusmjeravanjem fokusa sa osiguravanja materijalnog i stambenog pitanja obitelji, na kvalitetu samih odnosa u obitelji, roditeljskoj dijadi, sustavu sibringa, široj obitelji. Cilj izlaganja je prikaz prepoznavanja potreba na području roditeljstva, uspješne suradnje ustanova u lokalnoj zajednici (Hrvatski zavod za socijalni rad, Gradsko društvo Crvenog križa i Obiteljski centar), kreiranje i provedba osmišljenog programa edukacije i senzibilizacije roditelja o važnosti kvalitete odnosa na relaciji roditelj – dijete. Program pod nazivom „Roditeljstvo u ravnoteži: podrška i izazovi školskog doba“ je namijenjen roditeljima u obiteljima gdje je utvrđena niska ili srednja razina razvojnih rizika te je u skladu s Nacionalnim planom razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine, a sa svrhom prevencije institucionalizacije djece i mladih. Radionice su kreirane prema principima realitetne i systemske obiteljske terapije. Oba pristupa dijele usmjerenost na sadašnjost, osobnu odgovornost i promjenu te važnost međuljudskih odnosa. Uz navedeno, ljudsko ponašanje tumače na principu cirkularnosti što predstavlja odmak od linearne uzročnosti. Teme radionica su: stilovi roditeljstva, komunikacija u obitelji, postavljanje granica, socioemocionalni razvoj djece, slobodno vrijeme, digitalno doba, roditeljski stres i samopomoć. Radionice uključuju teorijski i iskustveni dio, uz naglasak na samoprocjenu iz uloge roditelja. Cilj osmišljenih radionica je pružanje roditeljima znanja, vještine i emocionalnu podršku kako bi se bolje snalazili u izazovima roditeljstva, unaprijedili odnos s djecom te posljedično utjecali na funkcionalniju obiteljsku dinamiku.

Ključne riječi: roditeljstvo, odnos, škola, sistem, cirkularnost

Ena Frković

Renata Ozimec

Edita Šafranko

Centar za pružanje usluga u zajednici Zagreb – Dugave

STRUKTURIRANE SLOBODNE AKTIVNOSTI U SKLOPU SOCIJALNE USLUGE POLUDNEVNOG BORAVKA KAO ZAŠTITNI ČIMBENIK U PREVENCIJI RAZVOJA PROBLEMA U PONAŠANJU

Cilj poster prezentacije je prikazati različite slobodne aktivnosti koje se provode u sklopu usluge poludnevnog boravka Centra Dugave, a koje doprinose smanjenju rizika od razvoja problema u ponašanju. Korisnici navedene socijalne usluge su djeca osnovnoškolske dobi čija su ponašanja stručnjaci iz škole - razrednici, učitelji i stručni suradnici, detektirali kao rizična te djeca s većim teškoćama u socijalnoj integraciji. Svakodnevni rad u grupi odgajatelji kreiraju u skladu s potrebama i karakteristikama korisnika, a dio rada odnosi se na planiranje slobodnih aktivnosti. U okviru ovog poludnevnog boravka provode se strukturirane slobodne aktivnosti koje imaju jasan cilj, strukturu, pravila i nadzirane su od strane odgajatelja. Poster prezentacijom prikazat će se široki spektar takvih aktivnosti – od likovnih radionica, igri, sportskih, kulinarskih i dramskih aktivnosti do organiziranih redovnih posjeta različitim umjetničkim ili sportskim centrima (izložbe, muzeji, predstave, radionice, igraonice, klizanje, plivanje, planinarenje). Korisnicima su na boravku ponuđeni brojni sadržaji te su u mogućnosti pronaći, u skladu s vlastitim afinitetima, aktivnosti u koje žele biti uključeni i izvan programa. U organizaciji istog također sudjeluju odgajatelji te je potrebna suradnja s bližom zajednicom. Na taj način se smanjuje rizik od izloženosti i uključenja u brojna neprihvatljiva ponašanja koja su učestalija kada korisnici provode vrijeme stihijski i bez nadzora. Rezultati evaluacija u brojim grupama pokazuju da su na ovaj način korisnici u većoj mjeri fizički aktivni, manje vremena provode pred ekranima, pokazuju veće zadovoljstvo samima sobom te lakše sklapaju prijateljstva s vršnjacima.

Ključne riječi: Centar Dugave, strukturirane slobodne aktivnosti, poludnevni boravak, prevencija problema u ponašanju, odnos sa zajednicom

Patricija Fučec

Ivana Subotić

Ksenija Kolar Patarčec

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Prelog

e-mail: patricija.fucec@socskrb.hr

MEĐURESORNA SURADNJA – TIM KOTORIBA

U poster prezentaciji prikazat će se provođenje međuresorne suradnje u međimurskom naselju Kotoriba, u kojem se nalazi izolirano romsko naselje. U provođenju međuresorne suradnje sudjeluju HZSR, PU Prelog, policija, OŠ Jože Horvata Kotoriba, Dječji vrtić Kotoriba, djelatnici Doma zdravlja Kotoriba, djelatnici Općine Kotoriba, Društvo žena Kotoriba, Društvo NAŠA DJECA Kotoriba te predstavnici Romske nacionalne manjine u Kotoribi. Međuresorni tim Kotoriba u Međimurskoj županiji djeluje već dvije godine. U poster prezentaciji prikazat će se aktivnost tima koji je usmjeren na sve pripadnike romske nacionalne manjine, a osobito na djecu i mlade Rome. Poseban fokus biti će stavljen na pripadnike romske nacionalne manjine koji žive u izoliranim romskim naseljima, u kojima su uvjeti stanovanja, dostupnost komunalnih i infrastrukturnih usluga i opremljenost kućanstava iznimno slabi, a sadržaji primjereni djeci i mladima su gotovo nepostojeći. Također, fokus će se staviti i na poteškoće pristupa pripadnika romske nacionalne manjine obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti, što posljedično smanjuje mogućnost zapošljavanja i osamostaljenja. Ovi iznimno teški i nezanemarivi uvjeti odrastanja i života ograničavaju ih u ostvarivanju osnovnih ljudskih prava i jednakosti. Radi smanjivanja i prevencije navedenih rizika, potrebno je koordinirano uključivanje Roma u društvo, a što bi se postiglo osnivanjem međuresornih timova i u drugim naseljima u kojima za isto postoji potreba. Da bi ta međuresorna suradnja bila učinkovita, nužno je osigurati kapacitete svih uključenih tijela. Lokalno prisutni koordinirani stručni timovi međusobno dijele iskustva, vlastite profesionalne snage te zabrinutosti u radu s gore navedenom problematikom, a sve s ciljem unaprjeđenja vlastitog profesionalnog djelovanja.

Ključne riječi: međuresorna suradnja, socijalna podrška, prevencija rizika, romska nacionalna manjina

Iva Galić

Rafaela Galić

Centra za pružanje usluga u zajednici Maestral Split

e-mail: esf.imotski.maestral@gmail.com

**MOBILNI TIM CENTRA MAESTRAL - JEDINSTVENI VID PRUŽANJA SOCIJALNE USLUGE NA
PODRUČJU IMOTSKE KRAJINE**

Centar za pružanje usluga u zajednici Maestral Split 2020. godine kroz projekt Europskog socijalnog fonda „Pružimo ruku podrške djeci, mladima i obiteljima“ uspostavlja novu uslugu iz područja socijalne skrbi u Imotskom - psihosocijalnu podršku biološkim, udomiteljskim i posvojiteljskim obiteljima te mladim ljudima ispod 25 godina. Istu pruža mobilni tim kojeg čine socijalna radnica i psihologinja vođenim savjetovanjem kao primarnom metodom rada. Usluga se pruža u uredu tima, kao i kroz terenske izvide. Uslugom je obuhvaćena cijela Imotska krajina te je ista ujedno i jedina postojeća usluga tog tipa. Provođi se na temelju uputnice Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područni ured Imotski, kojima se šalju izvještaji o radu s korisnicima.

Obzirom da se usluga pokazala izuzetno korisnom, nadležno Ministarstvo već oformljena radna mjesta određuje kao trajna zaposlenja. Velik broj obitelji na imotskom području je osamljen, prometno izoliran i bez spoznaja o mogućnostima potpore, zbog čega je mobilnost tima jedini način da im se pruži podrška. Od samog početka implementacije projekta do danas, kroz uslugu su prošle ukupno 53 obitelji (45 bioloških, 7 udomiteljskih, 1 posvojiteljska) kao i 25 osoba mlađih od 25 godina. To je ukupno 285 korisnika. Kao jedan od najvažnijih elemenata kvalitete usluge prepoznala se upravo međuresorna suradnja s odgojno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim te ustanovama socijalne skrbi. Ista je nedavno dobila svoju službenu formu – GLOK – „Misli globalno, djeluj lokalno“.

Ključne riječi: Centar Maestral, psihosocijalna podrška, mobilni tim, međuresorna suradnja, GLOK

dr. sc. Romana Galić

mr.sc. Iva Prpić

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu,
zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

e-mail: Iva.Prpic@zagreb.hr

PREVENCIJA VRŠNJAČKOG NASILJA U GRADU ZAGREBU – OD ISTRAŽIVANJA, AKCIJSKOG PLANA DO PREVENTIVNOG PROGRAMA

Grad Zagreb, u cilju da na znanstvenim temeljima i rezultatima izradi strateški dokument prevencije vršnjačkog nasilja, naručio je istraživanje o vršnjačkom nasilju u osnovnim i srednjim školama na svom području, a koje je proveo Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu sa suradničkim institucijama u 2023. godini. Najvažniji rezultati su: Učenici češće doživljavaju verbalno od tjelesnog nasilja i to 75% osnovnoškolaca odnosno 60% srednjoškolaca. Nasilje se najčešće odvija na školskom hodniku/stubištu, a zatim na internetu (kod osnovnoškolaca u i oko škole dok kod srednjoškolskih učenika na internetu). Pojavnost elektroničkog nasilja raste s dobi učenika, tj. značajno se povećava nakon petog razreda osnovne škole. 40,9% učenika osnovnih škola iskazalo je da ih netko vrijeđa odnosno ismijava (28,6% srednjoškolaca) 28% učenika je doživjelo da ih je netko od vršnjaka jako udario ili gurnuo od jednom mjesečno do skoro svakodnevno (13,6% srednjoškolaca). Blizu 30% odgojno - obrazovnih djelatnika/ica, iako poduzima propisane disciplinske mjere, ne znaju kako postupiti prema počinitelju, dok više od 25% njih ne zna kako postupiti prema žrtvi vršnjačkog nasilja. Na temelju rezultata, transdisciplinarno povjerenstvo izradilo je Akcijski plan za prevenciju vršnjačkog nasilja u Gradu Zagrebu od 2024. do 2026. koji je Gradska skupština usvojila u svibnju 2024. Jedna od glavnih aktivnosti je ponovno pokretanje adaptiranog preventivnog programa „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“ jer je jedna od preporuka istraživanja potreba ulaganja u strukturirane psihoedukativne programe prevencije s naglaskom na uvažavanje perspektive učenika uz prilike za diskusiju o temi vršnjačkog nasilja.

Ključne riječi: Vršnjačko nasilje, istraživanje, akcijski plan, preventivni program, transdisciplinarna suradnja

Vera Gojsalić

Tina Delić

Ružica Kiković

Sandra Strunje

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Split

e-mail: vera.gojsalic@czprs.hr

RADNI CENTAR - MREŽA PODRŠKE ZA UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U SVIJET RADA

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Split je ustanova za organiziranje i izvođenje profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom kroz širok spektar usluga usmjerenih na utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti, profesionalno informiranje i savjetovanje, radno i praktično osposobljavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti... Interdisciplinarni rad stručnjaka temelji se na bio-psiho-socijalnom pristupu koji u fokus stavlja osobe s invaliditetom, no istovremeno Centar je dio mreže dionika koji se bave pitanjima rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Poster prezentacijom cilj nam je prikazati dobru praksu na primjeru usluge Radnog centra – oblika rehabilitacijske aktivnosti koja podrazumijeva „učenje kroz rad“ jednostavnijih radnih operacija i poslova. Osposobljavanjem u Radnom centru u simuliranim uvjetima rada, uz stručnu praksu na otvorenom tržištu rada, korisnici stječu vještine za obavljanje konkretnih poslova te dobivaju realan uvid u svijet rada, što bi u konačnici potencijalno rezultiralo zapošljavanjem. Osim dobre suradnje s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, koji nam upućuje korisnike, i poslodavcima senzibiliziranim za primanje na praksu i potencijalno zapošljavanje osoba s invaliditetom, iznimno je važna i dobra suradnja s obitelji korisnika. Dosadašnjim radom potvrdili smo da osobama s invaliditetom obitelj predstavlja glavni stup podrške u svim područjima funkcioniranja. Kroz uslugu Radnog centra integrira se formalna podrška od strane Centra i neformalna od strane obitelji kroz suradnju u odnosu na dolaske/odlaske, korištenje javnog prijevoza, stvaranje radnih navika, prevladavanje psihosocijalnih prepreka, a sve sa zajedničkim ciljem osnaživanja osoba s invaliditetom za uključivanje u svijet rada.

Ključne riječi: osobe s invaliditetom, profesionalna rehabilitacija, obitelj, podrška, suradnja

Larisa Gornik

Zrinka Gauta

Ivana Angella Šparavec

Hrvatski zavod za socijalni rad

Središnja služba

SVA LICA NASILJA

Nasilna ponašanja sveprisutna su pojava svakog društva i narušavaju temeljni osjećaj sigurnosti društva i svakog pojedinca. Dosadašnji pokušaji prevencije i sprječavanja nasilja u RH pridonijeli su osvještavanju javnosti i društva o problemu nasilja, no i dalje postoji gledište kako nasilna djela čini netko drugi – pojedini marginalizirani, neprilagođeni ili deprivirani članovi društva koje je u cjelini nenasilno. Ovim se radom želi skrenuti pozornost kako nasilje ne čine samo drugi, već je svaki član društva potencijalni počinitelj pa smo, kao pojedinci, partneri, braća, sestre, prijatelji, zaposlenici, i sami podložni, svjesno ili nesvjesno, nasilnom postupanju u različitim aspektima radnog i privatnog života. Cilj rada je osvijestiti moguće vlastite nasilne obrasce ili postupke prisutne u svakodnevnom životu i radu. Rad prikazuje najčešće oblike nasilja u društvu, kao i neke primjere mogućih nasilnih ponašanja u sferi privatnog, društvenog i profesionalnog života. Zaključno, radom se želi poručiti kako je stupanj nasilja u društvu odraz stupnja nasilja u pojedincu kao pripadniku tog društva. Usvajanjem osobnih vrijednosti neprimjenjivanja nasilnih ponašanja u svim aspektima našeg privatnog i poslovnog okruženja, utječemo na etiologiju nasilja i činimo najizravniju prevenciju nasilja u društvu.

Ključne riječi: nasilje, stručni radnik, počinitelj

Martina Gospić

Ivana Pavičić

Rafaela Plentaj

Katarina Bašić

Centar za pružanje usluga u zajednici Mocire

e-mail: martina.gospic@socskrb.hr

RAZVOJ POVJERENJA U ODNOSU STRUČNIH RADNIKA S RODITELJIMA I DJECOM UKLJUČENIMA U SOCIJALNE USLUGE CENTRA ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI MOCIRE

U poster prezentaciji izložit ćemo dinamiku razvoja odnosa prilikom pružanja socijalnih usluga za djecu u Centru za pružanje usluga u zajednici Mocire. Cilj transdisciplinarnog modela prakse kojemu težimo uključuje umjeravanje na obitelj, koordinirane i integrirane usluge, a sve kako bi se zadovoljile potrebe djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji (Carpenter, 2005.; King i sur., 2009.). Prvi korak odnosi se na pribavljanje potrebne dokumentacije koja se razmatra od strane stručnog tima prije provođenja timske stručne procjene. Na sastanku stručnog tima razmjenjuju su informacije te se zajednički donosi odluka o dodjeljivanju usluge s naglaskom na stručne radnike koji će se uključiti u rad s djetetom te kontinuirano pratiti individualne potrebe djeteta i obitelji. Po potrebi u rad se mogu uključiti i ostali stručni radnici s preporukom za daljnji rad. Rad s roditeljima zahtijeva uvažavanje svih faktora koji utječu na obiteljsku dinamiku. Uvažavajući specifičnosti svakog pojedinog korisnika, naglasak je na pružanju informacija roditeljima, povezivanju u lokalnoj zajednici, s ciljem jačanja obitelji i roditeljskih kapaciteta. Razvoj povjerenja u zajedničkom odnosu s roditeljima kao i u osnaživanju sustava potpore prepoznajemo kao prioritet u radu s obitelji. Veća razina povjerenja pridonosi uključivanju drugih članova obitelji u stručnu podršku ukoliko se prepozna potreba. Kontinuirano ulaganje u stvaranje partnerstva s roditeljima omogućuje stvaranje odnosa povjerenja i otvorene komunikacije.

Ključne riječi: transdisciplinarnost, Centar Mocire, razvoj povjerenja, obiteljska dinamika

Ana Grgić Koprivčić

Marina Perković Kovačević

Maja Lovrić

KBC Osijek

e-mail: ana.grgic-koprivcic@kbco.hr

RAZVOJ EMOCIONALNIH SMETNJI KOD ČLANOVA OBITELJI OBOLJELIH OD SHIZOFRENIJE

Neizmjerna je važnost obitelji i socijalne podrške u liječenju bolesnika sa psihotičnim poremećajem, što mnoga istraživanja i pokazuju, no psihološki aspekti života s takvim bolesnicima često nisu dovoljno istraženi. Članovi obitelji osoba sa shizofrenijom i drugim psihotičnim poremećajima često se suočavaju s emocionalnim opterećenjem, anksioznošću, depresijom, ali i financijskim brigama, osobito u početnim fazama bolesti. Obitelj je suočena s izazovom prilagodbe na dijagnozu bolesnika, što uzrokuje dodatni stres. Istraživanja ukazuju na povećani stres članova obitelji kada psihotični bolesnici pokazuju agresivna ponašanja. Izloženost fizičkoj agresiji povezana je s većim simptomima posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP), dok verbalna agresija smanjuje moral. Također, istraživanja pokazuju da su članovi obitelji koji skrbe za osobe s teškim oblikom shizofrenije izloženi većem riziku od PTSP-a zbog verbalne agresije od strane pacijenata. U nekim istraživanjima čak 51,5 % članova obitelji izvještava o značajnim simptomima PTSP-a. Iako obitelj može živjeti odvojeno od bolesnika, štetni psihološki utjecaj nasilnog ponašanja pacijenta može dugoročno trajati. Kako bi se očuvalo dobro mentalno zdravlje svih članova obitelji, važno je dati podršku cijeloj obitelji tijekom početne faze bolesti, ali i tijekom liječenja osoba oboljelih od shizofrenije i drugih psihotičnih poremećaja. Stoga bi današnji pristupi liječenju psihotičnih bolesnika trebali uključivati dodatnu obiteljsku psihoedukaciju, podršku bolesniku i članovima obitelji, što može smanjiti negativne psihološke učinke na članove obitelji.

Ključne riječi: shizofrenija, agresija, obitelj, emocionalne smetnje, PTSP

Borja Grmoja

Ivana Crnjac

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Donji grad

e-mail: bgrmoja@socskrb.hr

POTREBE, PROBLEMI I IZAZOVI RODITELJA ODRASLIH OSOBA S INVALIDITETOM

U suvremenom društvu sve je više roditelja starije životne dobi koji žive i brinu se o svojoj odrasloj djeci s invaliditetom. Potrebe, problemi i izazovi s kojima se suočavaju nerijetko ostaju neprepoznati u sustavu formalne podrške. U osobitom riziku od neprepoznavanja navedenog su roditelji koji su ujedno i skrbnici svojoj odrasloj djeci s invaliditetom. Cilj istraživanja je dobiti uvid u potrebe, probleme i izazove s kojima se suočavaju i koje navode roditelji odraslih osoba s invaliditetom koji su ujedno i skrbnici svojoj djeci i pružaju im sveobuhvatnu skrb. Sudionici istraživanja su roditelji koji koriste ili čija odrasla djeca ostvaruju prava i usluge u sustavu socijalne skrbi po mjesnoj nadležnosti Područnog ureda Donji grad HZSR. Roditelji su ispunili upitnik temeljen na kvalitativnom i kvantitativnom pristupu. Rezultati istraživanja pokazuju da potrebe roditelja često ostaju nepodmirene i kako je skrb o odraslom djetetu zahtjevna i izazovna. Njihove obitelji izložene su različitim socijalnim rizicima i često izolirane od društva, te su im potrebni različiti oblici emocionalne, informacijske i praktične poput informiranja, pomoći pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti, medicinska njega i usluge socijalne skrbi. Za naglasiti je zabrinutost roditelja za budućnost, kako vlastitog djeteta, tako i svoju. Roditelji zbog visoke kronološke dobi i narušenog vlastitog zdravlja sve teže skrbe o svojoj odrasloj djeci s invaliditetom te kako su im potrebni različiti oblici podrške koje može osigurati ili koordinirati sustav socijalne skrbi. Navedenom podrškom unaprijedila bi se kvaliteta života obitelji odraslih osoba s invaliditetom.

Ključne riječi: roditeljstvo, osobe s invaliditetom, potrebe, izazovi, sustav socijalne skrbi

Mirela Jagar

Lucija Nekić

Tea Petruhar Zima

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Trnje

e-mail: mirela.jagar@socskrb.hr

e-mail: lucija.nekic@socskrb.hr

e-mail: tea.petruhar-zima@socskrb.hr

MEĐUGENERACIJSKI PRIJENOS SIROMAŠTVA - ZAŠTITNI ČIMBENICI OBITELJI I ISKUSTVA STRUČNJAKA

Usprkos značajnom društvenom razvoju, siromaštvo je rizik koji opstaje kroz generacije. Međugeneracijski prijenos siromaštva može se objasniti tako da su osobe koje su imale iskustvo siromaštva u djetinjstvu u većem riziku od siromaštva u odrasloj dobi. Međugeneracijski prijenos siromaštva nije deterministički određen, odnosno osobe koje u djetinjstvu dožive siromaštvo ne moraju nužno ostati u siromaštvu, ali njihov je rizik veći. Govoreći o posljedicama siromaštva ono se može promatrati i kao socijalni rizik, odnosno činitelj rizika kojeg mogu ublažiti različiti zaštitni čimbenici koji nadilaze nedaće u financijskim poteškoćama. U cilju boljeg razumijevanja siromaštva u ovom radu ćemo ga promatrati iz perspektive stručnjaka koji su u kontaktu s osobama koje žive u siromaštvu. Ova poster prezentacija prikazuje koje snage, resurse i zaštitne čimbenike obitelji prepoznaju stručnjaci koje rade s obiteljima koje žive u siromaštvu uz pozitivan primjer iz prakse. U radu ćemo razmotriti primjer jednoroditeljske obitelji koja je dugogodišnji korisnik novčanih naknada, a čija djeca su uspješno završila školovanje, sada su zaposleni i prekinuli su krug siromaštva. U radu ćemo pokazati koji su zaštitni čimbenici obitelji i resursi pomogli toj obitelji i doveli do pozitivnih promjena. Prepoznali smo pozitivan odnos roditelj-dijete, skladan odnos između roditelja te dobro poznavanje razvojnih potreba djeteta. Ovim radom želimo staviti naglasak na to kako siromaštvo kao činitelj rizika ne mora nužno dovesti do nepovoljnih posljedica, a razmotrit ćemo koji mehanizmi pomažu ojačati obitelji u cjelini. Poster prezentacija pruža bolje razumijevanje pojma međugeneracijskog prijenosa siromaštva i povezano s tim zaštitnih čimbenika obitelji iz perspektive stručnjaka, a što otvara prostor za edukaciju i nova istraživanja tog područja.

Ključne riječi: međugeneracijski prijenos, siromaštvo, zaštitni čimbenici obitelji, perspektiva stručnjaka

Prof.dr.sc. Anita Jandrić Nišević

Maja Karamarko

Udruga za kreativni socijalni rad

e-mail: maja.karamarko@uksr.hr

PROJEKT "KLUB OČEVA"

Projekt „Klub očeva“ osmišljen je s ciljem osnaživanja i poticanja očeva na veću uključenost u odgoj djece i aktivniju roditeljsku ulogu, a kontinuirano se provodi od 2019. godine. Aktivnosti navedenog projekta usmjerene su na razvijanje adekvatnih roditeljskih kompetencija putem mentoriranja, grupnog rada te individualnog savjetovanja. Specifične aktivnosti koje projekt uključuje odnose se na: - online edukativne radionice poticajnog roditeljstva,- grupne radionice za očeve romske nacionalne manjine koji se nalaze na izdržavanju kazne zatvora,- individualno i obiteljsko savjetovanje (Grad Zagreb, psihosocijalna pomoć i podrška za prevladavanje zahtjeva roditeljstva i izazova u odgoju te će tako bolje funkcionirati kao obitelj),- mentoriranje samohranih očeva u svrhu preuzimanja brige oko vlastitog kućanstva i djece (Sisačko-moslavačka županija, mobilni tim koji dolazi u dom korisnika). Ciljane skupine obuhvaćene projektom su očevi romske nacionalne manjine koji se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u Kaznionici u Lepoglavi i Kaznionici u Glini, očevi koji žele poboljšati svoju roditeljsku ulogu te aktivnije sudjelovati u odgoju djeteta te samohrani očevi. Jačanje roditeljskih vještina počinitelja kaznenih djela tijekom izdržavanja kazne zatvora predstavlja vrlo važan segment u njihovoj resocijalizaciji i ponovnoj integraciji u društvo, njegujući koncept rehabilitacije utemeljen u Zakonu o izvršavanju kazne zatvora u Republici Hrvatskoj. Evaluacijom projektnih aktivnosti online i grupnih radionica može se opravdano zaključiti da je velika većina sudionika izuzetno zadovoljna provedenim radionicama te da smatraju da im naučena znanja i vještine mogu biti od velike koristi za poboljšanje odnosa s njihovom djecom i bolje razumijevanje očinske uloge.

Ključne riječi: roditeljstvo, uključenost očeva u roditeljstvo, roditeljstvo zatvorenika

Adela Janić

Daniel RupiĆ

Petra Takać

Hrvatski zavod za socijalni rad

Županijska služba Međimurske županije

e-mail: petra.takac@socskrb.hr

KULTUROLOŠKA RAZLIKA UDOMITELJA I RODITELJA KAO PREPREKA KVALITETNOG ODNOSA

Izdvajanje djeteta iz obitelji i smještaj u alternativni oblik skrbi kao krajnje sredstvo zaštite prava i dobrobiti djeteta predstavlja težak izazov za stručnjake, obitelji i djecu. Suradnja između udomitelja i djetetove biološke obitelji važno je za neometano održavanje i kvalitetno uspostavljanje obiteljskih odnosa u skladu s djetetovom dobrobiti, kao i za postizanje temeljne svrhe mjere izdvajanja, a to je, uz djetetovu zaštitu, otklanjanje uzroka koji su doveli do njih. Međutim, razni izazovi, poput nedobrovoljnosti bioloških roditelja na smještaj djece ili djetetovo početno odbijanje udomitelja, dovode do kasnijih poteškoća u pružanju skrbi. Udomljavanje djece nacionalnosti različite od nacionalnosti udomitelja suočava se s posebnim izazovima koji proizlaze iz stereotipa i predrasuda, posebno prema romskoj nacionalnoj manjini. Djeca romske nacionalnosti izložena su diskriminaciji i marginalizaciji čime je otežana prilagodba u udomiteljske obitelji i lokalnu zajednicu. Drugi izazov je i kulturna prilagodba kada udomitelji nisu upoznati s djetetovom tradicijom, običajima i jezikom, što stvara nesporazume i poteškoće u komunikaciji i integraciji djeteta, ali iste poteškoće su i kod udomitelja romske nacionalnosti koji skrbe o djeci neromske nacionalnosti. Cilj istraživanja provedenog s udomiteljima na području Međimurske županije je utvrditi u kojoj mjeri su prisutne poteškoće u odgoju djece i odnosu s biološkim roditeljima, a zaključno će se iznijeti preporuke za unaprjeđenje prakse. S ciljem stjecanja uvida u iskustva udomitelja korišten je kvantitativni pristup. Anketni upitnik popunilo je polovica ukupnog broja udomitelja za djecu (95) na području Međimurske županije.

Ključne riječi: udomiteljstvo, nacionalnost, predrasude, alternativna skrb

Brigita Jerić

Anita Budimir

Jelena Grabovac

Centar "Slava Raškaj" Zagreb

e-mail: brigita.jeric@gmail.com

**ODNOS S RODITELJIMA U PROCESU OSAMOSTALJIVANJA MLADIH S TEŠKOĆAMA
CENTRA SLAVE RAŠKAJ ZAGREB**

Jedan od ključnih izazova u procesu osamostaljivanja djece s teškoćama je prezaštićivanje od strane roditelja. Oni iz straha za sigurnost često preuzimaju preveliku odgovornost, ograničavajući neovisnost djeteta. Kroz poster prezentaciju prikazat ćemo rezultate upitnika provedenog među roditeljima korisnika Dnevnog centra i učenika srednje strukovne škole Centra. Cilj istraživanja bio je ispitati njihova iskustva, izazove i potrebe kako bi se stručni rad dodatno prilagodio i unaprijedio. U istraživanju je sudjelovalo 48 roditelja, a rezultati pokazuju da većina roditelja korisnika Dnevnog centra izražava zadovoljstvo suradnjom sa stručnjacima te primjećuje napredak djece u svakodnevnim aktivnostima poput korištenja novca i samostalnog dolaska u Centar. Kao najveće prepreke istaknuti su zdravstveni problemi i strah za sigurnost, no uz kontinuiranu podršku stručnjaka i vježbanje stvarnih situacija, roditelji su postupno osnaženi da pruže djeci veću samostalnost. Roditelji učenika srednje škole najčešće su istaknuli izazove poput pronalaska i zadržavanja stručne prakse, samostalnog kretanja gradom i pripreme za zapošljavanje. U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje organiziraju se radionice, mentorstvo i praćenje napretka, čime se roditelji dodatno uključuju u proces osamostaljivanja mladih. Dobiveni podaci ključni su za daljnji razvoj metoda stručnog rada, omogućujući bolje razumijevanje potreba obitelji i pružanje podrške, s ciljem postizanja veće neovisnosti djece i mladih u svakodnevnom životu i zajednici.

Ključne riječi: osamostaljivanje, roditeljska podrška, prezaštićivnje

Medina Jović

Martina Josić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Glina

OBITELJSKA MEDIJACIJA - CIKLUS PREDAVANJA ZA STRUČNE RADNIKE USTANOVA SOCIJALNE SKRBI NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Temeljem iskustva iz svakodnevne prakse unutar sustava socijalne skrbi kao i neposredne komunikacije s drugim stručnim radnicima, ali i obiteljskim medijatorima dobivena su saznanja o značajnom smanjenju broja postupaka obiteljske medijacije što se pripisuje aktualnim zakonskim izmjenama, ali i nedovoljnoj informiranosti stručnih radnika o mogućnostima, prikladnosti i prednostima obiteljske medijacije kao vijedne psihosocijalne intervencije usmjerene na pomoć u rješavanju obiteljskih sukoba. Obzirom na navedeno, a s ciljem jače promocije obiteljske medijacije među stručnim radnicima ustanova socijalne skrbi kao i podizanja razine informiranosti i kompetentnosti istih, osmišljen je i proveden ciklus od tri stručna, interaktivna predavanja koja su sadržavala i praktične vježbe na prilagođenim slučajevima iz prakse apsolvence Poslijediplomskog specijalističkog studija Obiteljske medijacije. Ciklus predavanja je održan krajem 2024. i početkom 2025. godine u Glini za ukupno 15 stručnih radnika četiri područna ureda i dvije ustanove s područja Sisačko-moslavačke županije. Predavanja su detaljno obuhvatila obilježja obiteljske medijacije, empirijske pokazatelje, brojne primjere iz prakse kao i neke specifičnosti vezano uz medijaciju u slučajevima obiteljskog nasilja kao i korištenja iste u radu sa osobama starije životne dobi, djecom i roditeljima kao i u postupcima razvoda braka. Evaluacija pokazuje visoko zadovoljstvo obuhvaćenim sadržajem i organizacijom edukacije od strane svih sudionika. Isti ujedno procjenjuju da su u najvećoj mogućoj mjeri dobili nova i konkretna znanja o obiteljskoj medijaciji, uspješnije prepoznaju prilike za istu u svakodnevnoj praksi te su spremniji "nuditi" obiteljsku medijaciju kao uslugu korisnicima i informirati ih o istoj. Zaključno, ovako osmišljeno predavanje pridonosi promociji obiteljske medijacije te ostavlja dovoljno prostora stručnjacima da dobiju informacije i propituju praktične mogućnosti obiteljske medijacije.

Ključne riječi: obiteljska medijacija, stručni radnici, stručna predavanja

Iva Kotarac

Karmen Rožić

Centar za pružanje usluga u zajednici Maestral

Podružnica Miljenko i Dobrila

e-mail: psiholog.kastela@ddmaestral.hr

VOLONTER - POMOĆ U ODGOJU

U današnjem društvu, gdje je socijalna uključenost i pomoć potrebitima u stalnom fokusu, volonterski rad ima dubok i višestruk učinak na zajednicu, a posebno na djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Ideja je prikazati pozitivne učinke volonterskog aktivizma na dobrobit djece smještene u Centru za pružanje usluga u zajednici Maestral, podružnici Miljenko i Dobrila. Važno je razumjeti kako djeca doživljavaju volontere, kako oni utječu na svakodnevni život djece te koliko njihovo prisustvo doprinosi emocionalnoj i psihološkoj dobrobiti. Iz perspektive djece, volonter je osoba koja im pruža dodatnu podršku i pomoć, osoba je od povjerenja koja svoje vrijeme posvećuje samo njima. Djeca na smještaju s drugom djecom dijele odgajatelje, stručne djelatnike, psihologe i socijalne radnike, dok je volonter jedna od rijetkih osoba u ustanovi koju djeca ne dijele ni s kim. Stoga svaki pojedinac ponosno „čuva“ svog volontera i raduje se svakom nadolazećem susretu. Rad prikazuje proces povezivanja volontera s djetetom, ističući vrste volontera koji su angažirani u ovoj ustanovi, te prikazuje uobičajene načine provođenja vremena volontera s djecom. Prikazat će se perspektiva djece na ovu temu, a njihovo zadovoljstvo volonterima te doživljaj i značaj volontera u njihovim životima ispitano je uz pomoć kratkog upitnika. S druge strane, iskustva samih volontera također su ključna za procjenu učinkovitosti volonterskog rada. Zadovoljstvo volontera često je povezano s kvalitetom odnosa koje uspostavljaju s djecom, ali i s tim kako su podržani od strane ustanove i drugih članova tima. Stoga ćemo prikazati rezultate istraživanja provedenog među volonterima podružnice Miljenko i Dobrila o motivaciji i zadovoljstvu volonterstvom iz njihove perspektive. Ovo poster izlaganje pokazat će dobrobiti volonterskog rada te njegov značaj.

Ključne riječi: volontiranje, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, suradnja, podrška

Maja Kovačević

Paula Rajković

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Maksimir

e-mail: maja.kovacevic2@socskrb.hr

e-mail: paula.rajkovic@socskrb.hr

IZAZOVI U RADU S RODITELJIMA OVISNICIMA O ALKOHOLU

Stručni radnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad u svojem svakodnevnom radu susreću se s korisnicima različitih profila i poteškoća. Veliki dio korisnika čine obitelji u kojima je prisutan problem prekomjerne konzumacije alkohola, a što se posljedično negativno odražava na njihove roditeljske kompetencije i općenito funkcioniranje djece u obiteljskom i socijalnom okruženju. Prosječno svaka peta obitelj pati zbog suživota s članom alkoholičarom, a čak je svako četvrto dijete izloženo ovisnosti o alkoholu ili u najmanju ruku socijalno štetnom pijenju u vlastitoj obitelji (Torre, 2014). Torre (2014:179) ističe da: „većina obitelji alkoholičara zapravo su disfunkcionalne obitelji s visokim intenzitetom i učestalošću obiteljskih konflikata, s deficitarnom logističkom i financijskom podrškom članovima, s manjkavim funkcioniranjem i dezorganizacijom obitelji kao cjeline“. Navedeno je zamijećeno i u stručnom radu Područnog ureda Maksimir koji se u posljednje vrijeme susreće s porastom obitelji u kojima jedan ili oba roditelja zloupotrebljavaju alkohol. Zbog specifičnosti i kompleksnosti populacije ovisnika o alkoholu, stručni radnici Zavoda nailaze na različite izazove u svojem radu, uključujući otežano uspostavljanje odnosa povjerenja s roditeljima pa samim time i suradnje s istima, česte recidive roditelja i otpor spram liječenja, zbog čega je dugotrajno otežano postići napredak u obitelji. Zbog svega navedenog, izrazito važnim ističe se potreba pravovremene i dostatne međuresorne suradnje, uključujući suradnju s bolnicama, terapijskim zajednicama, klubovima liječenih alkoholičara i organizacijama civilnog društva. Također se ističe važnim osiguravanje podrške stručnjacima kroz redovnu i svima dostupnu superviziju, edukacije i razmjenu iskustava među stručnjacima, a radi lakšeg suočavanja s izazovima koje nosi rad s roditeljima ovisnicima o alkoholu.

Ključne riječi: roditeljstvo, ovisnost o alkoholu, izazovi, suradnja

Martina Miriam Kovačević

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni red Trnje

e-mail: martinamiriam.kovacevic@socskrb.hr

UTJECAJ PROMJENA KONCEPTA BRAKA NA RODITELJSTVO

Posljednjih dvjestotinjak godina intenzivno se mijenjao koncept braka i sami razlozi za sklapanje istog. Te promjene su posljedica društvenih i zakonodavnih čimbenika. Usporedno s tehnološkom revolucijom raste broj žena koje se školuju i bore za svoja prava i ravnopravno sudjelovanje u društvenim aktivnostima. Postoji težnja prema jednakom sudjelovanju oba partnera u obiteljskim aktivnostima te se mijenja poimanje razvoda koji više ne predstavlja sramotu nego izlaz iz odnosa koji ne ispunjava očekivanja bračnih partnera. Razvojem demokracije, globalizacijom i interakcijom različitih skupina ljudi, brišu se granice među njima i raste tolerancija za drugačije. Ljudi više nisu pod pritiskom da udovolje društvenim očekivanjima nego vlastitim emocijama. Promjene u braku su kompleksne i raznolike što se sigurno odražava i na roditeljstvo. Problemi koji se javljaju su različite odgojne metode među partnerima koji sa sobom nose svoje viđenje obitelji, odmak od tradicionalnog odgoja u kojem dijete nije imalo pravo glasa, promjena strukture obitelji (jednoroditeljske obitelji, spajanje obitelji, istospolne zajednice), raširenost tehnologije i interneta što utječe na način komunikacije unutar obitelji, afiniteti djece prema njihovoj budućnosti (razne društvene aplikacije, slava i zarada preko noći), porast opasnosti od neprimjerenog sadržaja, ovisnosti o ekranima itd. Kako bi zaštitili djecu u vrtlogu promjena koje su zadesile obiteljski život, nužno je djelovanje države sa zakonskim regulativama radnih odnosa koje će omogućiti kvalitetno balansiranje između profesionalnog i obiteljskog života, stambeno pitanje i plaća koja će osigurati dostojan život, edukacije na polju planiranja roditeljstva, proširivanje usluga za jačanje roditeljskih kompetencija te prevencija društveno neprihvatljivog ponašanja unutar obrazovnog sustava.

Ključne riječi: brak, roditeljstvo, promjene u odgoju

Valentina Kozjak

Tea Ritoša

Sveučilište u Zagrebu

Pravni fakultet

Studijski centar socijalnog rada

e-mail: valentina.kozjak@pravo.hr

BRIGA O MENTALNOM ZDRAVLJU UDOMITELJA - TRENUTNO STANJE I POTENCIJALI ZA UNAPREĐENJE

Mentalno zdravlje udomitelja predstavlja ključni preduvjet za osiguravanje kvalitetne skrbi i emocionalne stabilnosti za djecu, mlade i odrasle koji su na smještaju u udomiteljskim obiteljima. Udomitelji se često suočavaju s visokom razinom stresa zbog kompleksnih potreba korisnika od kojih su neki imali traumatska iskustva, a većina ih ima narušeno zdravstveno stanje (mentalno i/ili fizičko). Ovi i drugi izazovi mogu narušiti mentalno zdravlje udomitelja, što se može negativno odraziti na sposobnost pružanja stabilne i podražavajuće okoline korisnicima. Emocionalna iscrpljenost, složeni administrativni zahtjevi i konflikti s biološkim obiteljima mogu ozbiljno utjecati na dobrobit udomitelja, a nedostatak sustavne podrške i obuke za suočavanje sa specifičnim i individualnim potrebama korisnika dodatno povećava rizik od njihove psihičke preopterećenosti. Nadalje, u kontekstu pružanja adekvatne skrbi, održavanje stabilnih odnosa s korisnicima izravno je povezano s mentalnim zdravljem udomitelja obzirom da dobro mentalno stanje omogućava bolju emocionalnu regulaciju i stvaranje pozitivnog obiteljskog okruženja, što doprinosi učinkovitijem suočavanju sa stresom i boljoj prilagodbi korisnika. Upravo zbog prediktorske uloge mentalnog zdravlja udomitelja u osiguravanju kvalitetne skrbi za korisnike, ovo izlaganje će dati uvid u dosadašnja istraživanja ove tematike kao i postojeći sustav podrške udomiteljima u Hrvatskoj. Poseban naglasak biti će na detektiranju postojećih izazova i potencijala za unapređenje mentalnog zdravlja udomitelja, a samim time i udomiteljstva kao oblika alternativne skrbi za djecu, mlade i odrasle. Izlaganje će ukazati na znanstvene praznine te otvoriti prostor za raspravu o budućim istraživanjima i intervencijama koje bi mogle pridonijeti održivosti, kvaliteti, ali i povećanju udomiteljskih kapaciteta u Hrvatskoj.

Ključne riječi: mentalno zdravlje, udomitelji, alternativna skrb

Ida Krajcar

Dobriša Poljak

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Dubrava

e-mail: ida.krajcar@socskrb.hr

METODE OČUVANJA STRUČNJAKA U PROFESIONALNOM RADU

Pojam stresa prvi put se spominje 1938.g. od strane fiziologa Hansa Selyea za specifične fiziološke promjene u organizmu nastale pod utjecajem različitih štetnih činitelja iz okoline (Komar, Z., 2024). U moderno doba sve je više u fokusu stres povezan s radom, kada zahtjevi posla nadilaze radnikovu sposobnost da se nosi s njima. Posljedice su ozbiljni mentalni i fizički zdravstveni problemi. Glavni izvori stresa u radnom okruženju, koje sami socijalni radnici izdvajaju, su (loša) organizacija posla, neadekvatni uvjeti rada, nepravedna raspodjela rada - preveliko opterećenje, nerealni radni ciljevi nametnuti od strane nadređenih, negativan prikaz u javnosti što rezultira negativnim statusom u društvu i nepovjerenjem od strane korisnika, nametanje globalne odgovornosti – nezaštićenost, agresivni korisnici. Stres dovodi do snižavanja samopouzdanja, s obzirom da stručnjaci svoja postignuća u radu uspoređuju s vlastitim i očekivanjima drugih. Samopouzdanje osobe lakše će se nositi i rješavati stresnih događaja. Poster prezentacijom prikazat ćemo kako je osnaživanjem stručnjaka kroz edukacije i supervizije moguće prevenirati, odnosno ublažiti negativne posljedice koje na stručnjaka ostavlja rad u pomažućoj djelatnosti, kao i metode koje sam stručnjak može koristiti u svrhu vlastitog očuvanja. Najbitnija je PREVENCIJA od strane poslodavaca. Zdravo radno mjesto je ono na kojem poslodavci i zaposlenici surađuju kako bi kontinuirano zaštitili i promicali zdravlje, sigurnost i dobrobit ljudi te održivost radnog mjesta (Europska agencija za zaštitu na radu). Metode obrane od stresa koje stručnjak može primijeniti: promjena gledišta, vjera u vlastite mogućnosti, optimizam, humor, duhovnost, odmor, boravak u prirodi, tjelovježba, upravljanje vremenom, socijalna podrška, mindfulness, psihoterapija.

Ključne riječi: utjecaj stresa, prevencija sagorijevanja, metode obrane od stresa

Suzana Kranjčec Vidak
Nives Butorajac Radiček
Ana Lešić

Krešimir Radiček

Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju
Centar za pružanje usluga u zajednici Zagreb-Dugave

AI TEHNOLOGIJA ZA PLANIRANJE AKTIVNOSTI ZA RAD S DJECOM I MLADIMA

Cilj ove prezentacije je predstaviti ulogu stručnih suradnika u sustavu obrazovanja i socijalne skrbi te educirati o sigurnoj i učinkovitoj primjeni AI alata za unapređenje suradnje i rada s djecom i mladima. Stručni suradnici imaju ključnu ulogu u pružanju podrške djeci i mladima kroz suradnju s različitim stručnjacima iz obrazovnog, zdravstvenog i sustava socijalne skrbi. Među glavnim izazovima su učinkovita komunikacija, planiranje personaliziranih intervencija i očuvanje profesionalnog integriteta. Integracija umjetne inteligencije (AI) može značajno unaprijediti ove procese. AI alati omogućuju personalizaciju aktivnosti, praćenje napretka i optimizaciju resursa. Primjerice, AI analizira podatke kako bi pružio uvid u obrasce i potrebe djece, olakšavajući kreiranje prilagodljivih programa za emocionalni razvoj, socijalne vještine i akademsku podršku. Također, AI podržava stručnjake u administrativnim zadacima, oslobađajući više vremena za rad s korisnicima. Prezentacija će naglasiti prednosti i etičke izazove primjene AI-a te pokazati kako tehnologija može unaprijediti interdisciplinarnu suradnju. Prikazani primjeri ilustrirat će na koji način AI podržava stručnjake u jačanju njihove profesionalne uloge i povećanju učinkovitosti rada. Osim toga, bit će pružene smjernice za odabir i korištenje AI alata, uz naglasak na edukaciju stručnih suradnika o njihovim mogućnostima i ograničenjima. Stručnjaci će se informirati o najpoznatijim alatima i njihovim performansama, uz naglasak na koristi koje nadilaze rizike.

Ključne riječi: interdisciplinarna suradnja, AI tehnologija, profesionalni razvoj

Suzana Kranjčec Vidak
Marina Kuzmanić Tomaš
Martina Puškarić
Iva Zujić

Centar za pružanje usluga u zajednici Zagreb - Dugave

**JAČANJE SURADNJE I PROFESIONALNE RAVNOTEŽE KROZ TIMSKU PODRŠKU U CENTRIMA ZA
PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI**

Cilj ove prezentacije je predstaviti kako stručni djelatnici u Centrima za pružanje usluga u zajednici mogu unaprijediti svoju suradnju, održati profesionalnu ravnotežu i učinkovito rješavati izazove u svakodnevnom radu. Kroz konkretne primjere i praktične pristupe, pokazat ćemo kako se profesionalni stres može smanjiti i kako se može održati visoka kvaliteta rada, uz istovremeno jačanje timske kohezije i međusobne podrške. Stručni djelatnici u Centrima za pružanje usluga u zajednici suočavaju se s izazovima koji uključuju preopterećenost, emocionalni stres i rizik od sagorijevanja, što može negativno utjecati na kvalitetu izvršavanja njihove profesionalne uloge, a i negativno se odraziti na osobni život. Međutim, kroz svakodnevnu suradnju i kreativne pristupe, poput kratkih refleksija, jasnog postavljanja granica, delegiranja zadataka i redovitih timskih sastanaka, stručnjaci mogu smanjiti stres, spriječiti sagorijevanje i osigurati bolju ravnotežu između privatnog i profesionalnog života. Kroz ove metode, stručnjaci mogu poboljšati svoju profesionalnu učinkovitost, povećati timsku koheziju i, na kraju, pružiti bolju podršku djeci i mladima. Integracija jednostavnih, svakodnevnih pristupa u rad može značajno unaprijediti kvalitetu usluga, očuvati emocionalnu ravnotežu i smanjiti stres, čime se doprinosi zdravijem radnom okruženju i boljoj međusobnoj suradnji unutar tima.

Ključne riječi: stručna suradnja, profesionalna ravnoteža, timska podrška

Bernarda Krnić
ZZJZ ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

RIZIK ZA RAZVOJ PROBLEMA MENTALNOG ZDRAVLJA UČENIKA OSMIH RAZREDA

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati probleme mentalnog zdravlja pomoću YP-CORE testa kao dijela redovitih školskih sistematskih pregleda učenika osmog razreda osnovne škole (13-14 godina) školske godine 2023/24 te školske godine 2024/25 u Zagrebačkoj županiji. Problemi mentalnog zdravlja adolescenata vodeći su zdravstveni problem u ovoj populaciji i ostaju dugo neprepoznati. Materijali i metode: Istraživanje je obuhvatilo 3076 učenika osmih razreda osnovnih škola u Zagrebačkoj županiji (49,7 % djevojaka) školske godine 2023/24 i 2669 školske godine 2024/25 (47,5 % djevojaka). Podaci su prikupljeni YP-CORE testom s deset pitanja o osjećajima tijekom prošlog tjedna. Testiranje je obavljeno tijekom redovnih periodičnih pregleda. Podaci su obrađeni metodama deskriptivne statistike. Rezultati: Rizik od problema mentalnog zdravlja nađen je kod 16,1 % djevojaka i 6,1 % dječaka školske godine 2023/24. U školskoj godini 2024/2025 15,4 % djevojaka i 7,1 % dječaka bilo je u riziku. Pozitivan odgovor na pitanje 'Palo mi je na pamet da si naudim'" u 2023/2024 godini imalo je 184 (12,0 %) djevojčica i 75 (4,8%) dječaka te 148 (11,7 %) djevojčica i 85 (6,1 %) dječaka u 2024/2025. Kao najčešći izvor problema učenici navode školu (152 učenika 2023/2024 te 73 učenika 2024/25). Zaključak: Rezultati studije pokazali su kako je rizik za probleme mentalnog zdravlja u ovoj dobi velik. Svi prepoznati rizični učenici su odmah uključeni u savjetodavne usluge školske medicine. Obavljen je razgovor s učenikom, a zatim s roditeljima i učenikom. Učenici s utvrđenim rizikom upućeni su školskom psihologu i/ili psihologu i psihijatru u zdravstvenoj ustanovi.

Ključne riječi: Mentalno zdravlje, YP-CORE, adolescenti

Zvončica Kučanda

Osnovna škola Bratoljuba Klaića

PODRŠKA RODITELJSTVU U OSNOVNOJ ŠKOLI BRATOLJUBA KLAJĆA, BIZOVAC

O važnosti roditeljske uključenosti u obrazovanje djeteta priča se već dugi niz godina te postoji velik broj znanstvenih istraživanja koja su se bavila ovom temom. Rezultati raznih istraživanja ukazuju na brojne dobrobiti za sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa ukoliko su roditelji više i češće uključeni u život škole i pokazuju interes za obrazovanje svog djeteta. Roditeljska uključenost pozitivno utječe na obrazovanje djeteta, kako za obrazovni uspjeh djeteta, tako i za njegov cjelokupni razvoj. Roditeljska uključenost ima trostruki učinak – pozitivno djeluje na učenike, obitelj i samu školu. Uključenošću roditelja djeci se odašilje pozitivna poruka o važnosti obrazovanja i razvija se pozitivan stav prema radu u školi. Surađujući sa školom roditelji upoznaju druge roditelje, učitelje i djelatnike škole koji s njima mogu dijeliti važne i korisne ideje o obrazovanju djece čime se formira važna socijalna mreža. Ovim posterom će biti prikazani različiti oblici suradnje, na koji način su roditelji uključeni u rad Osnovne škole Bratoljuba Klaića, Bizovac i kako ih kao odgojno-obrazovni djelatnici pokušavamo aktivirati i ostvariti suradnju te pružati im podršku u roditeljstvu.

Ključne riječi: roditelji, škola, suradnja, podrška

Daliborka Kusić-Belić

Marko Vidović

Centar za pružanje usluga u zajednici

Vladimir Nazor, Karlovac

“IZ NEPOVJERENJA U POVJERENJE”

Poster prezentacijom prikazati će se kreiranje terapijskog odnosa u svrhu utjecaja na poboljšanje emocionalnog stanja klijentice. U fokusu je rad na slučaju adolescentice koja odbija rad sa stručnjacima u području mentalnog zdravlja. Dg. ostali emocionalni poremećaj u adolescenciji, samoozljeđivanje, suicidalne ideje, depresivna simptomatologija, poremećaj prehrane, introvertirana, anksiozna-povremeni panični napadi. Klijentica se smatra transrodnom i biseksualom osobom. Da bi se stvorila stabilnost terapijskog procesa s klijenticom su dogovoreni susreti na određenom mjestu, u dogovoreno vrijeme, u kontinuitetu. Prethodna iskustva klijentice uzrok su otpora u radu sa stručnjacima. Ranije se nije doživljavala shvaćenom, prihvaćenom, ravnopravnom. Uvažavajući njen zahtjev da ju se oslovljava nebinarnim imenom u muškom rodu sadašnji je terapeut pokazao želju da razumije kako ona doživljava sebe i svijet oko sebe što je rezultiralo njenim opuštanjem u terapijskom odnosu. Bitan faktor u razvoju pozitivnog transfera bilo je prepoznavanje klijentičine potrebe za trenutnom suspenzijom intervencija u centralni konflikt spolnog identiteta. Pokazan je interes za periferne dijelove osobnosti izvan psihopatologije uz holistički pristup. Pozitivnim efektima tretmana pridonijeli su i upotreba humora i taktička upotreba terapeutovih iskustava u temama odnosa s vršnjacima. Terapeut je ukazivao na nove perspektive, ponekad konfrontirao uz poštovanje i empatiju. Zajedno su istraživali kako prošla iskustva utječu na klijenticu. Hrabrena je i podržavana u preuzimanju odgovornosti za svoje misli, osjećaje i ponašanje. Usmjeravana je na prihvatljiva zamjenska ponašanja umjesto samoozljeđivanja. Rezultat takvog terapijskog rada je uspostavljen odnos povjerenja, klijentica se prestala samoozljeđivati, poboljšala apetit, proširila krug prijatelja, smanjila socijalnu anksioznost. Pozitivne tretmanske efekte ostvario je kontinuiran tretman, empatičan odnos obilježen povjerenjem, poštovanjem i suradnjom.

Ključne riječi: empatija, povjerenje, samoozljeđivanje

Adriana Georgeta Mamut

Katarina Pinjušić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Krk

Općina Malinska - Dubašnica

VAŽNOST SURADNJE ZAJEDNICE U PRUŽANJU SUSTAVNE PODRŠKE RODITELJIMA I CIJELOJ OBITELJI

Poster prezentacija opisuje konkretnu obiteljsku situaciju i različite intervencije poduzete kako bi se spriječilo izdvajanje trogodišnjeg djeteta iz obitelji te kako bi ono i dalje razvijalo odnos s roditeljima u skladu s njihovim mogućnostima. Roditelji su razvedeni, majka je osoba s teškoćama mentalnog zdravlja, a otac strani državljanin smanjenih intelektualnih sposobnosti i nedostatnih roditeljskih kapaciteta. Dijete ima baku po majci koja je prisutna i uključena u skrb od njegovog rođenja. U tretmanu HZSR pojavljuju se zbog majčinog narušenog mentalnog zdravlja koje dovodi u pitanje skrb o djetetu. U razdoblju od 2017. do danas, HZSR poduzeo je brojne intervencije i mjere u koje je uključio i druge institucije (vrtić, poslodavac, liječnici/psihijatri, policija, Dom „Turnić“, škola...) te jedinicu lokalne samouprave. Baka je preuzela brigu o unuku, a na molbe HZSR dijete je promptno upisano u vrtić, te je poslodavac baki omogućio rad u jutarnjoj smjeni. Majka je uključena u liječenje, a potom i u poludnevni boravak. U suradnji s policijom oca se produžava boravak u RH, a jedinica lokalne samouprave od samog početka pruža znatnu materijalnu podršku obitelji. Sve poduzete intervencije u početku su bile usmjerene k osnaživanju roditelja da s vremenom preuzmu skrb o djetetu, ali zbog pogoršanja majčinog mentalnog zdravlja i nemogućnosti oca da stvori za to odgovarajuće uvjete, dijete je trajno smješteno u srodničku udomiteljsku obitelj bake. Nastavlja se pružati sustavna podrška obitelji kako bi roditelji bili uključeni u djetetov život u mjeri koja je moguća s obzirom na ograničene kapacitete, što se sve ne bi postiglo bez podrške i suradnje svih uključenih.

Ključne riječi: osnaživanje, podrška, intervencije, resursi zajednice

Marin Mamić
Ivanka Zirdum
Lucija Perić
 OŽB Požega

TRAUMA U DJETINJSTVU KAO PREDIKTOR SUICIDALNIH MISLI U ODRASLOJ DOBI NA UZORKU OPĆE POPULACIJE

Roditeljstvo je ključno javnozdravstveno pitanje jer može pružiti zaštitu od nepovoljnih utjecaja ili, u slučajevima zlostavljanja i zanemarivanja, postati izvor ozbiljne štete za dijete. Nažalost, roditeljstvo može imati i svoju tamnu stranu, pa su neka djeca izložena traumama poput fizičkog, emocionalnog ili seksualnog zlostavljanja te nasilja u obitelji i/ili zajednici. Posljedice takvih iskustava mogu biti dugotrajne i dovesti do problema s mentalnim zdravljem, uključujući anksioznost, depresiju, ovisnosti, poremećaje prehrane, PTSP i suicidalnost u odrasloj dobi. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati doprinos trauma iz djetinjstva suicidalnim mislima u odrasloj dobi. U istraživanju je sudjelovalo 283 ispitanika, s područja cijele Republike Hrvatske. Od ukupnog broja ispitanika bilo je 52 muškarca (18,4%) i 231 žena (81,6%), prosječne dobi $M = 37,581$ ($SD = 12,704$). U istraživanju su korišteni Upitnik traume u djetinjstvu i Skala atributa suicidalnih ideja. Rezultati su pokazali kako ispitivane varijable objašnjavaju značajno 2% varijance suicidalnih misli (prilagođeni $R^2 = 0,026$; $p = 0,037$). Značajnim prediktorima suicidalnih ideja u odrasloj dobi pokazali su se seksualno zlostavljanje ($p=0,001$) i fizičko zanemarivanje ($p=0,001$) u dječjoj dobi. Rezultati istraživanja potvrđuju povezanost trauma u djetinjstvu sa suicidalnošću u odrasloj dobi, pri čemu su seksualno zlostavljanje i fizičko zanemarivanje ključni prediktori. Nalazi ističu važnost ranog djelovanja kako bi se smanjio rizik od dugotrajnih posljedica na mentalno zdravlje. Daljnja istraživanja i preventivni programi trebali bi se fokusirati na podršku ugroženoj djeci i ublažavanje posljedica traume.

Ključne riječi: roditeljstvo, traume iz djetinjstva, suicidalne misli

Antonija Maričić
Maja Tadić Vujčić
Kristina Starčević Kaić
Somatic Experiencing Hrvatska

**SOMATIC EXPERIENCING® HRVATSKA: UDRUGA ZA PREVENCIJU I RAD S TRAUMOM-SLUŽBENA
PREDSTAVNICA EUROPSKE ASOCIJACIJE ZA SOMATIC EXPERIENCING® (EASE)**

Somatic Experiencing® (SE®) inovativan je pristup temeljen na znanstvenim spoznajama, usmjeren na rad s traumama i na regulaciju živčanog sustava. SE® podržava pojedince u povratku ravnoteži i otpornosti nakon traumatskih iskustava, omogućujući im da ponovno uspostave osjećaj sigurnosti i povezanosti sa sobom i svojim tijelom. Udruga Somatic Experiencing® Hrvatska (SE®HR) mlada je nacionalna asocijacija osnovana s ciljem promicanja SE® pristupa u radu s traumom, podrške stručnjacima i edukacije šire zajednice o važnosti SE pristupa. Ključna aktivnost Udruge je kontinuirana podrška stručnjacima kroz organizaciju iskustvenih i stručnih radionica, intervizija i supervizija, koje omogućuju SE® praktičarima razmjenu iskustava i unapređenje profesionalnih vještina. Aktivnosti koje organizira SE®HR nastoje se prilagoditi potrebama i interesima praktičara, a najčešće pružaju dodatna znanja za rad s različitim populacijama, temama i kontekstima. Osim podrške SE® praktičarima, SE®HR doprinosi i širenju znanja o SE® pristupu među drugim stručnjacima. Stvaranjem profesionalne mreže SE® praktičara u Hrvatskoj i okolici, Udruga nastoji olakšati dostupnost SE® metode svim građanima, te graditi zajednicu koja doprinosi cjelovitom i kvalitetnom tretmanu trauma, kao i poboljšanju mentalnog zdravlja u društvu i podneblju koje je visoko traumatizirano. U ovoj prezentaciji ćemo istaknuti dosadašnja postignuća i buduće planove, s naglaskom na značaj SE® metode u tretmanu trauma i podržavanju dobrobiti.

Ključne riječi: trauma, Somatic Experiencing®, mentalno zdravlje, profesionalna zajednica, regulacija živčanog sustava

Edita Marijanović

Ljubica Hajnić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Maksimir-

e-mail: edita.marijanovic@socskrb.hr

**USPJEŠNOST POSTIGNUTIH CILJEVA U MJERAMA ZA ZAŠTITU PRAVA I DOBROBITI DJETETA U
OBITELJIMA KOJIMA JE MJERA IZREČENA ZBOG PRISUTNOSTI OBITELJSKOG NASILJA**

Nasilje u obitelji predstavlja ozbiljan društveni problem, a broj intervencija policije zbog nasilja u obitelji povećava se svake godine. Jedna od intervencija koje u takvim slučajevima poduzima Hrvatski zavod za socijalni rad jest mjera stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu ili mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu. Mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta određuju se na temelju stručne procjene kada se utvrdi da su ugroženi dobrobit i psihosocijalni razvoj djeteta. Ostvarivanjem postavljenih ciljeva u različitim područjima rada kroz Program rada unapređuje se dobrobit djeteta, omogućava se pravilan psihofizički razvoj djeteta, unapređuju se kompetencije roditelja, usvajaju se nenasilni obrasci rješavanja sukoba. Cilj poster prezentacije je prikaz djelotvornosti izrečenih mjera u obitelji s evidentiranim nasiljem te pozitivnim utjecajem na psihofizički razvoj djeteta i prevencija poduzimanja težih mjera za zaštitu prava djeteta. Uspješnost mjera se procjenjuje kroz broj intervencija policije u obitelji nakon izricanja mjere. U Područnom uredu Maksimir tijekom 2024. godine izrečeno je ukupno 27 mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta (stručna pomoć i potpora u ostvarivanju skrbi o djetetu (19) i intenzivna stručna pomoć i nadzor nad ostvarivanjem skrbi djetetu (8). U 19 obitelji nije bilo novih intervencija zbog nasilja u obitelji. Zaključak poster izlaganja su uočeni pozitivni učinci izrečenih mjera koje se očituju kroz izostanak novih intervencija u obitelji od strane policije.

Ključne riječi: nasilje u obitelji, mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta, učinkovitost ostvarenih ciljeva

Kristina Meštrović

Marina Buljan

Martina Kenfelja

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Trnje

e-mail: kristina.mestrovic@socskrb.hr

KAKO POVEĆATI KVALITETU ŽIVOTA RODITELJA I NJIHOVE ODRASLE DJECE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA IZ PERSPEKTIVE HZSR

Briga i skrb roditelja za dijete, a kasnije i odraslu osobu s intelektualnim teškoćama utječe na kvalitetu života svih članova obitelji. Neizvjesnost, strah od budućnosti, briga oko zbrinjavanja, socijalnog i radnog uključivanja djeteta svakodnevnica su roditelja. Dugogodišnja intenzivna skrb o djetetu često se negativno odražava na pojedine životne segmente roditelja: njihovo zdravlje, sposobnost ostvarivanja međuljudskih odnosa, briga za vlastiti život. U svom radu stručni radnici HZSR često su svjedoci situacija u kojima im se roditelji obraćaju prekasno ili su pak njihova viđenja djetetove budućnosti realno neostvariva. Cilj ove prezentacije je prikazati kako se može poboljšati kvaliteta života obitelji putem različitih oblika podrške koja može biti pružena osobi s intelektualnim teškoćama i njezinim roditeljima od strane HZSR: savjetodavni rad, psihosocijalna podrška, boravak, osobna asistencija, organizirano stanovanje, inkluzivni dodatak... Ovim radom želimo pokazati kako roditeljski stres i briga roditelja za budućnost njihovog odraslog djeteta mogu biti puno manji ukoliko se oni na vrijeme, zajedno sa stručnim radnicima HZSR, uključe u aktivno planiranje budućnosti djeteta, stavljajući pritom naglasak na konkretno planiranje, a ne na težnje obitelji, odnosno ukoliko se planovi roditelja stave u realne okvire. Pravodobnom primjenom prethodno navedenih usluga i prava djeluje se u interesu cijele obitelji te pomažući osobi s invaliditetom, pomaže se i njezinim roditeljima te povećava kvaliteta njihovog života.

Ključne riječi: podrška, roditelji, odrasla djeca s intelektualnim teškoćama, socijalne usluge

Draženka Mihalec

Dijana Hrenar

Hrvatski zavod za socijalni rad

**PROFESIONALNA BRIGA O SEBI U PROFESIJI SOCIJALNOG RADA
PRIMJENA MINDFULNESS TEHNIKA**

Profesionalna briga o sebi obuhvaća provođenje aktivnosti usmjerenih na očuvanje mentalnog, emocionalnog i fizičkog zdravlja stručnjaka. Održavanje pozitivne profesionalne slike o sebi te osiguravanje kvalitetne podrške korisnicima zahtijeva kontinuirano usavršavanje, jasno postavljanje granica između poslovnog i privatnog života, sudjelovanje u superviziji, brigu o mentalnom zdravlju, razvoj emocionalne otpornosti, redovitu samorefleksiju. Ovaj rad usmjerava se na mindfulness (usredotočenu svjesnost) kao primjer dobre prakse unutar profesionalne brige o sebi. Mindfulness se odnosi na sposobnost pojedinca da svjesno i nepristrano usmjeri pažnju na sadašnji trenutak, uključujući vlastite misli, emocije i tjelesne senzacije, bez pokušaja njihove izmjene ili prosudbe (Kabat-Zinn, 2005). Ova praksa dokazano doprinosi smanjenju stresa, povećanju emocionalne otpornosti, jačanju kognitivnog fokusa i unapređenju procesa donošenja odluka, što je osobito važno u kontekstu socijalnog rada. S obzirom na znanstveno potvrđene koristi mindfulnessa u različitim profesijama, njegova integracija u edukaciju i supervizijske procese socijalnih radnika mogla bi značajno pridonijeti njihovom profesionalnom razvoju i psihološkoj dobrobiti. U radu će biti prikazane dobrobiti mindfulness prakse za socijalne radnike.

Ključne riječi: socijalni radnik, profesionalna briga o sebi, mindfulness

Marjana Paradinović

Ela Grgić

Hrvatski Zavod za socijalni rad

OSNAŽIVANJE RODITELJA KROZ STRUČNU POMOĆ I POTPORU

Poster prezentacija prikazuje model rada u sustavu socijalne skrbi koji je usmjeren na obitelji, savjetodavni rad i podrška u svakodnevnim izazovima roditeljstva. Obitelj je temeljna društvena jedinica, koju čine zajedništvo i potpora svih članova obitelji. Kada se članovi obitelji suoče sa disfunkcijom zajedništva i potpore, mnogi nemaju načina i saznanja o tome kako si pomoći. U tom slučaju mogu zatražiti pomoć stručnjaka. Jedan od najdostupnijih, najobuhvatnijih i najučinkovitijih (u pogledu vremenske dostupnosti) je mjera Hrvatskog Zavoda za socijalni rad stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu. Mjera se provodi u obiteljima kada se utvrdi postojanje okolnosti na strani roditelja ili na strani djeteta koje im onemogućavaju samostalno ostvarivanje roditeljske skrbi u cijelosti ili djelomice, a pri čemu je ugrožen razvoj djeteta. Ovom mjerom, obitelji se na svakodnevno raspolaganje pruža stručnjak, osoba koja ima načine, savjete i mogućnosti da obitelji, prvenstveno roditeljima bude stup potpore u svakodnevnom suočavanju sa obiteljskim, partnerskim ili roditeljskim izazovima. U svrhu strukturiranja suradnje i uspješnog prevladavanja poteškoća, stručnjak i roditelji rade plan i program stručne pomoći sa utvrđivanjem kratkoročnih i dugoročnih ciljeva. Fokus poster prezentacije će biti na primjeru dobre prakse u kojem je stručnjak sa članovima marginalizirane i društveno odbačene obitelji (na početku procesa maloljetni roditelji sa nezavršenim obrazovanjem) uspostavio odnos povjerenja i sigurnosti, te je kroz savjetovanje i svakodnevno dostupnu psihološku podršku osnažio članove obitelji na ustrajanju na vlastitom razvoju, te time i na njihovom uspješnijem roditeljstvu i povratku u društvenu i lokalnu zajednicu.

Ključne riječi: stručna pomoć, aktivno sudjelovanje, pozitivne promjene

Jurana Pavlović

Centar za psihološku podršku i razvoj "Pričaj mi"

Ana Mužak

Dječji vrtić Mali istraživač

Centar za psihološku podršku i razvoj "Pričaj mi"

Katarina Tašev

Centar za psihološku podršku i razvoj "Pričaj mi"

e-mail: info@pricajmi.hr

KAVE ZA MAME, TATE I BEBE – PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA RODITELJIMA U ZAJEDNICI

Peripartalno razdoblje jedno je od najrizičnijih za mentalno zdravlje žena, a teškoće u prilagodbi mogu utjecati na stvaranje sigurne privrženosti s bebom te otežano funkcioniranje cijele obitelji. Kao jedan od prioriteta Centra Pričaj mi prepoznaje pružanje psihosocijalne podrške trudnicama i roditeljima djece dojenačke dobi. Kave za mame, tate i bebe kontinuirani su oblik grupne podrške u zajednici koji se provodi od 2019. godine. Kave za mame, tate i bebe su grupa podrške otvorenog tipa na kojima u opuštenoj atmosferi razgovaramo o temama iz psihologije roditeljstva i dječjeg razvoja. Cilj grupe je osnaživanje u roditeljskoj ulozi, lakša prilagodba na roditeljstvo, psihoedukacija te povezivanje s drugim roditeljima u lokalnoj zajednici. Kave predstavljaju sigurno mjesto za razmjenu iskustava i podršku, a moderiraju ih psihologinje Centra. Održavaju se u prijepodnevnim terminima te su najčešće korisnice majke na rodiljnom i roditeljskom dopustu. Prostor je prilagođen bebama i maloj djeci koja se slobodno igraju u blizini roditelja. Kroz evaluacije sudionice iskazuju kako ih sudjelovanje osnažuje u njihovoj roditeljskoj ulozi, kako im je značajno čuti iskustva drugih roditelja koji su u istoj roditeljskoj fazi te biti u kontaktu s psihologinjom i psihoedukativnim sadržajima koji su im objašnjeni na zanimljiv i pristupačan način. Uz Kave, u sklopu programa podrške majkama Centar organizira i cikluse radionica Pozitivan start s ciljem uspostavljanja kvalitetnih odgojnih temelja kod roditelja djece do dvije godine te termine besplatnog psihološkog savjetovanja za trudnice i majke u poslijeporođajnom razdoblju uživo i online.

Ključne riječi: trudnoća, majčinstvo, grupa podrške, psihoedukacija

Marina Perković Kovačević

Ana Grgić Koprivčić

KBC Osijek, Klinika za psihijatriju

Marina Kotrla Topić

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

PODRŠKA RODITELJIMA NAKON PRVE PSIHOTIČNE EPIZODE KOD MLADE OSOBE

Roditelji mlade osobe koja doživi prvu psihotičnu epizodu često se suočavaju s osjećajima šoka, straha, nesigurnosti, zabrinutosti i tuge. Neizvjesnost oko budućnosti, manjak informacija i emocionalno opterećenje mogu dovesti do visokih razina stresa, što otežava njihovu sposobnost da budu adekvatna podrška djetetu. Cilj ovog rada je istaknuti važnost terapijskog rada s roditeljima, s naglaskom na edukaciju, emocionalnu prilagodbu i konkretne strategije koje im mogu pomoći u nošenju s novonastalom situacijom. Ključno je razviti specifične programe podrške koji bi roditeljima omogućili bolje razumijevanje psihotičnih poremećaja te ih osnažili u suočavanju s izazovima roditeljstva u takvim okolnostima. Prilikom hospitalizacije djeteta važno je odmah uključiti roditelje u tretman, pružiti im korisne smjernice o tome kako mogu balansirati između podrške djetetu, brige o vlastitom mentalnom zdravlju i svakodnevnih obiteljskih obaveza. Terapijski rad s roditeljima omogućuje im da prepoznaju vlastite emocije, smanje osjećaj bespomoćnosti te razviju učinkovitije komunikacijske vještine koje mogu poboljšati odnos s djetetom. Edukacija o simptomima, tijeku bolesti i mogućnostima liječenja pomaže u smanjenju stigme i anksioznosti, dok učenje strategija za suočavanje sa stresom pridonosi dugoročnoj stabilnosti obitelji. Aktivno uključivanje roditelja u proces oporavka smanjuje rizik od ponovnih epizoda i povećava uspješnost rehabilitacije. Stručna podrška i jasno strukturirani programi pomoći ključni su za jačanje obiteljskih resursa i osiguravanje kvalitetnije skrbi za mladu osobu u procesu oporavka.

Ključne riječi: roditelj, psihotični poremećaj, podrška, dijete

Sandra Perković

Tanja Markić

Nataša Kranjčec

Ana Pecirep

Hrvatinka Barišić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Trnje

e-mail: sandra.perkovic@socskrb.hr

STJECANJE PARTNERSKE SKRBI - PRIKAZ SLUČAJA

Velika većina država članica EU osigurala je zakonski okvir kojim jamči jednakost prilika za istospolne zajednice pa tako i u Republici Hrvatskoj Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola postavlja se pravni okvir kojim se propisuju prava zajednica istospolnih osoba te reguliraju odnosi vezano za djecu ukoliko žive u obiteljskoj zajednici istospolnih partnera. Ovim radom želimo istaknuti da istospolne zajednice s djecom u hrvatskom društvu postoje u sve većem broju te da se u praksi susrećemo sa životnim zajednicama istospolnih osoba u kojemu je jedna od njih, na temelju zajedničke odluke, začela medicinski pomognutom oplodnjom u kojima drugi roditelj djeteta nije poznat. Mogućnost stjecanja partnerske skrbi u pravilu nastaje nakon smrti životnog partnera roditelja djeteta. Iznimno, partnerska skrb se može steći i za života roditelja djeteta koji žive u životnom partnerstvu, ako drugi roditelj nije poznat ili ako mu je oduzeta roditeljska skrb zbog zlostavljanja djeteta. Odluku o partnerskoj skrbi donosi sud za potrebe kojeg Hrvatski zavod za socijalni rad izrađuje stručno mišljenje a temeljem odluke suda o partnerskoj skrbi nad maloljetnim djetetom, partner-skrbnik djeteta stječe roditeljsku skrb te sva prava i obveze koja iz toga proizlaze. Bilješka o partnerskoj skrbi upisuje se u maticu rođenih djeteta. Na poster prezentaciji cilj nam je prikazati primjer stjecanja partnerske skrbi u zajednici životnih partnera. Zaključci nam pružaju bolje razumijevanje uloge stručnih djelatnika HZSR u postupcima stjecanja partnerske skrbi; od pokretanja postupka do upisa u maticu rođenih.

Ključne riječi: zakon o životnom partnerstvu, stjecanje partnerske skrbi, ravnopravnost

Gabrijela Petričević

Tomislava Huljev

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Sesvete

e-mail: Gabrijela.Petričević@socskrb.hr

e-mail: Tomislava.Huljev@socskrb.hr

ČIMBENICI NASTAJANJA POZITIVNIH PROMJENA U OBITELJI

U poster prezentaciji prikazat će se primjer dobre prakse rada s obitelji te suradnje sa dionicima iz različitih sustava u provedbi mjere obiteljsko pravne zaštite. Po saznanjima o ugroženom razvoju djeteta roditeljima je izrečena mjera OBZ. S roditeljima se provodio intenzivan savjetodavni rad. Oca se upućivalo na liječenje od ovisnosti od alkohola, no nije prihvatao sugestije i savjete. Majka je aktivno sudjelovala u procesu. Otac je zbog nasilja prema supruzi i kćeri proglašen krivim te mu je u određena mjera obveznog liječenja od alkohola. Roditelji su se u međuvremenu razveli, a majka samostalno ostvaruje roditeljsku skrb. Mlt. djevojka je uključena u psihoterapijski proces te dolazi do poboljšanja cjelokupnog funkcioniranja. Otac je završio liječenje, redovito polazi KLA te je ponovo uspostavio primjeren odnos s mlt. djetetom.

Za postizanje pozitivnih promjena u obitelji i uvjeta za pravilan rast i razvoj djeteta potrebno je napraviti inicijalnu procjenu potreba samog djeteta ali i obitelji kao sustava te se osloniti na jake strane istih. Bitan čimbenik procesa promjene je i dobrovoljnost i motivacija korisnika te aktivna suradnja. Važna je dobra međuresorna suradnja, intenzivna komunikacija i koordinacija. Koordinacija smanjuje rizik od nesporazuma i omogućava obitelji da dobije sveobuhvatnu podršku. Sveobuhvatnim djelovanjem postignut je krajnji cilj mjere obiteljsko pravne zaštite, roditelji su ostvarili primjerenu komunikaciju i suradnju u skrbi o maloljetnom djetetu.

Ključne riječi: procjena, dobrovoljnost, motivacija, koordinacija, promjena

Gordana Petrović

Mila Miholjević-Lapić

Obiteljski centar, Područna služba Zagrebačka

e-mail: gpetrovic@socskrb.hr

TRETMANSKE INTERVENCIJE PROBLEMA PONAŠANJA (TIPP) – PRIMJER DOBRE SURADNJE

Obiteljski centar, kao samostalna javna ustanova, započinje s radom početkom 2023. godine, s odvojenom ulogom i ovlastima Obiteljskog centra i njegovih Područnih službi, u odnosu na HZSR i njegove Područne urede. Jedan od ciljeva Obiteljskog centra je jačanje usluga na razini lokalne zajednice te kreiranje usluga prema potrebama zajednice. Područnoj službi Zagrebačkoj specifičan oblik županije predstavlja izazov za prisutnost i dostupnost usluga te se u identificiranju potreba i kreiranju usluga usmjerava na povezivanje sa stručnjacima HZSR na području županije. Kroz povezivanje, komunikaciju i suradnju sa stručnjacima Područnih ureda HZSR, uz postojeće usluge naše Službe, prepoznata je i potreba za grupnim programom za maloljetnike s problemima u ponašanju u PU Jastrebarsko, te je stoga Područna služba Zagrebačka osmislila, izradila i provela TIPP - grupni program prevencije problema ponašanja. Program se provodio kroz ciklus od šest susreta, u prostoru HZSR, PU Jastrebarsko, a koji je za potrebe radionica bio prilagođen za grupni rad. U Program su bili uključeni maloljetnici s područja Jastrebarskog, odabrani u suradnji sa stručnjacima PU Jastrebarsko, koji su roditelje maloljetnika upoznali s Programom, načinom provođenja, svrhom i ciljevima te su svi roditelji bili suglasni sa sudjelovanjem svoje djece. Program je započeo u studenom 2023. godine i provodio se do kraja siječnja 2024. godine, a obzirom na odaziv, interes, dobru suradnju i odličnu povratnu informaciju sudionika, planiran je nastavak Programa, ali i proširenje istog na maloljetnice s problemima u ponašanju. Zaključak svih uključenih stručnjaka je prepoznavanje potrebe za kontinuiranim provođenjem ovog Programa, kao i proširenje na druge Područne urede u županiji.

Ključne riječi: suradnja, povezivanje stručnjaka, interdisciplinarna suradnja, grupni program, problemi u ponašanju

Lana Pigarev

Petra Deranja

Kristina Majstorić

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Trešnjevka i Sesvete, Zagreb

e-mail: Lana.Pigarev@socskrb.hr

**VAŽNOST DOBROG PROFESIONALNOG ODNOSA I ODNOSA POVJERENJA U PROCESU
POMAGANJA - PUT OD IZDVAJANJA IZ OBITELJI DO SAMOSTALNOG ŽIVOTA**

U poster prezentaciji biti će prikazan primjer dobre prakse izgrađenog odnosa povjerenja između stručnjaka različitih ustanova i maloljetnog korisnika smještenog u ustanovu socijalne skrbi. Kako bi se postigao uspješan zajednički odnos pomaganja gdje profesionalci imaju različite uloge i odgovornosti bilo je potrebno definirati uloge i odgovornosti i jasno definirati zadatke stručnjaka i očekivanja bi se izbjegli nesporazumi, uključiti korisnika u proces, imati otvorenu i jasnu komunikaciju i izgraditi odnos povjerenja između stručnjaka i korisnika na putu prema zajedničkom cilju. Po izdvajanju maloljetnika iz obitelji isti je smješten u udomiteljsku obitelj gdje su se kod njega počele manifestirati poteškoće u ponašanju uslijed kojih je smješten u Odgojni dom. Dosljednošću i pružanjem podrške i osnaživanjem da prepozna vlastite kapacitete i preuzme aktivnu ulogu, postignute su pozitivne promjene u ponašanju. Kroz interdisciplinarni pristup i suradnju sa drugim ustanovama koje su direktno uključene u tretman (školom i odgajateljima u ustanovi) osigurana su novčana sredstva kako bi maloljetnik mogao aktivno sudjelovati u školskim aktivnostima, izletima i maturalnom putovanju. Dodatnim angažmanom stručnjaka i kontinuiranom međusobnom pozitivnom suradnjom, uspješno je završio srednjoškolsko obrazovanje i pronašao stalno zaposlenje. Krajnji cilj je izlazak korisnika iz sustava socijalne skrbi i rješavanje njegovog stambenog pitanja kako bi nastavio samostalan život.

Ključne riječi: podrška, povjerenje, poremećaj u ponašanju

Tijana Radojčić

Ines Koropatnicki

Ok-URID

Ana Pavić

DV Sibirj

doc. dr. sc. Ljiljana Pintarić Mlinar

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

e-mail: tijana.radojcic@msn.com

e-mail: ljiljana.pintaric.mlinar@erf.unizg.hr

RAZVOJ ODNOSA RODITELJA I STRUČNJAKA U RANOJ INTERVENCIJI UVOĐENJEM KLUBA RODITELJA

Višegodišnja iskustva iz rada s roditeljima male djece s rizikom za ili s utvrđenim razvojnim teškoćama, u okviru Slavonskobrodske udruge za ranu intervenciju u djetinjstvu „Obiteljski koordinator-URID“ (OK-urid), rezultirala su organiziranjem Kluba roditelja. Klub roditelja kao model uspješne suradnje između stručnjaka i roditelja djece s teškoćama, formiran je kao platforma za razmjenu iskustava među roditeljima i raspravu o aktualnim problemima s kojima se suočavaju, kao pojedinci ili kao skupina roditelja. U takvom obliku „pod-programa“ udruge nastoji se da roditelji „rukovode“ komunikacijom među članovima – roditeljima koji postaju aktivni i odgovorni zastupnici svojih potreba. Nadalje, klub djeluje kao „most“ između roditeljskog iskustva i stručnog znanja. Rad će prikazati kako se komunikacija i povratne informacije iz kluba roditelja mogu koristiti za poboljšanje pružanja usluga i rješavanje konkretnih problema s kojima se suočavaju i roditelji i /ili članovi obitelji, odnosno njihova djeca. Putem online obrasca kojeg su roditelji ispunjavali (N= 27), prikupljeni su podatci koji će prikazati dobre strane samog modela „Klub roditelja“, ali i sugestije i prostor za nadogradnju istoga. Opisani model primjer je partnerskog , ravnopravnog odnosa roditelja i stručnjaka, o kojem niz autora govori u analizi učinkovitih programa rane, ali i drugih vidova intervencije stručnjaka, odnosno provedbe programa poticanja djece s teškoćama u razvoju. Pokazalo se da su roditelji preuzeli ulogu „stručnjaka roditeljstva“, uočili različitosti i potrebu razmjene iskustava unutar svoje skupine, razumijevanja svojih uloga i granica među svim dionicima uključenim u program. Ovaj korak približava model rada udruge Guralnickovom „Razvojnem sustavnom pristupu u ranoj intervenciji“.

Ključne riječi: stručnjaci, savjetovanje, klub roditelja, zajedništvo, uloge

Maja Romanić

Irena Molnar Stubičar

Andrea Chircovici

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Ivanić-Grad

e-mail: Andrea.Chircovici@socskrb.hr

PODRŠKA POTENCIJALNIM POSVOJITELJIMA KROZ PROCES POSVOJENJA

Posvojenje je poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji posvojiteljima omogućuje roditeljstvo, a djetetu trajni oblik skrbi i odrastanje u obitelji. Pravni proces posvojenja obilježen je specifičnim fazama, a kroz koje potencijalne posvojitelje prati stručni tim Hrvatskog zavoda za socijalni rad (dalje u tekstu:HZSR) nadležan prema prebivalištu djeteta. Nakon odabira najprikladnijih potencijalnih posvojitelja za dijete, a uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, potrebno je omogućiti najprikladnijim potencijalnim posvojiteljima ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom. Ostvarivanje osobnih odnosa provodi se radi procjene hoće li zasnivanje posvojenja biti u skladu s dobrobiti djeteta. Dužnost stručnog tima HZSR je pružiti podršku potencijalnim posvojiteljima tijekom procesa zasnivanja posvojenja. Procjena potrebe za podrškom prije svega ovisi o karakteristikama djeteta u odnosu na koje se zasniva posvojenje.

Ključne riječi: zasnivanje posvojenja, podrška, dijete

Suzana Rožić

Ustanova „Dobri dom“ Grada Zagreba

e-mail: suzana.rozic@dobri-dom.hr

BESKUĆNIŠTVO I POVEZIVANJE SUSTAVA SOCIJALNE ZAŠTITE – KLJUČ USPJEŠNE SURADNJE

Poster prezentacija ima za cilj prikazati uslugu privremenog smještaja za beskućnike koju Ustanova Dobro dom pruža unatrag godine dana. Ono po čemu je smještaj u Prenočištu za beskućnike prepoznatljiv je mogućnost da je smještaj omogućen svim osobama koje su se u datom trenutku našle u nepovoljnoj životnoj situaciji, što direktno znači da im je omogućen privremeni smještaj bez uputnice Hrvatskog zavoda za socijalni rad ili rješenja Gradskog ureda. Na poster prezentaciji želimo prikazati životni put korisnika Prenočišta – od života prije dolaska na smještaj, života na smještaju, a naposljetku i buduća očekivanja nakon napuštanja smještaja. Uz navedeno glavni cilj je i prikazati dobru praksu umreženosti cjelokupnog sustava socijalne zaštite Grada Zagreba, krenuvši od Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Domova za starije osobe, policijskih službi, zdravstva i ostalih uključenih institucija.

Ključne riječi: Beskućništvo, umreženost, prenočište za beskućnike, sustav socijalne zaštite

Lucija Šaško

Romana Gregurec

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Dubrava

e-mail: lucija.sasko@socskrb.hr

UTJECAJ TEHNOLOGIJE NA RODITELJSTVO

Tehnologija uvelike utječe na naš svakodnevni život pa tako i na roditeljstvo, donoseći brojne prednosti, ali i izazove. Koristeći se tehnologijom i društvenim mrežama, roditelji mogu doći do različitih informacija, edukativnih sadržaja te savjeta o odgoju, zdravlju i obrazovanju djece, a koji im mogu pomoći u unaprjeđenju roditeljskih kompetencija. Dostupne informacije i alate roditelji mogu koristiti i za unaprjeđenje učenja djece, no prekomjerno korištenje tehnologije može imati i negativne posljedice na dječji razvoj, kao što su nedostatak socijalnih vještina ili poteškoće u pažnji. Također, online forumi i grupe roditelja omogućuju roditeljima razmjenu iskustava te pružanje međusobne podrške u nošenju s izazovnim situacijama. Korištenje tehnologije utječe i na dinamiku obiteljskih odnosa, može olakšati povezivanje i komunikaciju članova obitelji, no isto tako može smanjiti učestalost i narušiti kvalitetu vremena provedenog u zajedničkim aktivnostima. Neki od negativnih utjecaja tehnologije uključuju i nerealna očekivanja u roditeljstvu, odnosno pritisak zbog uspoređivanja s drugim roditeljima te dijeljenje privatnih podataka o djeci na društvenim mrežama, tzv. sharenting. Kao stručnjaci u Hrvatskom zavodu za socijalni rad, u svakodnevnom radu susrećemo roditelje koji verbaliziraju poteškoće u nošenju s izazovima koje moderna tehnologija donosi na području roditeljstva. Cilj je ovog rada prikazati pozitivne i negativne utjecaje tehnologije na roditeljstvo te osvijestiti važnost odgovorne upotrebe tehnologije u roditeljstvu. U radu ćemo prikazati i smjernice za savjetodavni rad s roditeljima koje uključuju postavljanje granica, edukaciju i svjesno korištenje tehnologije u roditeljstvu, a s ciljem uspješnog nošenja s brzim tehnološkim promjenama i korištenja tehnologije kao saveznika u području roditeljstva.

Ključne riječi: roditeljstvo, tehnologija, savjetodavni rad, izazovi

Andrea Štampar Lesjak

Ivana Majnarić

Sanja Dolar

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Čakovec

e-mail: andrea.stampar-lesjak@socskrb.hr

KORAK PO KORAK DO USPJEŠNOG POSVOJENJA

Posvojenje je poseban oblik obiteljsko pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta. Slučaj svakog djeteta s pretpostavkama za posvojenje promatra se i procjenjuje individualno, shodno djetetovim potrebama te imajući na umu njegovu dobrobit. Područni ured Čakovec među vodećima je u Hrvatskoj po broju postupaka posvojenja čiju provedbu osigurava stručni tim kojega čine socijalni radnik, pravnik i psiholog. Mnogobrojnost djece, njihova dob te nacionalnost svrstavaju djecu s područja djelokruga Područnog ureda Čakovec u kategoriju teško posvojive te time postupcima zasnivanja posvojenja daju specifičnu dimenziju. Poster prezentacijom prikazat ćemo slučaj posvojenja djeteta kroz različite faze postupka i izazove s kojima se trebalo suočiti i prevladati ih kako bi se procijenio najbolji interes djeteta, provela priprema svih sudionika, razradio plan provedbe postupka te naposljetku osigurala njegova realizacija. Naglasak će biti na analizi kompleksnih odnosa između djeteta, njegovih bioloških srodnika, udomitelja, prijatelja i vršnjaka, posvojitelja, članova posvojiteljske obitelji. Prikazat ćemo primijenjene metode rada i njihov učinak kroz percepciju stručnjaka, iznijeti svoje zaključke o njihovoj uspješnosti te ponuditi prijedloge za unapređenje budućih postupaka.

Ključne riječi: dijete, posvojenje, izazov, suradnja

Barbara Tišljarić

Tamara Topolovac

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Maksimir

e-mail: barbara.tisljaric@socskrb.hr

e-mail: tamara.topolovac@socskrb.hr

**ZNAČAJ SUPERVIZIJE ZA OSOBNI I PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNJAKA
ZAPOSLENIH U SKRBI ZA DJECU**

Kako društvo napreduje, djelatnost socijalne skrbi postaje sve složenija. Obiteljske situacije postaju kompleksne, dok su očekivanja korisnika visoka. U današnje vrijeme stručnjaci zaposleni u skrbi za djecu suočavaju se s brojnim izazovima na osobnoj i profesionalnoj razini. Pritom, osobna razina uključuje cjeloživotni proces brige o sebi na više razina, poput one psihičke, fizičke, socijalne i profesionalne, dok ona profesionalna podrazumijeva cjeloživotno obrazovanje koje uključuje razvoj profesionalnih kompetencija te kontinuirano usavršavanje. Javljaju se izazovi poput narušenog digniteta profesije, preopterećenosti brojem stranaka, sve složenijih slučajeva, osjećaja profesionalne usamljenost te nedostatka podrške. Posljedično, ukoliko se ne nađe adekvatan način nošenja s prethodno navedenim izazovima, oni postaju uzroci profesionalne zabrinutosti i stresa te mogućeg sagorijevanja što u konačnici utječe na osobni razvoj stručnjaka. Postavlja se pitanje na koji se način uspješno suočiti s navedenim izazovima. Jedan od odgovora leži u metodi supervizije, koja se opisuje interakcijom supervizora i stručnjaka kojom se usavršavaju profesionalne vještine i znanja, dok se ujedno pruža podrška u nošenju sa svakodnevnim životnim situacijama stručnjaka. Posterom ćemo se osvrnuti na izazove s kojima se suočavaju stručnjaci zaposleni u području skrbi za djecu, a cilj postera je prikazati značaj supervizije za osobni i profesionalni razvoj stručnjaka u skrbi za djecu.

Ključne riječi: supervizija, stručnjaci u području skrbi za djecu, profesionalni razvoj, osobni razvoj

Dora Trgovec
Marijana Rodin
Petra Horvatić

Hrvatski zavod za socijalni rad
Područni ured Varaždin
e-mail: dora.trgovec@socskrb.hr

**MEĐURESORNA SURADNJA U ZAŠTITI DJECE I MLADIH GRADA VARAŽDINA
PRIMJER DOBRE PRAKSE**

Prevenција i tretman problema prisutnih kod djece i mladih zahtijevaju cjelovit pristup u kojem aktivno moraju biti uključeni stručnjaci različitih sektora društva. Preventivne aktivnosti, kao i međuresorna suradnja, stručnjaka ključni su element u suzbijanju nasilja među vršnjacima, zaštiti mentalnog zdravlja i poteškoća na planu ponašanja djece i mladih. Prepoznajući važnost suradnje, u Varaždinu su od 2022. do 2024. godine održane dvije radionice i simpozij u organizaciji Udruge za razvoj životnih vještina obitelji i pojedinaca "Uz vas" te seminar u organizaciji Centra za pružanja usluga u zajednici Varaždin. Zajednički cilj je bio umrežavanje, povezivanje i osnaživanje stručnjaka u Varaždinu koji se bave ranije spomenutom problematikom. Stručni radnici Područnog ureda Varaždin aktivno su sudjelovali u opisanim aktivnostima koji su okupljali stručnjake različitih profila - djelatnike javnih i državnih institucija i udruga u Varaždinu koji se bave zaštitom djece i mladih. Cilj svih ovih aktivnosti bio je upoznavanje i umrežavanje stručnjaka, iskazivanje aktualnih potreba i problema u lokalnoj zajednici, prepoznavanje granica nadležnosti te unaprjeđivanje komunikacije da bi se osigurao što kvalitetniji i brži dotok informacija u pojedinim slučajevima i situacijama. Tako je stvorena komunikacijska mreža i ojačan dijalog među stručnjacima, uspostavljena bolja međuresorna suradnja i kvalitetniji multidisciplinarni pristup između Područnog ureda Varaždin, policije, škola, zdravstvenih djelatnika, Obiteljskog centra, CZPUZ-a, udruga i drugih relevantnih dionika. Važnost ovakvog umrežavanja prepoznata je u lokalnoj zajednici što zasigurno doprinosi rješavanju kriznih intervencija, a sve kako bi se pomoglo našim korisnicima, prvenstveno djeci i mladima, što smatramo primjerom dobre prakse u međuresornoj suradnji.

Ključne riječi: međuresorna suradnja, umrežavanje, stručnjaci, komunikacija, Varaždin

Ljiljana Vrbić

Marijana Pećnik

Ljilja Jelenčić

Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb

e-mail: m.pecnik@domsvjosip.hr

e-mail: lj.jelencic@domsvjosip.hr

**DOŽIVLJAJI RODITELJSKE ULOGE KROZ ŽIVOTNA RAZDOBLJA IZ PERSPEKTIVE KORISNIKA
SOCIJALNE USLUGE DUGOTRAJNOG SMJEŠTAJA**

Dom za starije osobe Sveti Josip osigurava brojne socijalne usluge korisnicima smještaja i članovima njihovih obitelji. U radu se njeguje socijalni pristup kroz multidisciplinarni tim i aktivno djelovanje u odnosu na korisnika, člana obitelji i širu društvenu zajednicu. Svako je roditeljstvo jedinstveno i posebno u svom postojanju te je jedno od najzahtjevnijih i najodgovornijih cjeloživotnih uloga koje mogu biti ispunjavajuće, pune izazova i stresa. Poster prezentacijom prikazat ćemo rezultate kvalitativnog istraživanja doživljaja roditeljske uloge kroz životna razdoblja iz perspektive korisnika socijalne usluge dugotrajnog smještaja. U istraživanju je sudjelovalo 16 (M-4, Ž-12) funkcionalno neovisnih ispitanika, korisnika Doma u dobi od 80-95 godina. Podatci su se prikupljali metodom fokus grupa. Jednu grupu činili su bračni supružnici, a drugu grupu ispitanice koje su u starijoj životnoj dobi postale udovice. Pitanja su se odnosila na percepciju roditeljske uloge u tri životna razdoblja, tijekom mladenaštva, zrele dobi i starosti. Rezultati pokazuju da je roditeljska uloga jednako važna kroz sva tri životna razdoblja ispitanika, a mijenja se u starosti prelazeći iz aktivne uključenosti u emocionalnu podršku.

Ključne riječi: starost, doživljaj roditeljske uloge, životna razdoblja

Jelena Wranna Kovač

Martina Međimurec

Anita Maglov

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni ured Čakovec

e-mail: anita.maglov@socskrb.hr

**JACANJE KAPACITETA RODITELJA TE PRUŽANJE PODRŠKE U ODGOJU DJETETA UNUTAR
NARUŠENIH OBITELJSKIH ODNOSA IZ DOMENE SOCIJALNE SKRBI**

Roditelji imaju pravo i dužnost na svakodnevnu skrb o djetetu te njegov odgoj kao i prenošenje sustava vrijednosti koje dijete usvaja. Neminovni utjecaj obitelji na uredan rast i razvoj djeteta podrazumijeva skladne odnose u obitelji, pedagošku kulturu i zrelost roditelja kao i primjerenu atmosferu u obitelji. U slučaju nedostatnih roditeljskih kapaciteta te izostanka zrelosti roditelja u funkcioniranju, koje se posljedično očituje i kroz odgoj i postupanje sa djetetom, povećava se mogućnost pojave odstupajućih ponašanja djeteta i poteškoća u funkcioniranju, što se najčešće javlja u adolescentskoj dobi tijekom formiranja identiteta djeteta. Narušenost partnerskog odnosa koji posljedično utječe na kvalitetu roditeljske skrbi, karakterne individualnosti te različiti dominirajući odgojni stil pojedinog roditelja uzrokuje pomak fokusa s interesa djeteta na očuvanje vlastite pozitivne slike o sebi kao roditelja. Cilj ovog izlaganja je predstaviti slučaj iz prakse u kojem će se prikazati rad stručnog tima Hrvatskog zavoda za socijalni rad sa roditeljima i djetetom. Prikazati će se mjere iz obiteljsko pravne zaštite koje se izriču roditeljima te koji je cilj navedenih mjera, u kojem smjeru se vodi savjetovanje roditelja i jačanje njihovih kapaciteta te prorada reakcija i psiholoških procesa u pozadini, kao i rad sa mladb. djetetom koji počinje manifestirati poremećaj u ponašanju.

Ključne riječi: roditeljstvo, jačanje kapaciteta, mjere obiteljsko pravne zaštite

Martina Zanetti Pleša

Ema Grubišić

Tina Vostri

Centar za pružanje usluga u zajednici Lipik

e-mail: martina.zanetti@socskrb.hr

VAŽNOST IZVANINSTITUCIJSKIH USLUGA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

U našoj ustanovi duži niz godina provode se izvaninstitucijske usluge boravka, savjetovanja, psihosocijalne podrške i rane razvojne podrške. Te usluge pružaju roditeljima, djeci i čitavoj obitelji pomoć i podršku u vlastitom okruženju, kroz tretmanske i rehabilitacijske aktivnosti, čime se prevenira institucionalizacija djece i mladih, odnosno smanjuje se potreba za smještajem djece u ustanove socijalne skrbi. Cilj ovog izlaganja je upoznati širu stručnu javnost s važnošću razvoja izvaninstitucijskih usluga. Odnosno, poster prezentacijom prikazat ćemo značajne benefite koje smo uočili tijekom pružanja usluga, ali isto tako, istaknut ćemo i određene izazove koje je potrebno prevladati kako bi se kvaliteta usluga unaprijedila. Primjerice, unutar usluge poludnevnog boravka, najkorisnijim aktivnostima pokazale su se one koje su bile usmjerene na pomoć u učenju i razvoj socijalnih vještina. Korisnici boravka provode jedan dio dana strukturirano, što posljedično smanjuje rizik od nepoželjnih ponašanja. Također, topli obrok, na koji korisnici imaju pravo, vrlo je vrijedna stavka ove usluge s obzirom na nizak socioekonomski status obitelji iz kojih korisnici dolaze. Aktivnosti unutar usluga savjetovanja i psihosocijalne podrške koje su usmjerene na razvoj roditeljskih vještina (tehlike discipliniranja, emocionalne kompetencije, jačanje obiteljske kohezije, pomoć u ostvarivanju prava/usluga) te razvoj socijalnih vještina djece (konstruktivno rješavanje sukoba, adekvatno nošenje s emocijama, asertivnost...) pokazale su se, također, pomažućima. Uzevši u obzir sve navedeno, smatramo da i u manjim sredinama treba građanima osigurati široku lepezu usluga i na taj način doprinijeti ruralnom razvoju i ostanku obitelji u manjim sredinama.

Ključne riječi: izvaninstitucijske usluge, obitelj, zajednica, aktivnosti

Petra Žukina

Maja Rupčić

Centar za pružanje usluga u zajednici Banija - Karlovac

**ODGAJATELJI U USTANOVU SOCIJALNE SKRBI ZA DJECU S PUP-OM
“ZAŠTO JOŠ UVIJEK RADIM OVAJ POSAO?”**

Odgajatelji u ustanovama socijalne skrbi za djecu i mlade s problemima u ponašanju svakodnevno se susreću s različitim teškoćama i preprekama koje proizlaze iz kompleksnosti njihovog radnog okruženja te širokog spektra uloga i opisa posla. Djeca s problemima u ponašanju dolaze iz različitih obiteljskih okruženja, a njihova ponašanja uglavnom proizlaze iz brojnih traumatskih iskustava, obiteljskih problema te neuroloških i psiholoških teškoća. Zbog navedenih formativnih iskustava djece s problemima u ponašanju, posao odgajatelja može biti iznimno izazovan i kompleksan. Jedan od glavnih izazova je uspostavljanje autoriteta i odnosa povjerenja; pronalaženje načina za postavljanje granica korisnicima, a istovremeno osiguravanja sigurnog i toplog okruženja.. Također, svako dijete zahtijeva individualizirani pristup, stoga je potrebno da je odgajatelj i fleksibilan, odnosno da se može prilagoditi različitim tipovima ličnosti, što nerijetko može biti zahtjevno u grupnom radu.

Koje su to najčešće prepreke i izazovi u radu odgajatelja? Što su izvori profesionalnog stresa? Koliko nam je u radu važna transdisciplinarna suradnja? Kako izgraditi odnos povjerenja s djecom i koliko je on značajan u radu? Koji su izvori profesionalnih snaga i podrške? Koliko je važan timski rad? Kako paziti na sebe u radu te čuvati ravnotežu između posla i privatnog života? Što je to nagrađujuće u ovome poslu? Što nas čini zadovoljnim, a što nam je još potrebno? I na kraju, zašto, unatoč svim preprekama i izazovima, radimo posao koji radimo? U poster prezentaciji prikazat će se odgovori na pitanja koja je to dobra praksa u radu s djecom i mladima s problemima u ponašanju te što zadržava stručnjake da ostanu u ovom poslu. Odgovori su dobiveni iz perspektive mladih stručnjaka s manje godina radnog iskustva, kao i onih iskusnijih stručnjaka s duljim radnim stažom u CPUZ Banija- Karlovac.

Ključne riječi: odgajatelj, profesionalni stres, profesionalne snage, djeca s problemima u ponašanju